

J. R. PAVELIĆ

PISMA IZ HEALVILLEA

Priča o osjećanju osjećaja

„Zašto misliš da je tvoje pravo djeci otkrivati
tako velike tajne?“ upitao je.

„Zato, gospodine, što je Vas netko davno uvjerio da je
Vaše pravo da im te
tajne preušućujete“, odgovorila sam.

Pisma iz HealVillea

Jelena Ribić Pavelić

Family Tales
Zagreb, 2022.

Posveta

Jani,

Ovu sam ti priču napisala kako bih bila sigurna da se nikad nećeš izgubiti na putovanju prema svijetu većem i moćnijem od ovog u kojem zajedno dišemo – onom koji diše u tebi.

Jednom, kad osjetiš da je stvarnost koja te okružuje preglasna; kad ti na putu kojim hodaš postane hladno; kad prozori u budućnost postanu ljepljivi od magle i prašine – vrati se ovoj priči. Ona će te odvesti do bistrog jezera. S njegovih obala onda kreni kamo god zaželiš. Sve dok je svijet u tebi tvoje polazište, uvijek ćeš stizati tamo gdje će ti biti lijepo. A to je jedino što ti se usuđujem poželjeti – da ti uvijek bude lijepo. Sve drugo poželjet ćeš sama. A ja ću te grliti.

Mama

Sadržaj

9	Najsigurnije mjesto na svijetu
19	Mjesto za osjećanje osjećaja
29	Stogodišnje Zemlje
39	Staza istine
51	Dobrodošli u HealVille
65	Svijet u nama
75	Dječaci Wellsdona
87	Život na čekanju
101	Nevrijeme
115	Feera iz zemlje Suzolije
127	Vrisak dobrog oblaka
137	Čarolija u nama
149	Zagrljaj za Mjesec
163	Povratak

Najsigurnije mjesto na svijetu

Kada je imala tek nešto manje od dvije godine, Lana Fisher zavoljela je Mjesec. Svake bi večeri s prozora promatrala kako se mijenja, htijući mu prići bliže.

9

„Mama, ja želim zagrliti Mjesec!“ rekla je jedne večeri.

„Oh, ali to je nemoguće. Mjesec je jako daleko i ne možemo ga zagrliti!“ odgovorila je Lanina mama. No, nije još ni završila rečenicu, a već je osjetila krivnju. Spustila je djevojčicu s prozora, posjela je u krilo i priznala joj: „Znaš što, nisam ti to dobro rekla. Radi se o tome da ja još nikada nisam čula da je netko uspio zagrliti Mjesec. No to što ja ne znam kako, ne znači da se ne može.“ Trudila se zvučati kao da govori nešto jako, jako važno, a u tome je i uspjela, ponajviše zato što je vjerovala u svaku riječ koju je izgovorila. Lana je tada još bila sasvim mala i tog se razgovora sada ne sjeća, no njezino srce pamti ga baš dobro. Jer srce djeteta pamti i slavi svaki trenutak u kojem mu je svijet dopustio da bude slobodno.

Lanini roditelji, Eva i Mak Fisher, trudili su se ne propustiti niti jednu priliku da joj srce slavi slobodu. Ali to što su u tome ustrajali nije bila samo njihova dobra volja, nego i zakonska obveza. Naime, kada dobiju dijete, svaka mama i svaki tata na ovome svijetu dužni su potpisati važan dokument, Ugovor o roditeljstvu, u kojem piše:

Danas smo postali roditelji i dobili veliku čast nastaviti svoje živote pokraj djeteta koje nam vjeruje. Ovim se ugovorom obvezujemo da ćemo svojem djetetu dati sve što smo voljeli u svojem djetinjstvu, poštovati ga onoga što nismo voljeli i potruditi se dati mu sve ono što je nama nedostajalo kada smo bili mali.

Svoje ćemo dijete štititi i osigurati mu sretno, sigurno, toplo i slobodno djetinjstvo. Obećajemo, svojim potpisom i svojim srcem, da svojem djetetu nikada nećemo govoriti kako da se osjeća ili što smije, a što ne smije željeti.

Obećajemo da ćemo prema njemu biti iskreni i dat ćemo sve od sebe da ljubav bude u svemu što od nas čuje, na nama vidi i zbog nas osjeća.

Iako taj ugovor potpisuju baš svi roditelji, ma gdje se na svijetu nalazili, postoje oni koji na njega zaboravljuju. Ima i onih koji ga nikada nisu shvatili ozbiljno pa ga, i ne misleći, krše. Djeca za njega dosad nisu znala, ali došlo je vrijeme da se i ta tajna razotkrije.

Uz roditelje koji su se pridržavali baš svake stavke Ugovora o roditeljstvu, Lana Fisher odrastala je vjerujući da može ostvariti sve što zaželi. Zbog tog joj je uvjerenja, kao i mnogo čega drugoga, djetinjstvo bilo sigurno, slobodno i toplo. Baš onakvo kakvo bi djetinjstvo i trebalo biti.

Lana je odrastala u Forhillu, najsigurnijem gradiću na svijetu. Okružen brežuljcima prekrivenim gustom borovom šumom, taj je gradić bio zaštićen od svih nevolja ovoga svijeta. Forhill ne samo da je bio najsigurnije, nego ponekad i jedino sigurno mjesto na svijetu. Iz nekog razloga Forhill su stoljećima zaobilazili svi ratovi, požari, poplave, potresi i druge nevolje svijeta. Nijedna bolest, nijedna briga Forhillom odavno nije prošla. Tako zaštićeni, stanovnici Forhillia osjećali su miris dima dalekih požara, no nijedna iskra nikada ih nije dotakla. Čuli su i pucanje brana usred poplava, no nijedna kap nije ih smočila. Čuli su ljudski strah nakon razornih potresa, no nijedan drhtaj nije ih uznemirio.

Trebate znati i to da su svi stanovnici Forhillia, pa tako i Lanini roditelji, potomci ne tako poznatog, ali izuzetno važnog, viteškog reda koji se zove „Vitezovi plemenita pogleda“. Ti su vitezovi posebna vrsta ljudi čije su oči ispunjene nemjerljivom količinom ljubavi za druge. Kada biste ih sreli, bilo bi dovoljno da im se na samo deset sekundi zagledate u oči, a već biste od njih dobili svu ljubav koja bi vam bila potrebna.

Nitko nikada nije saznao odakle im ta beskonačna ljubav prema drugima, no svako biće na svijetu znalo je da su stanovnici Forhillia, svi redom, добри. Rado su dijelili sigurnost grada s ljudima protjeranim iz dijelova svijeta koje nevolje nisu štedjele pa su zato, još od davnina, gradili velike kuće kako bi u njima uvijek bilo dovoljno mesta da ugoste uplašene i tužne. Svake prve subote u mjesecu, glavna ulica Forhillia bila je zatvorena za promet da propusti kolone nesretnih ljudi koji su dolazili iz svih krajeva planeta, iz opasnih, razrušenih i strašnih sredina. Neki su ih nazivali izbjeglicama, ali ne i Lana Fisher. Za nju je taj naziv bio

previše hladan, općenit i jednostavan da bi izrazio koliko je svatko od njih poseban. Kada bi ih baš trebala nekako opisati, rekla bi da su to tužni, ali hrabri ljudi.

Lana je odrastala na najsigurnijem mjestu na svijetu, no kroz tugu ljudi koji su prolazili njenim domom učila je o nekoj drugoj strani života. Kroz njihove priče, poglede i tišinu svakim je danom sve više razumjela da svijet nije za svakoga čaroban, pravedan i siguran. Te su je spoznaje plašile, no strah je ušutkavala govoreći si da je njezin život sada i ovdje i da je svijet prema njoj još uvijek dobar, još uvijek nježan. Pa ipak je Lana sve više osjećala nemoć jer ponekad svoje goste nije mogla niti utješiti niti razveseliti. Iako je čvrsto vjerovala da će svi oni jednom ponovno biti sretni, nije im se to usuđivala reći. Svaka riječ koja bi joj pala na pamet činila joj se neprimjerenom, potresnom i krivom. Ukoliko ih izgovori, slutila je, neće joj povjerovati.

11

Kada je navršila sedam godina, Lanu je već toliko mučilo to što ne zna što bi im rekla da im je umjesto nesigurnih riječi počela pružati tišinu. Da nadoknade tišinu, govorile su Lanine plemenite oči. Zapravo su joj oči ponekad bile čak i malo preglasne jer znala bi se uhvatiti kako netremice promatra ljude s kojima je dijelila dom. Slušajući što govore, primijetila je da često zvuče kao da ni sami sebi ne vjeruju, kao kada bi govorili: „Bit će sve u redu.“ ili „Sutra će biti bolje.“ Ponekad su molili u tišini ili gotovo nečujnim šaptom. Zatim bi ih promatrala kako šute, pa kako gledaju u pod, pa je i ona gledala u pod, a tamo ničega nije bilo. U toj je atmosferi Lana prvi puta osjetila duboku zahvalnost što ne mora prolaziti ono što su ti ljudi prolazili. I prvi se put pobojala da, ako ikada bude tako tužna, neće biti dovoljno hrabra i dovoljno jaka da povjeruje da je svijet lijepo i dobrostivo mjesto. Bojala se pomisli da živi život ne vjerujući da su mir i sreća tu negdje, tik ispred nje. Da prema njima hoda.

Tih je dana Lana vidjela sve boje života, pa i one sumorne. U kući punoj tužnih ljudi ponekad joj se činilo da tugu može dotaknuti, vidjeti je kako se uvlači u zidove i drvene podove. Svaka prostorija kojom bi prošla svakim je danom bila sve tužnija, a Lana je počela susprezati veselje jer se bojala da njezina sreća nekoga ne uvrijedi. Iako si tada to nije znala objasniti, danas zna da je baš zato sve više vremena počela provoditi izvan kuće. Vani si je mogla neometano dopustiti trenutke radosti, koji su joj, baš kao i svakom biću, bili potrebni.

U svojim avanturama nije bila sama. S njom je svakoga dana bio i njen pas Darko, crni labrador s najljepšim očima na svijetu. Čim su Lana i Darko jedne nedjelje zajedno istrčali na dvorište igrati se, livadom iza kuće protrčala je velika bijela srna. Takve su srne živjele samo u šumama Forhillia i rijetko su iz njih izlazile pa je Darko odmah pojurio za njom, uzbudeno lajući. Htijući ga zaustaviti, Lana ga je dozivala, ali Darko je bio toliko brz da je za samo nekoliko sekundi bio tamo gdje Lanin glas više nije dopirao, kamo joj noge nije smjela stupiti, jer srna je, bježeći od Darka, izašla iz šume Forhillia.

Iako su Lani roditelji već rekli da će kada jednom poraste, ukoliko to bude htjela, smjeti napustiti sigurnost Forhillia, sa svojih sedam godina ona na takvo što još nije bila spremna pa su joj zabranili da ulazi u šumu i približava se granicama grada. No Darko se tog dana nije zaustavio pred gustom šumom na brežuljku, koji je čuvaо najsigurniji gradić na svijetu, a Lana je trčeći za njim zaboravila na zabranu roditelja. Utrčala je u šumu, očarana sjenama što su se zgusnule ispod isprepletenih krošnji i zaklonile sunce, ali i prestravlјena tim krajolikom o kojem nije znala dovoljno.

Lutala je šumom dozivajući voljenog psa kada se između stabala počeo nazirati grad. Bio je to Wellsdon, jedan od najstarijih gradova na svijetu. Onako u trku i bez daha, Lana nije niti primijetila da je u jednom trenutku nebo iznad nje prestalo biti lijepo, razigrano i čarobno i iznenada se našla ispod crvenog platna najvećeg kišobrana na svijetu, toliko velikog da je sakrio nebo iznad grada u koji je upravo utrčala. Stala je, zatečena. O ovom gradu nije znala ništa. Cesta na kojoj se našla bila je okupana crvenkastim sjenama, ali ipak je Lani izgledala sivo. Bila je široka i posve pusta, okružena visokim zgradama kakvih u Forhillu nije bilo. Zgrade su bile obojane u sve nijanse sive, a automobili parkirani uz njih bili su veći od svih koje je dotad vidjela. Cestom nitko nije prolazio. Jedini ljudi koje je vidjela stajali su iza prozora bezličnih građevina, a izgledali su tužno, namrgođeno, a neki čak i ljutito. Nisu joj viknuli u pozdravu, nisu joj mahali, nisu joj se veselili. Tišina velikog grada uznenimirila je Lanu, ali čak se i tako uspjela sjetiti zašto je ovamo došla pa je ponovno potrčala.

Ni sama nije znala koliko je dugo jurila kada se našla sasvim blizu mora. Kuće ondje, iako i dalje sive, bile su manje i skromnije, a iza njihovih prozora stajali su neki drugi tužni i zabrinuti ljudi. Promatrajući ih, Lana na jednom prozoru spazi dječaka koji je rukom poče dozivati

bliže. Kada mu je prišla, dječak otvorio prozor, a Lana nije bila niti svjesna koliko mu je hrabrosti trebalo za taj naizgled običan čin.

„Što radiš ovdje sama? Bez kišobrana i kabanice?“

„Pa ne pada kiša...“, odvrati Lana zbumjeno.

„Ali ti ne znaš pada li kiša ili ne. Zar nisi čula za otrovnu kišoprašinu?“

„Ne. Čula sam za običnu kišu, a nju ne vidim. Uostalom, čak i da pada, pod ovim čudnim kišobranom iznad tvog grada trebala bih ostati suha.

Bar mi se tako čini“, završi nesigurno.

Dječaku je tada postalo jasno da djevojčica nikada nije čula za nevolju na koju ju je upravo upozorio pa je odlučio započeti razgovor ispočetka. Sad je pričao smirenje i sporije.

13

„Ja sam Eli. Kako se ti zoveš?“

„Lana Fisher, drago mi je.“

Eli i Lana bili su iste visine i istih godina, no živjeli su posve različite živote.

„Odakle dolaziš?“ upita je dječak.

„Iz Forhill-a.“

Kada je to čuo, Eliju je sve bilo jasno. Stade joj objašnjavati: „Lana Fisher, sada me dobro slušaj jer moram ti opisati kakva je ovdje situacija. Svijetom trenutno putuje jedan veliki oblak. Njegov smjer je nepredvidiv, a ono što iz njega pada je opasno. Iz njega padaju neke čudne kapi raznih boja i oblika, a kada dotaknu neko biće, rasprše se poput prašine i čine nešto strašno. Svi koje je ijedna kap iz tog oblaka dotakla, postali su zabrinuti, beznadni, tužni, a neki čak i bijesni.“

„Pa to je strašno! Zašto taj oblak to čini?“ upita Lana.

„To nitko ne zna, ali jako je opasan. Isprva smo hodali gradom u kabanicama, no one nisu bile dovoljne da nas zaštite od kišoprašine. Zatim su gradske vlasti dale izraditi najveći kišobran na svijetu da nas štiti dok hodamo ulicama, ali ni to nije bilo dovoljno jer kišoprašne kapi dolazile su do nas, čak i na najblažem vjetru. Situacija je postala toliko opasna da je naš gradonačelnik, Milo Zaid, morao aktivirati stavak 7. članka 3. Zakona o sigurnosti građana koji kaže: *Ukoliko gradske vlasti ne mogu sa sigurnošću zaštititi svoje građane, dužne su staviti život na čekanje.*“

„Život na čekanje?“ zaprepasti se Lana, „Što to uopće znači?“

„Upravo ovo što vidiš. Svi stanovnici grada, i ljudi i životinje, dužni su ostati zatvoreni u svojim domovima. Zatvaraju se sve trgovine, svi uredi, restorani, škole i vrtići, svi parkovi i sva igrališta. Sve. Život doslovno staje.“

„Pa to je strašno! Koliko ste već zatvoreni?“ upita Lana zabrinuto.

„Ovdje je život na čekanju proglašen prije dva tjedna, no čini se da će potrajati još jako, jako dugo.“

„Žao mi je, Eli. No dok si zatvoren, jesli barem siguran?“ htjela je znati Lana.

14

„Hm... Siguran... Što to uopće znači? Znaš, kako je čudno ovako živjeti. Kad se sjetim da ču se ponovno igrati s prijateljima na ulici, još je nekako i izdrživo. S druge strane, činjenica je da nitko, pa čak ni moji mama i tata, ne znaju zašto se ovo događa, a to me plaši. Iako mi to ne žele priznati, vidim da su i oni uplašeni i zabrinuti, a to mi je posve novo. Puno toga ne razumijem, ali još se uspijevam svakog jutra probuditi s nadom da će sve to brzo završiti. Iako mi i ta nada nekako sve teže dolazi... No zasad sam dobro“, završi Eli naglo. Činilo mu se da već predugo govori jer dozvao je Lanu bliže samo zato da je pošalje kući. Ne čekajući da mu odgovori, reče joj: „Slušaj Lana, ne bih smio otvarati prozor, ali morao sam te nekako upozoriti. Moraš se vratiti u Forhill. Tamo si sigurna. Odmah se vrati do šume i idi ravno kući.“

Iako se Lana već na početku razgovora s Elijem počela bojati i kako je htjela pobjeći iz Wellsdona, znala je da to neće učiniti bez Darka.

„Moj pas Darko... crn je i velik, predivnih očiju... On je tu negdje...“, govorila je u panici.

„Lana, žao mi je, ne stigneš ga tražiti. Moraš odmah ići. Ugledam li ga, poslat ču ga kući.“

Dok je Eli to izgovarao, iz daljine, kao nekim čudom, dotrči Darko veselo lajući kao da je sada spremjan za igru. Lana se sagne da ga zagrli, no razigrani trenutak prekine Eli.

„Trčite do šume, tamo ste sigurni. Brzo, brzo!“

Lana i Darko poslušali su Eliju i potrčali, no kada su stigli do šume, morali su načas zastati da se Lana prisjeti kojim putem da se vrate. I baš kada je Lana konačno spazila stazu koja vodi do Forhill-a, Darko je počeo glasno lajati. Iz duboke šume do njih dotrči krupan i visok čovjek kojeg Lana nije poznavala. Nije ga htjela pitati za ime jer ga se bojala. I to ne

samo zato što je u odnosu na nju bio tako velik i tako mrgodna lica, već jer je muškarac u ruci držao pušku. Darko stade ispred nje i zaštinički zalaje prilazeći čovjeku sve bliže i bliže, kao da ga želi otjerati. Ne rekavši ništa, muškarac udari Darka nogom, a on uzvrati napadom. Lanin voljeni pas i čovjek, o kojem nije znala ništa osim toga da ga se boji, začas su se našli na podu punom lišća, hrvajući se.

Čak i da se usudila, Lana tu borbu ne bi stigla zaustaviti jer, usred hrvanja, puška opali i pogodi Darka. Muškarac ustade, odmaknu se, zgrabi pušku i potrči, a Lana se baci na tlo i sa strahom u očima pogleda Darka. Ovako zabrinuta, više se nije bojala nepoznatog čovjeka. Vidjela je samo psa u svojem krilu koji joj je nježno uzvraćao pogled. Samo trenutak kasnije, Darko zatvorí oči i zaspí zauvijek.

Lana nije znala koliko je dugo plakala, no kada je ustala s tla posutog lišćem, već se spuštala noć. Ubrala je nekoliko ljubica i položila ih na tlo pored Darka, a zatim je, ne okrećući se, potrčala prema kući.

Kada je uletjela u kuću, svima koji su u njoj živjeli bilo je jasno da se dogodilo nešto strašno.

„Hej, jesi li dobro?“ upitao je Lanu tata.

Djevojčica je plakala, jecala i drhtala. Tata ju je čvrsto zagrlio, a časak kasnije zagrljavaju se pridružila i Lanina mama. U njihovim se rukama osjećala sigurnom, ali nemir i tuga u njoj su i dalje nezaustavljivo rasli. U dahu im je ispričala što se dogodilo. Bila je u šoku i bilo je očito da prvi put u životu istinski pati, a roditelji su je dugo grlili puštajući je da, u okrilju sigurnosti, osjeća sve što treba osjetiti.

Dok je tako plakala, na vrata kuće netko pokuca. Bili su to policajci, shvatila je Lana kada su ih njezini roditelji pustili u kuću, ali ne policajci Forhilli čije su odore bile tamno crvene, nego policajci nekog drugog grada, od glave do pete odjeveni u crno.

Dvojica muškaraca predstavila su se kao policija Wellsdona, grada iz kojeg je Lana tog dana pobegla. Htjeli su razgovarati nasamo s njezinim roditeljima. Kada su svi troje otišli u dvorište, Lana se sasvim tiho, da je nitko ne primijeti, primakla prozoru i slušala što govore jer nije joj se nimalo svidjelo kako su je promotrili u prolazu.

Policija je prvo objasnila da je čovjek s kojim se Lana susrela u šumi Grogli, jedan od stražara Wellsdona. Prema njihovim riječima, on je sam prijavio incident iz šume. Objasnili su da je riječ o nesretnom slučaju i da je Grogli samo bio u redovitom obilasku granice.

„Što to znači? Obilazak granice?“ upitala je Lanina mama.

„Pa gledajte, mi ne znamo kako ste to vi u Forhillu zaštićeni od svega, ali nismo svi te sreće da nekim čudom budemo tako sigurni. Mi u Wellsdonu čuvamo svoje granice od ljudi iz ostalih krajeva jer nikada ne znamo tko će donijeti nevolju. Pogotovo ovih dana kada se suočavamo s beznađem i ostalim strahotama koje na nas baca taj čudni oblak. Zato imamo stražu po ulicama i šumama. Da skratim, Grogli djevojčici ne bi naudio, samo bi je poslao kući, ali taj je pas sve poremetio kada ga je napao. Što da vam kažem... Čovjek se samo branio.“

„Dobro, a zašto ste onda došli?“ upita Lanin tata, oštrim i zaštitničkim tonom.

„Došli smo reći da znamo što se dogodilo. Djevojčica može tužiti Groglijia ukoliko želi, ali neće dobiti tužbu jer činjenice su tu. Što je mala uopće radila u šumi?“

„Nećemo tužiti, a ostalo vam nismo dužni objašnjavati. Možete li sada otići?“ zatražio je Lanin tata.

„Svakako“, složi se policajac pa opet, kada je ustao, nastavi: „Nego slušajte, jasno je da je djevojčica u šoku, ali ipak je sve dobro završilo. Pogođen je pas, ali mogla je to biti i ona. Možda bi bilo dobro da se smiri jer malo je nezgodno da tako civili za životinjom. Pogotovo kada vam u kući žive ljudi koji su izgubili puno više od nekakvog psa. Znate, ljude, kuće i ostalo. Da ih mala ne uvrijedi...“

„Ne, vi slušajte...“, prekine ih Lanina mama, „Moje dijete je tužno i neće prestati biti tužno ako joj ja tako naredim. Ako je tužna, u ovoj kući smije biti tužna.“

„U redu, to je vaša stvar“, prihvati policajac, „No na vašem mjestu ja bih je malo umirio...“

„Ali vi niste na mojojem mjestu. A sada doviđenja!“

Lanini roditelji djevojčici nikada nisu rekli za taj razgovor, a Lana njima nikada nije otkrila da je čula svaku riječ koju je policajac izgovorio. Ali svaka joj je došla do srca i promijenila sve što je do tada znala o tuzi.

Mjesto za osjećanje osjećaja

Danima nakon događaja u šumi, Lana se jako borila sa svojim osjećajima. Trudila se vjerovati da će joj s vremenom biti lakše, no ti joj pokušaji nisu pružali utjehu. I sama pomisao na nešto lijepo tih je dana za Lanu bila nemoguća. Činilo se kao da cijelim njenim bićem upravljaju tuga i strah – ogroman strah da je ova bol koju osjeća, i bol kojom je okružena, zapravo život. Često je plakala, a između suznih epizoda bila je tiha, zamišljena, a ponekad i posramljena.

19

Iako nije posve povjerovala riječima Wellsdonskog policajca, one su jako utjecale na Lanino tugovanje. Kao da više nije uspijevala sama sebi dopustiti da bude tužna jer dio nje zaista se bojao mogućnosti da je njezina tuga premalena u odnosu na tuđe tuge i da njezine suze vrijeđaju neke od ljudi s kojima je dijelila dom. Sram zbog onoga što osjeća Lanu je posjećivao sve češće, ali nije mu se posve prepustala. Umjesto da mu se predra, Lana je sram pokušala razumjeti pa se počela baviti velikim pitanjima. Kako se to točno mjeri tuga? Mora postojati neka primjerena metrika, mislila je. U protivnom tko i kako odlučuje da je njezina tuga premalena ili nedovoljno važna da zaplače? No odgovori na pitanja nisu joj dolazili, a osjećaj srama zbog toga što tako jako i duboko osjeća postajao je sve glasniji. O svojim brigama ni sa kime nije razgovarala pa je kroz svoju prvu patnju prolazila posve sama. Strah da je netko ponovno ne posrami zbog onoga što osjeća sada je bio stvaran i Lana je sve češće susprezala suze i smijala se tužna. To je, međutim, bilo toliko teško da se s vremenom počela skrivati od ljudi u kući, a zatim i odlaziti iz kuće, makar samo na nekoliko minuta da može biti sama i osjećati ono što osjeća.

Mjesto na koje je odlazila bila je livada nedaleko njezine kuće na kojoj se nalazio stari hrast. Ispod njega bi Lana sjela i samo disala ili plakala, samo postojala. Isprva nije znala što joj je činiti, ali ubrzo je shvatila da se

ispod hrasta osjeća bolje, nekako lakše. Taj maleni komadić livade ispod hrasta Lana je proglašila svojim mjestom za osjećanje osjećaja. Odlučila je da će tamo dolaziti svakog dana i dopustiti svakom osjećaju u njoj da živi i bude sloboden. Često je Lana ispod hrasta osjećala stvari kojima nije znala naziv, no svakodnevno se trudila upoznati svaki osjećaj u sebi. Iako tada nije znala zašto joj nekoliko minuta na tom mjestu donosi mir, Lana danas zna da joj je to mjesto spasilo život.

Međutim, jednoga dana kiša je padala bez prestanka, a Lana je znala da na mokroj i blatinjavoj livadi neće moći osjećati osjećaje u miru. Budući da je čvrsto odlučila da to čini svaki dan bez iznimke, dosjetila se jedinog mjestu u kući gdje će moći biti sama. Bio je to tavan. Svidjela joj se ideja da bi mogla imati svoje mjesto za osjećaje pod krovom, ali uzbudjenje joj je splasnulo kada se popela na tavan i ugledala slojeve prašine i paučine što su se tamo nakupljali godinama. Ipak nije odustala. Odlučila je otvoriti maleni prozor da dopusti zraku da uđe, a prašini da izleti van. Zatim je počela preslagivati kutije ne bi li stvorila dovoljno mjesta da ugodno sjedne, ali čak se niti tako nije mogla opustiti. Kao da to mjesto nije bilo namijenjeno osjećanju osjećaja. Nekoliko puta pokušala je zatvoriti oči i osjetiti makar jedan osjećaj, ali svaki put bezuspješno.

Kada je konačno odustala, još je malo sjedila, a potom je, onako usput, otvorila jednu od kutija. Bila je dupkom puna starih bilježnica na kojima je pisalo ime Laninog tate. Dok ih je prelistavala, iz jedne je bilježnice ispalo pismo. Izgledalo je staro i važno. Na omotnici, kakvu nikada dotad nije vidjela, lijepim je slovima jednostavno pisalo „Za Tebe“. Okrenuvši ga u rukama da vidi odakle je, ugleda žig na kojem je pisalo „HealVille“. Lana za to mjesto nikada nije čula, no kad je pročitala pismo, pomislila je da je „HealVille“ čuo za nju. U pismu je pisalo:

Drago dijete,

Javljam ti da smo primili obavijest da je nedavno započela tvoja prva patnja. Žao nam je zbog svega što su ti u tom tužnom trenutku oči vidjele, uši čule, a srce osjetilo.

*Želimo da ovo pismo shvatiš kao službenu potvrdu čitavog Svemira da je s tobom *apsolutno* sve u redu, da je sve što osjećaš sasvim normalno i da ne snosiš nikakvu krivicu za to što nelagodni osjećaji upravljaju tvojim životom. Došli su nepozvani, naglo i bez tvojeg dopuštenja. Iako znamo da ih jedan dio tebe samo želi otjerati, moramo ti reći da teške stvari iz nas*

odlaze kada su spremne, a ne onda kada mi to naredimo ili kada drugi to od nas traže. Važno je da znaš da će sve teško iz tebe jednom otići, no zasad moraš naučiti živjeti s osjećajima u sebi, a mi ćemo ti u tome pomoći.

Nakon nekoliko stoljeća proučavanja tuge i ostalih nelagodnih osjećaja, saznali smo da se svako dijete nosi s patnjom na sasvim poseban način i da patnja svakog djeteta prestaje u drugačije vrijeme.

Čitav HealVille s divljenjem promatra twoju hrabrost. Gledamo te svakog dana kako ustraješ u htijenju da shvatiš svoje osjećaje. Za to što činiš potrebna je velika hrabrost jer samo hrabri se usuđuju tražiti svoj mir svakog dana iznova, znajući da pritom možda neće uspjeti, da će se možda razočarati i tako postati još tužniji. Sve što za svoje srce činiš, čini slobodno i dalje jer, ma što ti drugi govorili, ako je to nešto što tebi u ovom trenutku pomaže, onda je to i valjano. Svako biće na svijetu ponekad bude tužno, ali svatko se s tugom nosi drugačije i svatko ima svoje vrijeme koje mu je potrebno da se osloboди tuge. O da, čovjek se može oslobođiti tuge. Zato nam je i važno da ovo pismo pročitaš do kraja.

21

Za početak, pokušaj svoje osjećaje prihvatići jer ako im dopustiš da u tebi žive, neće se morati s tobom boriti i prije će odraditi ono što treba. Svoje osjećaje možeš prihvatići na sljedeći način: Zamisli da im se obraćaš. Ukoliko osjećaš tugu, reci joj: „U redu, sada prihvaćam tvoje prisustvo u svojem životu. Istina je da mi stvaraš bol, no ne mogu te otjerati jer ne znam kako. Dopusťam ti stoga da živiš u meni, no zapamti da ne možeš ostati zauvijek. Ja te ne poznajem pa ne znam što sada točno želiš od mene, ali nadam se da ti znaš i vjerujem ti da ćeš, nakon što to dobiješ, otići. Kada budeš spremna, ja ću te pustiti da odeš, a u međuvremenu ću dati sve od sebe da s tobom živim bez borbe i da od mene dobiješ svu pažnju koja ti je potrebna.“

Možda će ti trebati nekoliko dana da u tome uspiješ, ali važno je pokušati. Kada uspiješ prihvatići tugu, javit ćemo se ponovno kako bismo ti pomogli da TI budeš dobro dok svi teški osjećaji iz tebe ne odu.

S ljubavlju,

u ime stanovnika HealVillea, Martha

Lana nikada neće zaboraviti taj dan i taj trenutak. Pismo je pročitala barem pet puta, a svaka riječ činila se kao da je namijenjena baš njoj. Kao da je svako slovo razumjelo kako se osjeća i kao da je znalo što treba učiniti. Lagala bi kada bi rekla da je odmah shvatila što to znači prihvatići

osjećaje, kako se to točno čini, ali ipak je osjetila olakšanje. Prvi je put nakon dugo vremena osjetila da je s njom sve u redu, da je normalna bez obzira na to što glasno osjeća. Pored toga, počela se osjećati sigurnije jer te su joj riječi davale nadu da postoji neki protokol za patnju, neki savjet koji joj može pomoći, netko tko je može voditi.

Pismo je spremila u džep tamno crvene treger haljine od samta i otrčala stepenicama u prizemlje kuće. Okrugli sat na kuhinjskom zidu pokazivao je 15 sati i 13 minuta pa je na brzinu izračunala da će tata stići kući za manje od sat vremena. Jedva je čekala! U međuvremenu se vratila na tavan i pročitala pismo još tri puta. Onda je kroz otvoreni prozor začula zvuk tatina auta, spustila se niz stepenice, zgrabilo kišobran i izletjela kroz vrata baš kada je tata izlazio iz auta.

„Možemo li malo sjediti u autu?“ upitala je. „Tata, to je jedino mjesto na kojem možemo razgovarati u miru. Molim te! Važno je!“

Lana je počela govoriti čim su sjeli.

„Gdje je HealVille?“ upitala je. Po izrazu tatina lica znala je da mu je to mjesto poznato, ali i da se iznenadio što je i ona za njega čula.

„Odakle to?“ upita je tata. Lana iz džepa izvadi pismo, a on joj ga nježno uze iz ruke. Dugo je šutio, ali na kraju, pred Laninim znatiželjnim pogledom, popusti i progovori: „Ne znam gdje je HealVille, no znam da postoji. Ovo je prvo pismo koje sam dobio kada sam bio dječak.“

„Ne znaš odakle je doputovalo?“

„Ne znam. No sigurno postoji jer kada sam ja bio dijete, mnoga druga djeca dobivala su slična pisma.“

„Tata, ovo pismo kao da je netko za mene pisao! Kao da u njemu vidim riječi koje točno znaju što osjećam!“

„Tako sam se i ja osjećao“, nježno se nasmije Lanin tata.

„Znači, i ti si nekako patio kada si bio dijete?“

Tata kimnu i duboko uzdahnu kao da mu je samo sjećanje na tugu koju je nekada osjećao donijelo neku težinu.

„Što se tebi dogodilo, tata?“

„Jednom ču ti možda ispričati. Sada još nije vrijeme za to.“

„A jesli uspio prestati biti tužan?“

„Jesam. I ova su mi pisma svakako pomogla.“

„Pisma? Bilo ih je više?“

„O da, bilo ih je mnogo. No sačuvao sam samo ovo prvo. Ostala su

kod djece kojoj su sad potrebna. Barem se nadam...“

„Ništa ne razumijem. Poslao si svoja pisma nekoj drugoj djeci?“

„Pa... tako nekako. Ne znam kod koga su točno završila, ali nadam se da su nekome pomogla.“

Lana i dalje nije shvaćala o kojoj to djeci tata priča. U svakom ju je slučaju više zanimalo što je u njima pisalo, ali tata joj nije otkrio njihov sadržaj.

„Kroz ta sam pisma saznao da svako dijete u nekom trenutku osjeti težinu. Ona dolazi u raznim oblicima i na različite načine. Znaš, puno je toga što može rastužiti dijete, ali zato sam saznao da baš svako dijete ima jednu posebnu moć, a to je da može preboljeti sve što ga muči.“, rekao je.

23

„Ali kako?“ upita Lana.

„To je kod svakog djeteta drugačije. Ali prvi korak na putu do unutarnjeg mira za svakoga je isti. Osjećaje, ma koliko teški bili, ne smijemo zanemarivati i omalovažavati. Znaš, ignorirati, gurati pod tepih, o njima šutjeti i samo željeti da sami od sebe nestanu. Ako tugu u sebi samo ignoriramo i ušutkavamo, ona će se nakratko stišati, no prije ili kasnije tražit će način da iz nas izade. Zato je važno svaki osjećaj prihvativi i dopustiti mu da u nama živi, a onda jednom i ode. Nekada ode prije, a nekada kasnije, ovisi o vrsti tuge i još koječemu. U svakom slučaju, dok čekaš, moraš naučiti živjeti s tim osjećajima. Znam da to zvuči komplikirano i teško, ali moguće je. A moguće je na samo jedan način. Na način da ne zaboraviš voljeti sebe.“

„Kako to misliš voljeti sebe? Kao, da zagrlim samu sebe?“

„I to je jedan od načina“, potvrdi tata. „Potrebno ti je samo par sekundi da se svakog dana zagrliš. Dok to činiš, misliš kako je važno da sebi pružiš nešto lijepo i da to nisi zaboravila učiniti iako možda uopće nisi sigurna je li to pravi način. Ta misao tada prođe cijelim tvojim bićem, svakom stanicom, a to je, Lana, baš lijepa misao. Usto je i snažna i moćna. Čovjek se može voljeti na mnogo različitim načina, a svako dijete može otkriti i neki novi. Kada smo već kod toga, smijem li znati što ti to radiš svake večeri na livadi?“

„Ti znaš da tamo odlazim?“

„Lana, mama i ja smo ti roditelji. Volimo te i brinemo o tebi pa naravno da želimo znati gdje si. Ali iz istog razloga želimo i znati zašto tamo odlaziš“, nasmiješi se tata.

Tako dakle..., pomisli Lana u sebi, a tati kratko odvrati: „Osjećam osjećaje!“

„Opa! To baš dobro zvuči! A kako se to radi? Kako se osjećaju osjećaji?“

„Pa, ustvari, nisam sigurna da ti to mogu opisati. Mogu ti samo reći da mi pomaže. Ne znam ni kako. Valjda se na tom mjestu osjećam sigurno osjećati, a osjećati moram jer me nešto u meni na to tjera. Na livadi to mogu bez straha da će me netko prekinuti, uznemiriti, posramiti...“, odgovori Lana, a sa svakom je riječju postajala sve tiša.

24

„Zašto bi se sramila osjećati?“

„Pa ne znam... nema veze“, odvrati djevojčica tužno.

„Lana, ima veze. Ne znam odakle ti to, ali moram ti reći da će ti ljudi u životu izgovoriti svakakve stvari, posebice odrasli. Puno toga bit će besmislice. Znaš, odrasli se vole pretvarati da znaju odgovore na sva pitanja, čak i ona teška, ali rijetko priznaju da nemaju pojma. Zato je važno zapamtiti ono što će ti reći. Svatko ima pravo i slobodu da kaže sve što želi osim jednoga. Nitko ti nikada nema pravo reći kako da se osjećaš. Nitko! Nikad! Zapamti to. Tvoji osjećaji su samo tvoja stvar. Ako osjećaš sreću, prepusti joj se. Ako osjećaš bijes, pusti ga van. Ako osjećaš tugu, plaći! U osjećanju ne postoje pravila. Na koji god način se ti nosila s osjećajima, u tome nema sramote.“

„U redu, tata“, reče Lana, tek toliko da potvrdi da ga je čula, no nije bila sasvim sigurna je li mu povjerovala.

„Dođi, podžimo sada u kuću“, reče tata otvarajući vrata automobila. Vidio je da je Lana još uvijek prepuna pitanja, no vjerovao je da će se taj razgovor nastaviti neki drugi dan.

Dotrčali su do kućnog praga pod istim kišobranom. Kada je Lana posegnula za kvakom, tata je shvatio da joj ipak treba još nešto reći.

„Kada odlaziš osjećati osjećaje, čini to na svoj način, no ako ti bude teško, pokušaj si postaviti tri pitanja: Što je to što osjećam? Što tim osjećajima želim reći? Što oni žele od mene? Na prva dva pitanja odgovorit ćeš sama. Na zadnje će ti odgovor dati tvoje srce. Čut ćeš ga, samo budi uporna jer, znaš, i osjećati osjećaje znači voljeti sebe.“

„To si pročitao u pismima o kojima mi ne želiš reći više?“

„Zapravo ne. To sam shvatio kada sam jednom i sam pokušao, baš kao i ti danas, odgonetnuti odakle tužne stvari u nas dolaze i kamo iz nas odlaze.“

Prije nego što su ušli, Lana je tati uputila još jedan topao pogled. Iako je bila sretna i zbog pisma i zbog razgovora, osjećala se pomalo čudno.

Za Lanu je tata bio Tata, osoba koja sve zna, sve razumije i sve rješava. Pomisao da je i on nekada bio dijete, baš kao i ona, bila joj je čudna, pogotovo sada kada je znala da je nekad prolazio kroz iste teškoće kao i ona sada.

Tog dana tijekom večere, Lanin je tata gledao u djevojčicu nježnije nego ikada. Ona je znala da je gleda, ali nije mu uzvratila nježnost. Još se uvijek borila s nekom neobjasnivom ljutnjom što joj nije ispričao više. Pitala se što je sve pisalo u ostalim pismima? Što ako joj je i to moglo pomoći?

25

Kasnije te večeri tata ju je gledao kako odlazi na livadu nedaleko kuće gdje je sjela ispod hrasta i zažmirila. U danima koji su uslijedili odlazila je sve češće. Tata je ništa nije pitao, ali znao je da se trudi učiniti nešto što je njemu nekoć bilo tako teško, prihvatići svoje osjećaje.

I bio je u pravu. Lana se mučila s prihvaćanjem, no što je više vremena provodila na livadi, to je više prepoznavala osjećaje u sebi. Bila je tu tuga, najjači osjećaj u njoj. No Lana je u sebi osjećala i bespomoćnost. Ono kada znaš da moraš nešto učiniti, da želiš nešto učiniti da promjeniš stvarnost oko sebe, no ne znaš niti što niti kako. Ponekad je osjećala tjeskobu. Ono kada ti se neki nevidljiv, ali težak kamen spusti u grudi i tamo stoji, ništa ti ne govoreći.

Uskoro je mjesto za osjećanje osjećaja prestalo biti samo mjesto, više nije bilo samo igra. Postalo je Lanin dnevni ritual. Na isti način na koji je pranjem zubi, zdravom prehranom i tjelovježbom brinula za svoje tijelo, Lana je osjećanjem osjećaja počela brinuti i o svojem srcu. Do proljeća, uoči njenog osmog rođendana, Lana je do mjesta za osjećanje osjećaja već znala doći žmireći. Nalazilo se točno 509 koraka od sobe koju je tada dijelila sa svojim roditeljima. Iako im nikada nije opisivala što joj se točno događa dok sjedi i diše ispod hrasta, njezini su roditelji znali da to mjesto Lani čini dobro. I bili su u pravu jer odlazeći na livadu Lana je sebi i svojem srcu svakoga dana pružala slobodu. U tim je trenucima mogla biti sve što je htjela i osjećati sve što je moralu.

S vremenom se dogodilo ono što joj je tata i obećao da će se dogoditi. Lana je čula svoje srce. No umjesto odgovora na pitanje što svi ti osjećaji od nje žele, srce joj je reklo: „Obrati pažnju na neobično oko sebe.“

Lana nije razumjela što joj srce točno želi reći, no bila je sretna što ga je napokon uspjela čuti.

Tek časak kasnije, ispred Lane su prošle tri guske hodajući unatraške. Prošle su ispred nje jedna za drugom, brzim i pomalo nervoznim korakom, ne skrećući pogled niti na trenutak. Nije razumjela što su točno pričale, ali zvučalo je kao svađa. Bile su bijele, a razlikovati ih se moglo samo prema boji šala koji je svaka od njih nosila oko vrata. Znatiželjna, Lana ih upita što rade i zašto hodaju unatraške.

„Putujemo u prošlost.“, rekla je guska s ružičastim šalom.

26

„Idemo je promjeniti“, dodala je guska sa zelenim šalom.

„Da konačno možemo normalno živjeti“, nadovezala se guska sa žutim šalom.

Na nogama su nosile zelene čizmice, a Lana je strašno željela da se bar nakratko zaustave i objasne joj kako to točno misle stići u prošlost. No guske su otisle u daljinu, i dalje međusobno čangrizavo mrmljajući, a Lana je ostala stajati na livadi s više od nekoliko neodgovorenih pitanja. Ideja da se hodajući unatraške može stići u prošlost nije joj baš imala smisla, ali bila joj je vrlo zanimljiva. Odlučila je isprobati njihovu metodu nadajući se da će, ukoliko to zbilja djeluje, moći promjeniti dan kada je izgubila Darka. Zatvorila je oči, duboko udahnula i počela hodati unatraške. Samo nekoliko koraka bilo je dovoljno da shvati da se više ne nalazi na istom mjestu. Ali kada je otvorila oči, shvatila je da ovo ne može biti prošlost, jer nije prepoznala ništa što je vidjela oko sebe.

„Ja ovdje nikada nisam bila“, shvati okrećući se oko sebe.

III

Stogodišnje Zemlje

29

Krajolik u koji je Lana ušetala unatraške bio je jednostavan, ali jako, jako mirisan. Nalazila se na malenom ljubičastom otoku, na kojem nije bilo niti drveća, niti ptica, niti trave niti leptira, samo veliki, mekani, gusti grmovi lavande kakvu nikada prije nije vidjela. Okrećući se oko sebe, Lana je shvatila da je posve okružena morem. Ništa što joj je pogled dohvaćao nije dalo naslutiti da se samo malo dalje nalaze neke nove čarobne obale. Prije nego li je stigla osjetiti paniku, zato što je sama na nepoznatom otoku, Lana je začula poznati zvuk. Bio je to zvižduk lokomotive koja joj se morem približavala iz daljine. Lokomotiva je izgledala sasvim obično – tamno zelena, pomalo starinska, a opet nekako grandiozna. Osim po tome što nije jurila prugom, nego valovima, lokomotiva Lani ni po čemu nije dala naslutiti da se nalazi na drugom svijetu, no čim se vlak zaustavio, a kroz prozor prednjeg vagona izvirio strojovođa, Lana je počela shvaćati da na ovom mjestu vrijede sasvim drugačija pravila i običaji, da su bića drugačija i da riječ „normalno“ ovdje ima posve drugo značenje. Strojovođa je, naime, bila jedna velika zelena sova koja je, baš kao i cijeli taj trenutak, mirisala na lavandu.

„Ime i prezime?“ obrati se strojovođa Lani. Na sebi je nosio odijelo nalik službenim uniformama kakve bi nosile i strojovođe na Zemljiji.

„Lana Fisher.“, odgovorila je smirenio i samouvjereni, kao da svaki dan razgovara sa sovama. Strojovođa pogleda u svoju malenu crvenu knjižicu, tražeći njezino ime.

„U redu, Lana Fisher. Slobodno uđi. Koliko vidim, ti putuješ u HealVille.“

„Znala sam da postoji!“ reče Lana sasvim tiho, kao da govori sebi, ali čuo ju je i strojovođa.

„Sjajno! Dakle, ti znaš kamo putuješ?“

„Oh, gospodine, ja zbilja ne znam kamo putujem! Ne znam ni gdje se nalazim, da budem iskrena.“

„Nalaziš se na otoku Panatone, prijamnom centru Oblasti Stu, a putuješ u HealVille, rehabilitacijski centar za suze.“

„Oprostite, gospodine sovo...“

„Kan Sveznalica mi je ime.“

„U redu, sovo Kane. Rehabilitacijski centar za ŠTO?“ upita Lana zburjeno.

„Suze. Znaš, one kapljice koje ti izlaze iz očiju kada plačeš?“

„Znam što su suze, no nisam posve sigurna da shvaćam zašto bi one trebale rehabilitaciju.“

„Znaš li ti da su suze bića?“ upita Kan.

„Zapravo i ne...“

„E pa jesu. Ne brini, kada stigneš u HealVille, sve ćeš saznati. No hajde, uđi sada u vlak. Pred tobom je dugo putovanje.“

Iznenađena naglim razvojem događaja, Lana zastade da razmisli sviđa li joj se to ili ne. Potom hrabro prizna: „Mislim da još nisam spremna.“

Kan se nasmiješi njezinoj iskrenosti.

„U redu. Onda predlažem da još malo razgovaramo. Reci, što te zanima?“

„Pa, niste mi još rekli gdje se sada nalazim?“ upita nesigurno.

„Kako nisam!? Ovo je otok Panatone, početna točka svakog putovanja Oblasti Stu.“

„Oblasti Stu?“

„To je Galaktička Oblast Stogodišnjih Zemalja“, odgovori Kan.

„Razumijem“, reče Lana pristojno. Potom razmisli još jednom i zatrese glavom. „Ustvari... uopće ne razumijem. Stogodišnje Zemlje... one se nalaze na Zemljii?“

„Ne, ali su jako povezane s tom Zemljom o kojoj govoriš. Stogodišnje Zemlje su, naime, zemlje koje osnivaju djeca.“

„Lanu je to iznenadilo. „Nikada nisam čula da djeca imaju takve moći!“

„Ooo, da. Djeca osnivaju svoje zemlje već tisućama godina.“, Kan zastade i zamisli se. „Vidiš, sada kada to kažem naglas, ne sjećam se kada je osnovana posljednja Stogodišnja Zemlja, ali ovako odoka, sigurno je prošlo barem stoljeće. Mora da se na Zemljii nešto promijenilo kada se djeca više ne služe svojom moći.“

„Pa, možda bismo i osnivali svoje zemlje kada bi nam netko rekao da se to može“, predloži Lana razumno.

„Da, to ima smisla...“, složi se Kan.

„A koliko Stogodišnjih Zemalja postoji?“ nastavi Lana znatiželjno.

„To je, bojim se, povjerljiva informacija. Mogu ti samo reći da ih je osnovano na tisuće, a sada ih sigurno postoji... paaa... dosta manje.“

„Ne razumijem kako je to moguće? Što se dogodilo s tisućama zemalja koje ste spomenuli?“

„Nestale su“, reče Kan. „Znaš, kada dijete osnuje svoju zemlju, ta zemlja mora imati svrhu, a svrha mora biti na neki način povezana s unapređenjem života ostalih bića na Zemlji. Stogodišnja Zemlja, po osnutku, dobije koncesiju o postojanju u trajanju od točno stotinu godina. Ukoliko po završetku svojeg prvog stoljeća ona i dalje ispunjava svoju svrhu, zemlja dobije još stotinu godina, i tako dalje... Neke zemlje tako ne opstanu niti dan duže od sto godina zato što u međuvremenu izgube svrhu, dok one najvažnije postoje i puno, puno duže.“

31

Lana nije odmah komentirala Kanov posljednji odgovor. Nije se niti trudila pronaći prikladne riječi jer mislima joj se motalo jedno drugo pitanje. „Ali čekajte, zašto sam ja ovdje? Ja nisam osnovala nikakav svijet.“

„Točno. Ti si u procesu regrutacije. Ja ne znam točno kakav posao ti je namijenjen, ali ni nije na meni da znam. Ja sam ovdje da ti dam propusnicu i usmjerim te prema tvojem odredištu.“

„Kakvu sada propusnicu?“ upita Lana u čudu.

„Dobro da sam se sjetio...“, reče Kan, odmičući se od prozora lokomotive. Lana nije vidjela što on unutra radi, ali časak kasnije pozvao ju je bliže i stavio joj nešto u ruku.

„Ovo je tvoja propusnica za Stogodišnje Zemlje“, reče Kan, pokazujući bradom prema narukvici koju joj je upravo pružio. U središtu je imala sedam crnih perli, ali Lanino zanimanje za narukvicu brzo je palo u drugi plan. Bilo je još toga što je htjela znati.

„A kako će ja to točno stići do HealVillea?“ upitala je.

Kan kimnu, zadovoljan time što je htjela znati više.

„Svatko tko stigne na ovaj otok odavde kreće na neki drugačiji put. Primjerice, da bi stigla do HealVillea, ti ćeš proći poznatom stazom kroz Oblast Stu koja se zove Staza istine. Proći ćeš kroz čak sedam zemalja kojima već stoljećima prolaze tužni i obeshrabreni. Čarolija svake od tih

zemalja pružit će ti drugačiji pogled na život.“

„Što? Moram proputovati kroz sedam zemalja?“ u čudu će Lana.

„Da. Uzbudljivo, jelda?“

„Koliko će to trajati?“

„Misliš vremenski?“

„Da“, odvrati Lana, a u sebi pomisli: *Postoji li uopće neko drugo trajanje?*

„To ti ne mogu reći. U Stogodišnjim Zemljama ne postoje satovi.

Uostalom, putovanje svakog bića je drugačije, a traje onoliko koliko putniku treba da povjeruje.“

32

„Da povjeruje što?“

Kan nakrivi glavu, usrdno je gledajući.

„Znaš, Lana, ja sasvim jasno vidim ljubav u tvojim očima, ali vidim i tugu. Da bi mogla primiti čaroliju HealVillea, moraš u njega zakoračiti vjerujući da je i tvoj život čaroban. Znam da je to teško povjerovati nekome tko je tužan i zato je dobro što si stigla baš ovamo. Ovo putovanje će ti jako pomoći.“

Zamišljena, Lana ništa ne odgovori. Život joj je u posljednjih nekoliko tjedana bio podređen traženju objašnjenja i naziva za ono što je osjećala, a Kanove riječi dale su naslutiti da su odgovori na ta pitanja sada nadohvat ruke. Iako im se veselila, Lanu je i dalje malo brinula činjenica da se posve sama nalazi na posve nepoznatu mjestu. Posljednji put kada je napustila granice Forhillia dogodio se najstrašniji dan u njezinu životu pa se nije mogla sasvim oslobođiti straha od nepoznatog. S druge strane, svaki put kada bi pomislila na čaroliju koju je strojovođa spomenuo, smirila bi se. Kan je, budući da je bio Sveznalica, video u čemu je problem pa je nastavio govoriti, dajući sve od sebe da joj objasni gdje je to i zašto.

„Otok Panatone ne naziva se bez razloga prijamnim centrom Oblasti Stogodišnjih Zemalja. Za svakog putnika i gosta, koji stigne u našu oblast, putovanje započinje ovdje, a svrha boravka na ovom mjestu jest pregled čistoće srca.“

„Za takvo što nikada nisam čula“, u čudu će Lana.

„Svrha je ovom mjestu dodijeljena prije mnogo, mnogo stoljeća kada su članovi Vijeća za sigurnost Oblasti Stu shvatili da kroz zemlje, koje su jednako čiste kao srca djece koja su ih osnovala, smiju prolaziti samo istinski dobra bića. Samo tako sva ta mjesta, koja su djeca stvorila, mogu

biti zaštićena od zagađenja zlobom, lažima, pohlepom i zavisti. Oblasno vijeće za sigurnost odabralo je mene da provodim te preglede i zatim potpisujem dopuštenja za nastavak putovanja do odredišta zbog kojeg je biće ovamo stiglo. No kamo god se uputilo dijete koje ovamo stigne, do cilja će putovati stazom koja je za njega najbolja. Stoga se pokušaj prepustiti ovom putovanju s vjerom da je sve što se događa najbolje za tebe.“

Ovo složeno objašnjenje Lani zapravo i nije pomoglo. I dalje nije razumjela kako to točno stvari ovdje funkcioniraju, ali isto se tako nije niti htjela vratiti kući. Htijući znati zašto se ovdje našla, i zašto baš ona, Lana reče: „U redu, sovo Kane, spremna sam za taj pregled.“

33

„Oh...“, reče Kan, dobrodušno se nasmijavši, i nastavi: „Ti si, Lana, već pregledana.“

„Kada? Kako?“

„Ja se zovem Kan Sveznalica, a ovaj mi je posao dan zato što imam poseban dar. U samo pet pogleda mogu vidjeti kakvo je nečije srce. Ako imaš zle namjere, do mene stignu sve informacije povezane s tom namjerom i pretvore se u moja sjećanja. U tom bi slučaju boravak u Oblasti Stogodišnjih Zemalja završio tamo gdje je i započeo – ovdje, na Panatoneu. No to se tebi neće dogoditi.“

„Moje je srce, dakle, dovoljno čisto?“

„Da. Tvoje je srce jako čisto“, Kan pokaza na narukvicu koju je Lana vrtjela u rukama. „Iako su sve perle na njoj sada crne, neće takvima ostati. U svakoj zemlji proći ćeš kroz drugačije iskustvo, a kada povjeruješ u čaroliju svake od zemalja, sjećanja na ono što si tamo vidjela, čula i osjetila ući će u perlu koja toj zemlji pripada i obojiti je. Kada se to dogodi, vidjet ćeš izlaz iz te zemlje i moći ćeš nastaviti putovanje.“

„Hoćeš li i ti biti sa mnom?“

„Ne, ja ču te odvesti do granice s prvom zemljom na Stazi istine, Zemljom Dušak, a dalje ćeš put nastaviti sama. No ne brini, nećeš se izgubiti. Tvoje iskustvo u svakoj zemlji ispratit će te ravno do iduće i tako sve dok ne stigneš u HealVille.“

Lana kimne, duboko udahne i krene prema vratima prvog vagona. Unutra je sve bilo prekriveno debelim slojem prašine – ovuda očito već dugo nitko nije prošao. Od te je pomisli osjetila nelagodu pa je pokucala na vrata iza kojih je strojovođa Kan već obavio pripremne radnje za

početak putovanja.

„Smijem li se ovdje voziti do Zemlje Dušak?“ upitala je.

„Smiješ“, odgovori Kan.

„Hvala ti!“ Lana se nasmiješila i nastavila s pitanjima: „Rekao si da svaka Stogodišnja Zemlja ima svoju svrhu. Koja je svrha ovih sedam zemalja kroz koje ću putovati?“

„Pa, svrha svake od tih zemalja je drugačija, a opet sve imaju isti konačni cilj – naučiti onoga koji njima prođe da je život veći od trenutka i da ga je važno njegovati. Svoj život njeguješ tako što činiš nešto lijepo za sebe i tako brineš o sebi. A ako brineš o sebi, znači da se voliš. A kada se voliš, nema te tuge koju nećeš preživjeti i nema tog vjetra koji će te srušiti.“

To je Lanu podsjetilo na razgovor s tatom.

„A kako se to voli sebe?“ upita, nadajući se da će Kanov odgovor biti ipak malo konkretniji od tatinog.

„Sebe se voli mirom, istinom, maštanjem, lijepim mislima, oprostom, ali i odmorom. Sve si te stvari ponekad zaboravimo dati, no zemlje kojima ćeš proći ne ostavljaju ti izbora. Njihova je čarolija toliko snažna da u svakoj od njih prema sebi moraš i možeš biti jedino nježna.“

„Moram priznati da mi se sviđa ta čarolija“, nasmiješi se Lana. „Pričaj mi o Zemlji Dušak. Što ću tamo raditi?“

„Disati!“ odgovori Kan kratko.

„Disati?“ u čudu će Lana. Očekivala je živopisniji odgovor.

„Da. Disanje je jako, jako važno.“

„Svakako je važno, jer živimo jedino dok dišemo“, složi se Lana. Kan kimnu.

„Da, ali disanje je puno više od održavanja na životu. Disanje, ukoliko se uči, može biti korisno u mnogočemu.“

„Disanje da se uči? Pa zar ne znamo disati čim se rodimo?“

„To je točno. Ali postoji ubrzano, sporo, teško, kratko, dugačko, duboko i plitko disanje, i to su samo neke vrste. Svaka vrsta ima svoju svrhu. Uskoro ćes to i sama shvatiti.“

Tek što je Kan završio, lokomotiva se zaustavila. Lana se iznenadi jer bila je toliko uživljena u razgovor da nije niti primijetila da su krenuli. Pogledavši kroz prozor, ugledala je samo bjelinu. Zbog guste bijele svjetlosti pomislila je da je među oblacima.

„Lana Fisher, stigli smo! No prije nego kreneš na svoje putovanje,

nešto će te zamoliti“, reče Kan Sveznalica.

„Recite, gospodine Kan!“

„Pa prvo, idući put kada me sretneš, nemoj me oslovljavati s gospodine. Zovi me samo Kan!“ reče i nasmije se.

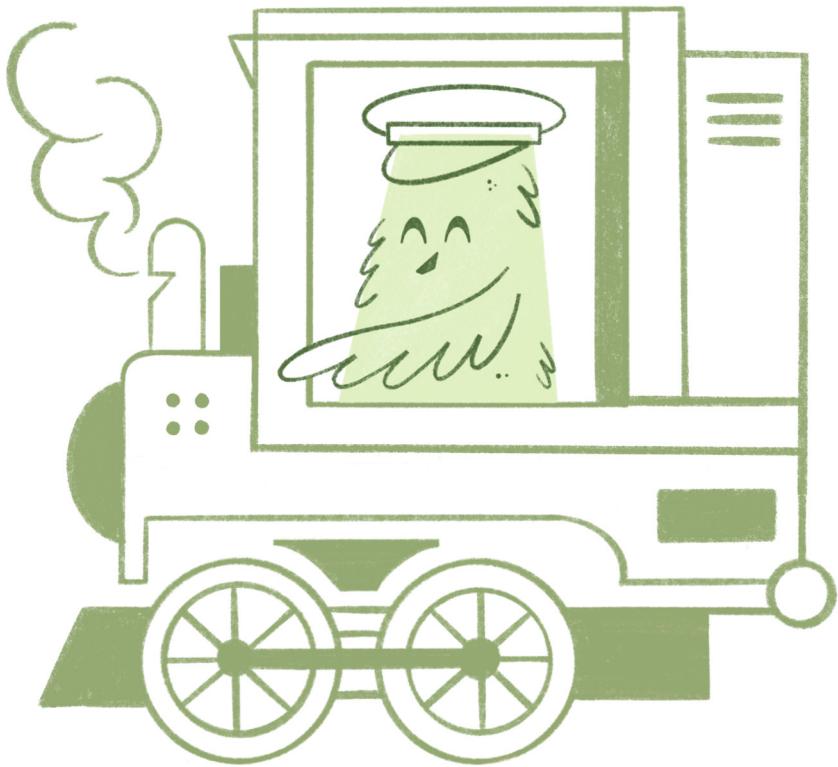
„Dogovoreno. A što je drugo?“ nasmiješi se Lana.

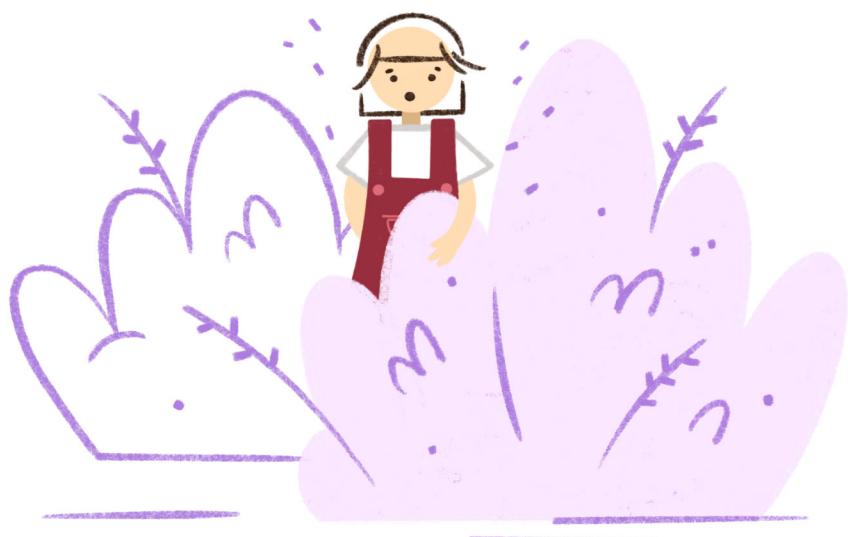
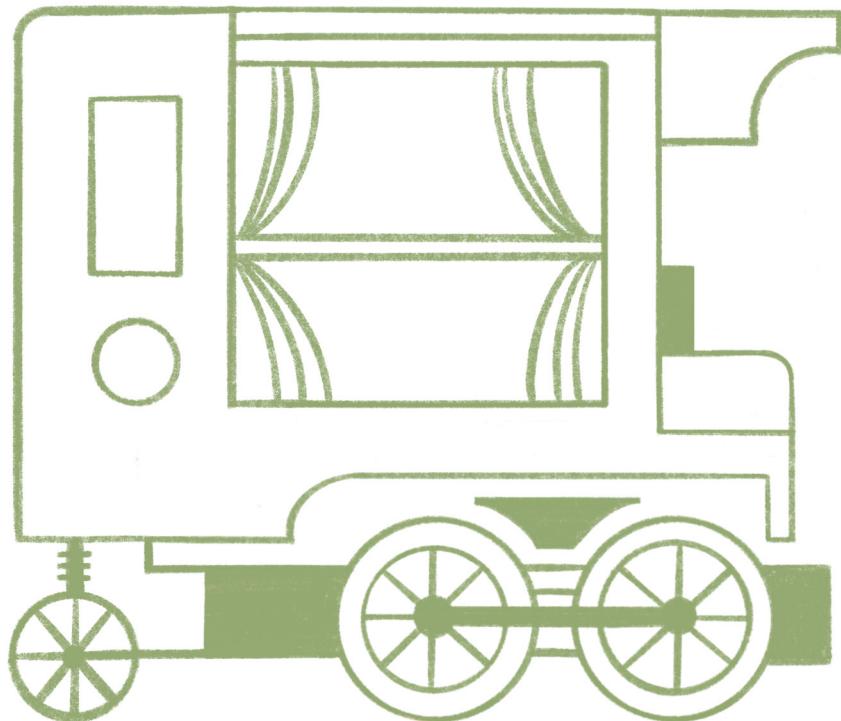
„Pokušaj zapamtiti što si doživjela u svakoj zemlji kojom prođeš. Ako to učiniš, bit ćeš sigurna do kraja života, u kojem god se svijetu nalazila.“

„Pokušat će!“ odgovori Lana.

„Baš mi je drago što smo se upoznali. Hajde sada! Izađi u ovu mekanu bjelinu i diši“, reče Kan.

Lana mu mahne, osmijehom mu zahvali na razgovoru i prijevozu, a potom hrabro kreće prema izlazu.

Staza istine

Dok se stepenicama spuštalа u bjelinu, Lana se malо bojala, ali nije to bio strah od tog mjesta, nego onaj dobro poznati strah od nepoznatog. Kada je zakoračila na posljednju stepenicu, shvatila je da se zapravo nalazi na moru. Bilo je to svakako neobično more – gusto i mlijeko bijelo, a uzdizalo se i spušтало u precizno jednoličnom ritmu. Lana nije bila sigurna što joj je činiti. Treba li tim morem zaplivati? Uto do nje hitro dopluta zeleni drveni čamac, a Lana u njega sjedne bez razmišljanja. Duboko je udahnula, a čamac je zaplovio u nepoznato. Iako tada toga nije bila svjesna, čarolija Zemlje Dušak bila je u tome što u njoj putnici ne smiju, ali niti ne mogu govoriti. Lana, doduše, nije niti pokušavala, jer joj je tišina kojom je bila okružena jako godila.

39

Tišinu je uskoro ukrasio dubok, ali umirujući glas. Iako nije vidjela odakle glas dolazi, Lana ga je pažljivo slušala. Bio je to glas Mirka, osnivača prve zemlje na Stazi istine. Govorio je polako, odmjereno. Svakoj je riječi davao točno onoliko vremena koliko je Laninu srcu bilo potrebno da je razumije.

„Dobrodošla u Dušak, zemlju čarobne tištine. Misli će ti sada postati tiše, a srce čišće. Ovdje ćeš ostati dok ne povjeruješ da umiješ osjećati mir. Sada zatvori oči i fokusiraj se na ritam bijelog mora koje te sada čuva. Dopusti mu da te ponese. Kada se more uzdigne, duboko udahni i zamisli da udišeš ljubav i bijelu, nježnu svjetlost. Zadrži dah tri sekunde. Zatim izdahni i zamisli da iz sebe iznosiš neku tešku misao, bol ili tugu. More će se tada početi spuštati. Neka ti i izdah traje tri sekunde. Sve što izdahneš, more će uzeti i očistiti. Svaki put kada udahneš, dio težine u tebi nestat će, a srce će ti biti lakše.“

Lana je činila sve što je Mirko govorio. Prvih ju je nekoliko minuta glas, koji je slušala s povjerenjem, vodio kroz disanje. Kod svakog udaha

i izdaha iz daljine se čulo: „Jedan, dva, tri.“, a Lana je sa svakim udahom i izdahom bila sve mirnija i mirnija. A onda, posve nesvjesna da je Mirkov glas već odavno utihnuo, bez brojanja i suvišnih misli, ploveći mlijecnim morem na zelenom čamcu, Lana je samo disala u tišini, udišući ljubav, a izdišući bol. Kada je napokon otvorila oči, bila je posve mirna. Mirko je to primijetio.

„Hvala ti što si mi povjerovala. Pogledaj ispred sebe, vidjet ćeš malenu bočicu. Napuni je ovim bijelim morem i nosi je kroz život, jer svaka kap iz nje čuva čaroliju koja će ti, kada ti bude baš teško, pomoći da povjeruješ da umiješ osjećati mir. Kada ti se bude činilo da si zaboravila put do mira u sebi, zagledaj se u ovaj djelić bijelog mora i diši. Samo diši.“

Lana je bočicu napunila morem. Čak i tako skučeno u bočici, kretalo se, a ritam pokreta bio je posve usklađen s ritmom mora, koje je Lana i dalje osjećala sjedeći u čamcu. Bočicu je spremila u džep haljine, a onda je, i dalje bez glasa, plemenitim pogledom prešla preko neba ponad sebe, nadajući se da je onaj koji joj se obratio osjetio njezinu zahvalnost. Kada joj je pogled pao na narukvicu, koju je bila zavezala oko zapešća, vidjela je da se prva perla u nizu zazelenila. Podigavši glavu, Lana ispred sebe ugleda obalu.

Obala prema kojoj je spokojno plovila svjetlucala je i blistala, ispunjavajući je radošću. Kada je čamac pristao, shvatila je da su na tlu smještene stotine ogledala. Neka su imala jednostavne jednobjerne okvire pravilnih oblika dok su drugi bili raznobojni i urešeni vijugavim detaljima. Neka su ogledala bila u okvirima od zlata pa su još jače blještala, no nijednom od njih Lana nije znala svrhu. Napokon u jednom ogledalu spazi natpis „Blistavija“ pa prepostavi da je to ime ovog neobičnog mjesta. I bila je u pravu. U Blistaviji, baš kao i u Zemlji Dušak, vladala je tišina koju je samo nakratko prekinuo glas Tije, osnivačice te zemlje.

„Dobrodošla u Blistaviju, zemlju radosti, radosti u tebi. Izaberi ogledalo i stani pred njega. Vidjet ćeš sebe, ali ne onakvom kakvom se sada zamišlaš. Vidjet ćeš tko si bila prije trenutka u kojem je započela tvoja prva patnja, zbog čega si se počela bojati da je to što osjećaš zapravo život. Sada ćeš naučiti da je svaki život, pa tako i tvoj, veći od trenutka. Ma kako težak taj trenutak bio, ne zaboravi da si postojala i prije njega i da on nije izbrisao sve što si bila i osjećala prije nego što si upoznala bol.

Hodat ćeš ovom zemljom sve dok ne povjeruješ da, usprkos tome što sada osjećaš, umiješ osjećati radost.“

Lana je Blistavijom koračala s osmijehom na licu. U svakom ogledalu vidjela je neki trenutak već proživljene radosti. Bilo ih je mnogo, od prvog osmijeha kada je bila malena beba do veselja koje je osjetila kada je prvi put ugledala maslačak i s divljenjem mu se čudila. U ogledalima se podsjetila na sreću koju je osjećala tijekom svih osam rođendanskih jutara koja je doživjela kao i sreću koju je osjetila kada je raznježila mamu poklonivši joj buket poljskog cvijeća, bez nekog povoda. Bilo je tu i puno trenutaka koje je Lana provela plešući ili igrajući gumi-gumi s prijateljicama. Barem stotinu ogledala pokazalo je kako s radošću trči u tatin zagrljaj, samo zato što se napokon vratio s posla. Vidjela je kako je sretna i ponosna bila kada su je u školi prvi put, pred cijelim razredom, pohvalili za sastavak koji je napisala. Lana je tijekom šetnje Blistavijom vidjela baš svaki trenutak sreće koji je proživjela i, gledajući ih, svaki je proživjela ponovno. S vremenom joj se srce toliko napunilo radošću da ništa drugo osim nje nije niti osjećala. I Lana shvati da ne samo da vjeruje da će u budućnosti opet osjećati radost, nego da je već osjeća.

41

Kada joj je ta misao prošla srcem, Tia joj se ponovno obrati: „Hvala ti što si mi povjerovala. Pogledaj ispred sebe i vidjet ćeš maleno džepno ogledalo. Spremi ga i nosi kroz život jer tvoj odraz u njemu zauvijek će te podsjećati na ovo iskustvo i na činjenicu da ti umiješ osjećati radost. Sjeti se zagledati u njega i nikada nećeš zaboraviti tko si ti u cijelosti.“

Lana je ogledalo spremila u džep i još jednom podarila nebu svoj plemeniti pogled. A onda, naglo, jedno ogledalo snažno zabljesnu. Ljepota svjetlosti, koju je stvaralo, privukla ju je bliže, još bliže. Kada je zakoračila u ogledalo, jedna perla na narukvici se zarumenila, a Lanina noga stupila je na neko novo čarobno tlo.

Lana je kroz ogledalo ušetala u Mogučilište, ali pomalo nespretno. Nespremna na nestošno mogučilišno tlo, čim je na njega stupila, spotakla se. Kada je pažljivo ustala, vidjela je da se nalazi na beskonačno velikom trampolinu pa se nasmijala, poskočila i završila više od pedeset metara iznad tla. U tom je skoku vidjela da je okružena s valjda stotinu lebdećih livada. Neke su bile kvadratne, neke okrugle, no na svakoj od njih nalazila se upravo Lana, i to jako, jako sretna Lana. Kada se prvi put prizemljila, glas Belle, osnivačice ove nestošne zemlje, sve joj je objasnio.

„Dobrodošla u Mogučilište, zemlju mogućnosti. Svrha ove zemlje je podsjetiti te da i dalje postoji sve o čemu si sanjala, sve što si željela i čemu si se nadala, prije nego što su te prvi put posjetile tuga, nemoć i beznađe. Iako o njima sada ne misliš, tvoji snovi nisu nestali. Svi oni i dalje mogu postati stvarnost. Na ovim lebdećim livadama oni su već ostvareni. U ovoj ćeš zemlji ostati sve dok ne povjeruješ da u budućnosti možeš postati sve što poželiš. U svakom skoku pogled će ti zastati na jednoj od livada na kojoj si sretna. Svaka livada jedna je priča o tome što te sve čeka i što sve u životu možeš ostvariti, ukoliko se usudiš i ukoliko ćeš vjerovati da je sreća dostupna. Sve što vidiš, ostati će ti u sjećanju. Na ove ćeš se livade u mislima moći vratiti kad god to poželiš. Da, život će ti ponekad donositi trenutke tuge, ali ako ne zaboraviš sanjati sreću, ta te tuga neće poraziti.“

U Mogučilištu je Lana skočila sigurno trideset puta, a svaki skok donio joj je bistar i stvaran podsjetnik na sve što je u životu poželjela. Tako je vidjela livadu na kojoj je postala doktorica za pse, na drugoj je bila učiteljica, na trećoj pilot. Što je više skakala, to je njezina vjera da sve to može postati sve više jačala. Na jednoj je livadi šetala mirisnim drvoređima prepunim stabala divljih trešanja, a na drugoj se igrala s dupinima u plićaku nekog dalekog mora. Lana se na svakoj livadi, u svakom prizoru, vidjela u drugačijoj haljini, a svaku od njih je, zaista, jednom davno i poželjela imati. S vremenom je Lanino srce uspjelo povjerovati da je čeka šaren i veselo život, pa mu se počela veseliti. Onda Lana skoči posljednji put i završi na samom vrhu planine, koju do tog trenutka nije niti primijetila. Tu je spoznala nešto novo – da oblaci mirišu na jagode.

Planina na koju je skočila nalazila se visoko među oblacima i bila je prekrivena grmovima iz kojih su virile zrele, mirisne crvene jagode. Planina je bila visoka, ali uska, tek na vrhu je bila tek toliko široka da Lana njome sigurno kroči. Kada je prišla rubu te uzane staze, Bella ponovno progovori: „Hvala ti što si mi povjerovala. Prije nego nastaviš putovanje, pogledaj dolje i u mislima sačuvaj sve što si vidjela. Sve livade koje si maločas preskočila čekaju da ih posjetiš u budućnosti. Možeš stići na svaku koju izabereš! Sada uberi jednu jagodu i pomiriš je, a zatim je spremi i nosi je kroz život. Ako u nekom trenutku posumnjaš u sebe, samo osjeti njezin miris i on će te vratiti na ovo mjesto na kojem si uspjela stići visoko, sve do oblaka, samo zato što si vjerovala.“

Tek što je Lana ubrala i pomirisala jagodu, taj suvenir ovog čarobnog iskustva, kroz oblake do Lanine ruke stigne zvijezda i pozlati jednu perlu na narukvici. Dok se Lana divila blistavoj perli, s neba se stušti prava kiša zvijezda. Tisuće svjetlucavih zvjezdica zastalo je u zraku i spojilo rubove visoke planine s nekim, Lani nepoznatim, tlom. Čvrsto se grleći, zvijezde su stvorile najduži i najljepši tobogan koji je Lana ikada vidjela. Iako je ona bila hrabra djevojčica, kod kuće, na Zemlji, sigurno bi dobro promislila želi li se tim sjajnim toboganom spustiti u nepoznato. Sada, međutim, nije niti razmišljala, nego se hrabro prepustila trenutku i širom otvorenih očiju započela uzbudljiv svjetlucavi spust koji ju je doveo do četvrte zemlje na Stazi istine, Oprostilišta.

43

Tu je zemlju osnovao August, a na samom ulazu, na tamno zelenoj livadi, posadio je drvena vrata koja su bila barem dvadeset puta veća od Lane. Kada je kroz njih prošla, pomislila je da se nalazi na recepciji nekog posebnog hotela. Na ulazu je stajao starinski pisači stol iza kojeg se nalazila stolica, no na njoj nitko nije sjedio. Dok je Lana gledala predmete na stolu, jedan papir se uspravi i došeta do nje, a za njim i elegantno zeleno nalivpero. Tada je shvatila da tu neće susresti ljude, nego da je u ovoj zemlji svaki predmet živ, ali tek toliko da ispuni svoju svrhu.

Nimalo se ne bojeći, Lana pogleda papir. Bio je to zapravo obrazac koji je od nje tražio da napiše svoje osnovne podatke: ime i prezime, datum rođenja i mjesto stanovanja. Kada je završila, papir je odšetao u drugu prostoriju. Lana nije vidjela što se točno ondje događalo, ali nije o tome niti razmišljala jer, tek što je papir otišao, do nje je došetao veliki ključ s brojem 77. Čim ga je uzela u ruke, otvorila su se vrata hodnika koji ju je odveo na drveno spiralno stepenište. Lana je, penjući se, vidjela da se na svakom katu nalaze jedna vrata označena brojem. Kada se konačno popela dovoljno visoko, ugledala je vrata s brojem 77, otključala ih, zakoračila i – pala.

Pokušavajući ignorirati bol, prvu bol koju je iskusila otkako je započela ovo putovanje, pažljivo je ustala i osvrnula se. Soba je bila puna velikog oštrog kamenja tako da je kroz nju hodala s mukom. No bilo je u sobi i drugih stvari, ugodnih. Uz zidove su bile police na kojima su mirno sjedili predmeti koje je Lana prepoznala. Tako je vidjela zeca Billa. On je bio prva igračka koju je Lana zavoljela. Bila je tu i haljina s dvjesto raznobojnih kvadratića koju je Lana nosila na prvi dan škole, zeleni bicikl

na kojem je prvi puta spoznala važnost ravnoteže, a plava i mekana deka s ušivenim dinosaurom vratila ju je u zimske večeri kada je uz topli plamen iz kamina s mamom čitala priče. No bili su tu i crveni kišobran, suho lišće i buket ljubica, a ti su predmeti Lani donijeli sve osim nježnosti. Oni su je tako živo podsjetili na trenutak kada je izgubila Darka da se počela okretati oko sebe ne bi li domaćin ovog mjesta primijetio njen nemir i požurio s nekim objašnjenjem koje bi je umirilo. Srećom je August, osnivač Oprostilišta, to osjetio i javio se Lani.

44

„Dobrodošla u Oprostilište, zemlju oprosta. Tijekom putovanja do ove zemlje već si povjerovala u to da je tvoj život veći od tužnih trenutaka. No usprkos tome što će tuga iz tebe jednom izaći, moraš znati da će te sjećanje na trenutke u kojima je s tobom živjela pratiti zauvijek. Sada se nalaziš u sobi svojih sjećanja, gdje sva tvoja iskustva žive zajedno, i ona teška i ona dobra, radosna. Svaki put kada se prisjetiš nečeg lijepog, soba postane za nijansu svjetlijia. Dok se prisjećaš onog teškog, postaje sve tješnja. Kamenje po kojem sada hodaš u ovu si sobu donijela upravo ti. Kamen po kamen, donosila si ih ovamo svaki put kada si prema sebi bila gruba i kada si u sebi tražila krivnju za loše događaje u svojem životu. Znaš, u redu je u mislima se vraćati u prošlost i pitati se što si u nekom trenutku mogla učiniti bolje ili drugačije, ali čim se počneš kriviti zato što nisi postupila bolje, tvoje misli postaju kazna, jer kroz njih si oduzimaš pravo da grijesiš. Svaka takva misao pretvori se u kamen koji ostaje u ovoj sobi. Kada ih se nakupi mnogo, tvoja soba sjećanja postaje tjesna i kamenje počne prekrivati i ona druga, lijepa sjećanja. Zato je ova zemlja važna. U njoj ćeš ostati sve dok ne povjeruješ da imaš pravo grijesiti i da si umiješ oprostiti. Sjedni sada na ovu hrpu kamenja i izaber i jedan. S obje ga ruke primakni srcu i zažmiri. U misli će ti stići trenutak u kojem si ga ovamo donijela.“

I zaista, kada je Lana to učinila, u mislima je začula glas Wellsdonskog policajca kako je optužuje što civili za životinjom, ali daleko su je više iznenadile riječi koje je u tom tužnom trenutku šapnula samoj sebi, a kojih dotad nije bila niti svjesna. Tog si je trenutka rekla: „Darko je u šumi čuvao mene, a ja nisam poduzela ništa da spasim njega. Kakva sam ja to prijateljica? Trebala sam ga primiti za ogrlicu, onda ne bi ugrizao Groglija. Trebala sam skočiti na njih dok su se hrvali. Trebala sam ga na rukama odvesti kod doktora za pse, možda bi ga uspio spasiti.“

I baš kada se Lana počela prepuštati nelagodi trenutka, koji je prizvala

grleći kamen, August opet progovori: „Sada ponovi za mnom: ‘Postupila sam najbolje što sam znala. Da sam znala bolje, postupila bih bolje.’“

Lana je riječi ponovila, ali nije im vjerovala. Osjetivši to, August reče: „Ponavljaj ove riječi ponovno i ponovno, sve dok ti srce u njih ne povjeruje. Kada povjeruješ, kamen će se pretvoriti u biser, a ti ćeš si oprostiti za sve što u tom tužnom trenutku nisi znala i nisi mogla biti. Budi strpljiva i oprost će doći.“

Lana je činila sve što joj je August govorio. Ovo je bila prva zemlja na putovanju Stazom istine koja joj je donosila nelagodu, no Lana je čvrsto vjerovala da je sve što joj se na ovom putovanju dogodi za nju dobro, pa je ustrajala.

45

Ustrajanje joj se isplatilo. Nakon nekog je vremena osjetila kako joj se kamen u rukama smanjuje i postaje biser. Usprkos tome što je s hrpe kamenja maknula tek jedan od njih, soba se već činila većom i svjetlijom.

August se tada ponovno oglasi: „Hvala ti što si mi povjerovala. I hvala ti što si bila nježna prema sebi. Uzmi ovaj biser i nosi ga kroz život. Neka te pogled na njega zauvijek podsjeća na to da imas pravo grijesiti i da si svoje greške umiješ oprostiti. Sigurno je da ćeš kroz život grijesiti i donositi odluke na koje nećeš biti ponosna i zato je sasvim u redu da se u ovu sobu vraćaš preispitujući ih. No čini to s nježnošću, baš ovako kako si to sada učinila. A pri svakom odlasku iz ove sobe, ne zaboravi si reći da si učinila najbolje što si znala. Kada naučiš činiti bolje, čini bolje. I uvijek budi nježna prema sebi.“

Lana je osjetila olakšanje, baš kao da je kamen maknula sa srca, a ne iz sobe. Jedna perla na narukvici je poplavila, a vrata su se otvorila.

Kada je izašla iz sobe, više nije bila na spiralnim stepenicama, nego je zakoračila ravno na cestu od makadama. Kamo god je pogledala, nije vidjela ni kuće ni žive duše, samo raskošna zelena polja. Strpljivo zastade, čekajući da sazna zašto je ovdje. Osnivačica te zemlje, Berta, brzo joj se obratila s objašnjenjem.

„Dobrodošla u Sigurniju, zemlju sigurnosti. O tuzi je ponekad teško pričati, no ne zaboravi da nikada nisi sama, ni u radosti ni u patnji. U ovoj zemlji ostat ćeš sve dok ne stigneš do svoje sigurne luke. Tamo žive ljudi uz koje slobodno možeš biti, osjećati i izgovoriti sve što želiš i moraš. Svako dijete ima svoju sigurnu luku u kojoj se nalazi barem jedna osoba kojoj može vjerovati. Ponekad su to njihovi roditelji, ponekad učiteljica,

susjed ili prijatelj, a ponekad dijete niti ne zna kako se ta osoba zove. Ali jako je važno da za tom informacijom dijete nikada ne prestane fragati, jer svatko na svijetu ima pravo rasti u blizini nekoga tko će ga uvijek u potpunosti saslušati, prihvati i voljeti takvim kakav je. Započni šetnju ovom cestom. U svoju sigurnu luku stići ćeš kada ti srce povjeruje da u svojoj patnji nikada nisi sama.“

Dok je hodala cestom od makadama, Lana shvati da već dugo ni sa kim nije razgovarala o tome što osjeća. Jedan razlog tome svakako je bio strah da joj netko opet ne kaže da je ono što osjeća krivo. Da se to dogodi, sumnjala je da bi joj srce preživjelo. Ali već nakon kratka vremena shvati i to da već postoje ljudi koji joj to nikada ne bi učinili – njezini roditelji. U tom trenutku Lana u daljini spazi vrata. Bila su joj nekako poznata, a kada je kroz njih prošla, shvatila je i zašto, jer pustila su je u sobu u njezinoj kući, u istu onu sobu u kojoj su joj ispričane stotine priča za laku noć, u kojoj je dobila na tisuće zagrljaja i nježnih plemenitih pogleda.

„Hvala ti što si mi povjerovala“ reče joj Berta pa nastavi: „Ovo je tvoja sigurna luka, a bića koja s ovim prostorom povezuješ uvijek će biti na tvojoj strani. To su ljudi koji će te najjače grliti kada ćeš osjećati da si najgora. Kada pogriješi, oni će te podsjećati na sve lijepo i dobro što si napravila. Kada ostaneš bez riječi, oni će te u tišini prihvati. Tim ljudima smiješ prići u svim svojim stanjima i raspoloženjima, a od njih ćeš odlaziti osjećajući se prihvaćeno i uvaženo. U ladici pored kreveta naći ćeš fotografiju. Uzmi je i nosi je kroz život i neka te zauvijek podsjeća na to da nisi sama.“

Slijedeći upute, Lana iz ladice uzme fotografiju. S nje joj se smiješila ona sama u zagrljaju svojih roditelja. Približila je fotografiju srcu, zažmirila, udahnula i osjetila duboku zahvalnost na tome što su njezina sigurna luka baš njezini mama i tata. Kada je otvorila oči, jedna perla na narukvici postala je ljubičasta, a vrata iza nje su zaškripala, zovući je u neki novi čarobni krajolik. Bio je to Namiriket, zemlja potreba.

Namiriket je izgledao kao market, no umjesto tetrapaka s mlijekom, kutija s keksima i pekarskih proizvoda, na policama su se nalazile staklene boćice pune raznobojarne tekućine. Na svakoj bočici pisalo je nešto drugo, kao primjerice *Podrška, Ljubav, Hrabrost, Snaga, Mir, Nježnost, Toplina, Zagrljaj, Nada*.

Dok je Lana razgledavala, obratio joj se osnivač Darimir: „Dobrodošla

u Namiriket, zemlju potrebe. Sve što tu vidiš posve je besplatno, ali tijekom jednog posjeta smiješ uzeti samo jednu stvar. Koja je to, znat ćeš kada se zapitaš „Što mi je u ovom trenutku potrebno da bih se osjećala dobro?“ Nastavio je objašnjavati da, prema istraživanju koje provodi već stoljećima, čak 86% putnika pri prvom dolasku uzima podršku. To ga nije čudilo jer već je znao da je podrška kada nas netko prihvata onakvima kakvi u danom trenutku jesmo, bez osudivanja i očekivanja. S takvom podrškom lako si je dopustiti da budemo posve svoji i više se ne osjećamo kao da nešto s nama nije u redu.

Lana je pri svojem prvom dolasku izabrala hrabrost. Tekućina u toj bočici bila je narančasta, no Lana nije znala treba li je otvoriti.

47

„Izabrala si hrabrost. Otvori bočicu i popij malo narančaste tekućine.“

Lana se, otpivši je, zbilja osjetila malo hrabrijom, ali nije baš razumjela kako.

„Sada si ohrabrena“, reče joj Darimir. „Od sada, pa do kraja života, nosit ćeš u sebi hrabrost. Sve što vidiš na ovim policama postoji i u tvojem svijetu, no ponekad te stvari trebaš otvoreno zatražiti zato što nitko, pa ni oni koji te najbolje poznaju, ne može znati sve što ti je potrebno da bi bila sretna. Zagrljaji, podrška i ohrabrenje ponekad dolaze spontano, ali ne uvijek. Kada ti nešto s police bude nedostajalo, zatraži to od nekoga tko ti to može dati. To je svačije pravo, pa i twoje. Danas si izabrala hrabrost, a na to da si hrabra djevojčica podsjećat će te baš svaki narančasti predmet u tvojem svijetu. Iz ove zemlje zato nećeš ponijeti ništa osim saznanja da je carolija, koja ti je potrebna da hrabro kročiš kroz život, već u tebi, samo je ne smiješ zaboraviti.“

Jedna perla na Laninoj narukvici postade narančasta, a potom Lana spazi vrata koja su na ovom putovanju izgledala malo neobično, jer izlazak iz Namiriketa bio je sličan izlasku iz marketa. Staklena su se vrata automatski otvarala, a vodila su izravno u OdmorDvor – najljepšu, najmekšu i najmirisniju livadu prepunu jastuka. Da, jastuka! Okruglih i kockastih, majušnih i ogromnih, mekanih i tvrdih. Lana je izabrala okrugli jastuk koji je bio puno veći od nje i udobniji od svih koje je imala kod kuće. Titza, snivačica OdmorDvora, zvučala je pospano dok je Lani objašnjavala gdje se nalazi.

„Dobrodošla u OdmorDvor, zemlju odmora. Dopustiti sebi odmor jedna je od najljepših nagrada koje možemo priuštiti svojoj duši, tijelu i

umu. Udobno se smjesti i spaavaj! Spaaavaj koliko ti srce želi, ovdje ne mjerimo vrijeme. U ovoj zemlji ostat češ dok se dobro ne odmoriš.“

Lana je legla na mek, okrugli jastuk i shvatila da je ovo sjajna prilika da razvrsta dojmova s ovog čarobnog putovanja. No čim se prisjetila Zemlje Dušak i duboko udahnula, oči su joj se sklopile i ona zaspi. Ni danas ne zna koliko je spavala, no kada je otvorila oči, shvatila je da više nije u OdmorDvoru.

Lanu je probudilo škakljanje pera iz jednog jastuka pa ga je spremila u džepove haljine, koji su sada već bili puni uspomena iz zemalja sa Staze istine, i posljednja perla na narukvici promijenila je boju, ovaj put u bijelu. Podigavši pogled, Lana spazi jezero – ogromno i savršeno čisto jezero, tako bistro da se jasno video svaki šareni kamenčić na duboku dnu.

Lana je stajala na blagoj uzvisini obrasloj tamno zelenom travom. Odmah pokraj nje nalazila se drvena klupa, ali nije htjela sjesti jer tako ne bi vidjela ništa osim jezera. Umjesto toga pogledala je desno, prema plaži od šarenih oblutaka tek malo većih od onih s dna jezera. Na njoj je stajalo sedam drvenih kućica, svaka druge boje zbog čega su se savršeno uklapale u krajolik. Okrenuvši se od plaže, Lana je vidjela da je s tri strane okružena brdima. No tek što je počela pogledom kliziti padinama do njihovih vrhova, pozdravio ju je Ernest, osnivač zemlje kojoj se Lana najviše veselila – HealVillea.

Dobrodošli u HealVille

„Dobrodošla, Lano Fisher!“ rekao je Ernest, stojeći sasvim blizu Lane. Bio je visok, viši od dva metra, a na glavi je imao crni šešir, kakav je Lana dotad vidjela samo na madioničaru kojem je zaboravila ime. I Ernestova koža bila je puno tamnija od njezine i gotovo se u nijansu stopila s crnim smokingom koji je izgledao kao da je šivan po mjeri. Oko vrata je imao ogrlicu od sedam velikih perli, nanizanih toliko gusto da mu se vrat nije ni video. Šarena ogrlica bila je posvema nalik njezinoj, sada šarenoj, narukvici, no Lana iz toga nije mogla zaključiti kako su točno ta dva komada nakita povezana. U svakom slučaju, to joj u tom trenutku i nije bilo toliko važno jer nešto je u njoj slavilo. Ne bi to znala izraziti riječima, no znala je da se u njoj događa nešto dobro i lijepo, pa je vjerovala da će i HealVille prema njoj biti isto takav – dobar.

51

Očarana, pitala se tko živi na brdima koje je spazila, u jezeru kojem se divila? Bila je spremna na sve oblike čarobnog pa je pogledala klupu, spremna da s njom porazgovara ukoliko joj se klupa obrati. Gledala je i šarene kameničice, spremna da im se pridruži ukoliko odjednom odluče zaplesati. No isto je tako htjela saznati tko je čovjek koji ju je dočekao, pa se smirila.

Kao da je dobio znak, čovjek progovori: „Ja sam Ernest i jako sam se veselio tvojem dolasku!“

„Drago mi je! Jesam li u HealVilleu?“ upitala je Lana, jedva susprežući uzbudjenje.

„Ovo je svakako HealVille“, potvrdi Ernest. „Pričaj mi, kako si doputovala do nas?“

„Ustvari, ne znam ni sama. Mislim da sam do Panatonea došla sasvim slučajno, a ovamo sam stigla Stazom istine“, Lana slegnu ramenima.

„Tako znači! A možeš li mi reći nešto više o toj slučajnosti?“ upita Ernest.

„Pa, prvo sam ugledala tri guske kako hodaju unatraške...“

„Rutvica, Greta i Linda“, ubaci se Ernest.

„Vi ih poznajete?“ Lana će znatiželjno.

„Da. Sreo sam ih nekoliko puta, ali od zadnjeg susreta prošlo je već puno godina.“

Dakle, one i dalje ne odustaju od odlaska u prošlost?“

„Čini se da ne. Mislim da su rekле da je žele promijeniti?“

„Da. One su tri sestre koje su davno skrenule s puta s kojeg im je bilo zabranjeno skretati pa su se izgubile. Kada su shvatile što se dogodilo, uplašile su se da će se mama na njih jako ljutiti pa su odlučile hodati unatraške ne bi li došetale do trenutka kada su skrenule na krivi put. Kada bi do njega stigle, izabrale bi pravi. Bilo bi kao da se nikada nisu niti izgubile, pa im se mama ne bi imala zašto ljutiti.“

„Pa, mislim da bi im bilo bolje da su se posvetile traženju puta kući“, zaključi Lana.

Ernest, međutim, nije bio tako uvjeren.

„Hm... Nije na meni da im govorim što je bolje za njih. Ako one vjeruju da je to najbolji način da riješe svoj problem, na meni je samo da ih u tome podržim i da vjerujem u njih... Uostalom, i ti si hodala unatraške, ako se ne varam? Htjela si stići u prošlost?“

Lana sada više nije bila tako sigurna u odgovor. Razmislivši, prizna:

„Pa da. Iako mislim da hod unatraške možda i nije pravi način. Ne znam.“

„Kada želimo nešto u životu popraviti, učiniti boljim, svatko od nas to čini na sasvim poseban način. Ne postoji krivi ili univerzalno ispravan način. Svako biće ima svoj put, svoje vrijeme potrebno da ga prijeđe i svoje priče koje putem doživi. Važno je samo da se od tog puta prema sreći, ma kako se nelogičnim ponekad činio, nikada ne odustane.“, Ernest kimnu i strese glavom. „No dosta o tome. Reci, čime se ti baviš?“

„Pa, ja sam vam, gospodine, djevojčica. To mi je zanimanje“, Lana će ozbiljno.

„A, znači tako?“ Ernest se nasmiješi, dajući Lani do znanja da mu je baš simpatična.

„Nisam znao da je djevojčica zanimanje...“

„Iskreno, nitko me dosad nije pitao čime se bavim. Prvo što mi je palo na pamet je da sam djevojčica.“

„Pošteno!“ zaključi Ernest. „Ja ne znam puno o tome što zanima

djevojčice, ali znam da ne postoje dvije iste.“

„Slažem se. Barem mislim...“, reče Lana.

„A što si radila prije nego što si ugledala guske putnice?“

„Osjećala sam osjećaje!“

„Dakle, ti se razumiješ u osjećaje?“

Lana odmahne glavom. „Ma ne, nikako. Ja jako malo znam o osjećajima, ali ih istražujem i polako ih upoznajem. Da budem iskrena, većini toga što osjećam ne znam naziv, no pronaći ime mojim osjećajima i nije mi toliko važno. Važnije mi je sazнати što želete od mene.“

Ernest nakrivi glavu i pogladi bradu. „Pa, ako mi dopustiš, mislim da ti mogu pomoći s tim pitanjem. No možda se iznenadiš kad saznaš odgovor.“

53

„Nema veze. Samo mi recite, molim vas!“

„Žele ti reći da će sve biti u redu, da čuvaju tvoje srce, da im vjeruješ da ti neće učiniti ništa loše i da im dopustiš da iz tebe izađu kada završe sa svojom misijom.“

Prije nego što je stigla odlučiti vjeruje li njegovim riječima ili ne, pogled joj privuče jezero koje je postajalo sve nemirnije. Primjetivši njenu reakciju, Ernest je odlučio počekati s objašnjenjem i pustiti je da promatra.

Iz jezera su se počele uzdizati neke prozirne kapi. Bile su žive, a neke su počele ulaziti kroz vrata šarenih kućica. Lana je kasnije saznaла da su ta vrata izravni prolazi u zemlje sa Staze istine. Naime, svatko tko boravi u HealVilleu u svakom trenutku može posjetiti neku od tih nježnih zemalja, a prozirne kapi upravo su to i činile.

„To što vidiš su suze pomoćnice“, reče Ernest. „One žive u djeci na Zemlji s koje dolaziš.“

„Suze? Suze koje cure iz očiju kada plačemo?“

„Upravo tako!“

„Ali ne sjećam se da su bile tako velike!“

„Pa, nekada su bile malene, ali su kroz putovanje do HealVillea narasle. I ti si na tom putovanju malo naraslala.“

No Lani trenutno uopće nije bilo važno koliko je velika. „Čekajte, ovo jezero ispred nas, to je onda...“

„Jezero dječjih suza“, dovrši Ernest. „Ovdje završavaju sve suze koje djeca isplaču.“

Lana se zagleda u prostranstvo jezera i pomisli: *To je baš jako puno*

suza. Časak kasnije upita: „A kako su stigle ovamo?“

„Otkrit ću ti uskoro. No možda krenimo od toga kako su uopće stigle do dječjih srca?“ predloži Ernest.

Kada se Lana složila, Ernest nastavi: „Nekoć jako, jako davno, jedna je djevojčica osnovala stogodišnju zemlju Suzoliju čija je svrha bila proizvesti suze koje će iz djece iznositi tugu, ljutnju, nemir i strah. Feera, osnivačica te zemlje, nazvala ih je suze pomoćnice i pobrinula se da stignu do svakog dječjeg srca svaki put kada mu zatrebaju. Kada bi stigle svojem djetetu, pomoćnice bi pomagale tuzi, ljutnji, strahu i nemiru da napuste srce u kojem su se nastanile. Spremile bi ih u bijele prozirne balone i čvrsto ih uhvatile. Tada je još bilo dovoljno da dijete zaplače i one bi, zajedno s balonima prepunim osjećaja koji baš i nisu popularni, napustile dijete, a ono bi se osjećalo lakše, bolje. Iako je Suzolija plemenite suze stvarala, Feera se nije pitala kamo suze odlaze kada napuste dječja srca. Prije osnutka HealVillea te su suze besciljno hodale Zemljom, noseći te snažne osjećaje sa sobom. Jednom kada bi izašle iz djeteta, život pomoćnica prestajao je imati smisla, jer suze su uvijek putovale s tugom, nemirom, strahom i ljutnjom, a njih nitko nije želio u svojoj blizini. A onda je osnovan HealVille, Stogodišnja Zemlja koja je zapravo rehabilitacijski centar za suze. To je za suze bila velika promjena. Sada, kada ih dijete isplače, one odlaze na more i čekaju da ih ponese dobar val koji ih odnosi ravno do Zemlje Dušak kako bi započele svoje putovanje Stazom istine i stigle u HealVille.“

„A što se dogodi kada stignu?“ upita Lana.

Slijedeći Ernestov pogled, Lana se okrene prema tri brda koja su joj do tog trenutka bila iza leđa. „Ova tri brda zovu se BeHill, HealHill i FeelHill – na tvojem jeziku BudiBrdo, IscjeliBrdo i OsjetiBrdo. U BeHillu suze mogu činiti sve što žele i samo postojati. Mogu se igrati, čitati knjige, odmarati se – što god im donosi radost. U HealHillu mogu sudjelovati u grupnim aktivnostima. Ponekad zajedno vježbaju, no najčešće, s ljubavlju i čežnjom, razgovaraju s drugim suzama o djeci kojoj pripadaju. Znaš, pomoćnice jako vole svoju djecu i zato ostaju ovdje sve dok ne osjete da su se spremne u njih vratiti i opet im pomoći. Živote svoje djece promatraju s FeelHilla. Tamo se nalazi Opervatorij tuge u kojem pomoćnice mogu osjetiti i vidjeti djecu kojoj pripadaju.“

„A gdje završavaju nemiri, tuge, ljutnje i strahovi?“

„Sada – u Suzoliji. No, prije toga, prije osnutka HealVilla, lutali su Zemljom. Ipak, s pomoćnicama su pronašli svoj put do Stogodišnjih Zemalja. Strahovi, tuge, nemiri i ljutnje svoj su život tada nastavljale na lebdećoj livadi koja graniči sa Suzolijom. Tamo je polje cvijeta Bimalisa – jedine hrane koja tim osjećajima godi. No, vrlo brzo, Feera je došla na ideju kako da njihov život obnovi svoju svrhu. Naime, s osnutkom HealVilla, gdje su pomoćnice dobine priliku odmoriti se od posljednje misije i obnoviti snagu kako bi se vratile u dijete, Suzolija više nije morala proizvoditi toliko novih suza, pa je Feera predložila da umjesto toga ugosti sve osjećaje koje pomoćnice donose. I oni putuju Stazom istine, samo što iz OdmorDvora odlaze kod Feere. Ne znam točno kako, ali čuo sam da je osmisnila način da te osjećaje pretvoriti u nadu koju potom šalje djeci iz koje su osjećaji stigli.“

Lani se ta ideja toliko dopala da se morala nasmiješiti. Trenutak potom zaključi: „To zvuči baš dobro! No ipak mi je drago što sam došla ovamo, a ne u Suzoliju. Sigurno se ne bih osjećala ugodno među svim tim osjećajima.“

„Lana,“ polako će Ernest, „misliš li da su tuge, ljutnje i strahovi zli osjećaji?“

„Pa da. Kako drugačije objasniti tu težinu koju osjećam dok su u meni?“

Ernest se okrene prema klupi. Nije izgledala nimalo drugačije od klupa u parku u kojem se Lana često igrala, ali i dalje joj je izgledala mistično, kao da će svaki čas progovoriti. No klupa ju je samo šutke promatrala s meke tamno zelene trave, pa je Lana napokon sjela.

Ernest joj se pridružio govoreći: „Priča koju ču ti ispričati možda će ti zvučati nevjerojatno, ali zato te molim da me saslušaš do kraja.“ Lana kimnu i sa zanimanjem se zagleda u Ernesta.

„Za početak ču ti reći da tuge, ljutnje i strahovi zapravo pripadaju osjećajnom plemenu Čuvara mira. Dok borave u nama, zapravo nas čuvaju i štite.“

Ne znam baš..., pomisli Lana, ali ne reče ništa. Trudila se ispoštovati njegovu molbu da ga sasluša do kraja.

„U tvojem svijetu postoji jedan vjetar koji je oku nevidljiv, no svakom je srcu itekako poznat. Taj se vjetar zove nemir, a svako biće po rođenju dobije po jedan. Njegova je svrha zapravo jako plemenita. On ulazi u nas

svaki put kad nam se u životu događa nešto što za nas nije dobro. Ulazi u nas kada nas netko povrijedi, kada nam život nešto oduzme, neugodno nas iznenadi ili u njega donese nešto što u životu ne želimo. Vjetar nemir u nas ulazi i kada sami pogriješimo, a svojim nas dolascima samo pokušava upozoriti da je upravo sada važno da prema sebi budemo nježni. No vjetar nemir nikada nije naučio govoriti pa u nama čini jedino što zna – leti. Samo tako može nam privući pažnju. No nemir isto tako nikada nije naučio letjeti nježno pa zato, kada u nas uđe, imamo dojam da u nama radi nered. I to je zaista tako. On u nama proleti kroz sve živo, rušeći, trgujući i razarajući sve pred sobom. Ali nemir zna da nije nježan pa na leđima nosi maleni ruksak u kojemu žive tuga, ljutnja i strah. Oni su tu da počiste nemirov nered.“

Ernest se zagleda Lani u oči i objasni: „Vidiš, Lana, krhotine onoga što nemir razbacuje u letu se očešu o naša srca, pa ona nakon njegovih naleta uvijek ostaju ranjena, izgrebana, a ponekad i napuknuta. I tada svoj posao započinje tuga. Sve tuge su plemenita i marljiva bića sa završenom školom za popravke srca. Naša srca obilaze s posebnim alatom i ostaju u nama sve dok ne ispune svaku pukotinu, zašiju svaku ranu i izlijeve svaku ogrebotinu. Zato, kada osjetiš da je u tebi tuga, budi strpljiva. Sjeti se da je došla učiniti nešto dobro. Dopusti joj da ti zacijeli srce, nemoj je tjerati!“

Ernest nastavi: „Kada nam netko, pa i mi sami, u životu učini nešto što nas povrijedi, tada vjetar nemir u nama više kako bi nas na to upozorio. Dok to čini, iz njega izlazi gusta crna prašina koja zagadi svaku našu stanicu. No tada svoj posao napravi ljutnja. Obide svaku stanicu i očisti je, spremajući u nemirov ruksak svu crninu koju je donio. Zato, kada osjetiš ljutnju, budi ljutita. Sjeti se da joj tako dopuštaš da ti pomogne. Dopusti joj da te očisti. Nemoj je tjerati.“

„Kada nam u životu netko ili nešto prijeti, nemir se počne tresti, a onda trese i sve živo u nama. No tada na posao dolazi strah koji nježno i polako zagrli sve što je nemir stresao, kako bi se u tom zagrljaju umirilo. I zato, kada u sebi osjetiš strah, sjeti se da je došao zato što zna da nešto prijeti tvojem miru i da on već grli sve što u tebi drhti. A za to mu treba malo vremena. Zato ga ne tjeraj, samo mu vjeruj i dopusti mu da zagrli svaki drhtaj u tebi.“

Ernest joj se toplo nasmiješi. „Vidiš, svaki osjećaj ima svoj zadatak i svoju misiju. Oni koji ti nisu baš dragi, zapravo te spašavaju. Važno je

upamtitи да nijedan osjećaj u nas ne ulazi da nas rani ili kazni, nego da nam pomogne. No da bi oni u tome uspjeli, mi ih moramo razumjeti. Naime, i nemir i tuga i ljutnja i strah u nama mogu boraviti samo jedno određeno vrijeme. Ukoliko u nama ostanu predugo, ogladne i počnu se hraniti jedinim što imaju – nama. Samo što im mi nikada nismo dovoljni jer jedina hrana koja im taži glad je sok cvijeta Bimalisa, koji raste samo na jednoj lebdećoj livadi na granici sa Suzolijom. Zato osjećaje moramo pustiti van kada oni to zatraže. Ako to ne učinimo, s vremenom odustanu te onako gladni i bez snage da izdašu sami ostaju u nama, ponekad zauvijek. A u nas ne pripadaju. Moraju ići dalje. Kroz nas bi trebali samo proći, proputovati.“

57

„A kako to oni točno izlaze iz nas?“ bila je znatiželjna Lana.

„Najlakši način jest da si dopustimo zaplakati. Kada zaplačemo, dođu suze pomoćnice i u svoje balone spreme i nemir i tugu i ljutnju i strah te ih kroz naše oči iznesu. Vidiš, zato je nekada važno plakati. No ima i drugih načina. Jedan je da o njima razgovaramo s nekim kome vjerujemo. Kada im pred nekim naglas izgovorimo ime, jedan dio tih osjećaja iz nas izade. No ne izlaze cijeli u jednom razgovoru, potrebno ih je više. Važno je da znaš i da ponekad, kada im je baš hitno, osjećaji nam sami pokazuju put kojim nas žele napustiti. Zato, ako ti ikada dođe da vrištiš, vrišti. Ako se od straha sama počneš tresti, potraži nekoga tko će te zagrliti. A ako ti se plače, plači.“

Nakon što je Ernest ispričao što je naumio, djevojčica je neko vrijeme zamišljeno šutjela. Ernest ju je strpljivo promatrao. Činilo mu se da mu je povjerovala, no i dalje je u njoj video iskru znatiželje.

Časak potom Lana joj popusti i zapita: „Što je sram? Što on čini?“

Ernest kimnu. „O tome sam i htio s tobom razgovarati. Jer znam da si osjetila sram. I krivnju. Zapravo si zbog njih ovdje.“

„Ne razumijem. Ovdje mi možete pomoći?“

„Zapravo je obratno. Ti možeš pomoći nama.“

„Šalite se! Pa kako bih vam ja to mogla pomoći?!“ zapanjeno upita Lana.

„Slušaj me dobro, Lana. Sram i krivnja su osjećaji koji nikada nisu smjeli stići do dječjih srca. Oni tamo ne pripadaju.“

„Dakle, oni ne čine ništa dobro?“

„Ne. Jedina moć koju posjeduju jest da zalede sve što dodirnu. Kada

jednom uđu u nas i susretnu tugu, ljutnju, strah, pa i sam nemir, dovoljno je da ih samo malo okrznu ramenom i oni se zalede. A onda iz nas više ne izlaze. Nastave živjeti u nama kao komadići leda koje, kada se nakupe, osjećamo kao neku nepomičnu težinu u sebi koju si ne uspijevamo objasniti.“

„Pa to je strašno!“ uskliknu Lana. Potom se sjeti da je već osjetila sram i zapita se koliko je toga u njoj zaledio.

„Bilo je strašno“, istaknu Ernest. „Sve dok sram nije posjetio tebe, Lana Fisher.“

58 „Kako to mislite?“

„Sram je zaista zaledio osjećaje u tebi, no ti si ih uspjela otopiti, a da toga nisi bila niti svjesna. I mi to znamo. Ispričale su nam to tvoje suze koje su stigle do HealVillea, noseći sa sobom osjećaje koji su neko vrijeme u tebi bili zaledeni. Takvo što se zaista rijetko događa, i zato želimo da pomognesh drugoj djeci da učine isto. Zato si ovdje!“

Lana nesigurno spusti pogled. „Žao mi je što vas moram razočarati, no ja ne znam što sam točno učinila.“

Ernest, međutim, nije djelovao razočarano. „Saznat ćemo zajedno, a usput ćemo nekome i pomoći“, reče i veselo skoči s klupe. „Podi sa mnom, idemo na FeelHill, želim ti nešto pokazati.“

Lana ustane. U Ernestovu glasu nije osjetila ni trunku sumnje da će znati izvršiti zadatak koji su joj namijenili, a dok je uz njega hodala, i sama je sumnjala sve manje. Još nije posve razumjela složenost i čaroliju ovoga svijeta, no znala je da u njemu želi još malo ostati. Osim toga, osjećala je veliku čast što je baš ona dobila priliku na tako jedinstven način saznati da osjećaji u nama nisu samo neki slučajni prolaznici, već da čine čitav jedan čaroban svijet koji u nama živi, s nama diše i čuva nas.

Kako su se uspinjali uz padinu FeelHilla, tako je raznobojno kamenje postajalo sve veće. S vrha je Lana imala priliku uživati u pogledu na HealVille. Samo brdo FeelHill, međutim, djelovalo je nekako pusto. Nije tu bilo niti kuća niti dvorišta – samo kamenje, veliko i raznobojno. Iako je mjesto bilo lijepo, Lani se činilo da za jednu čarobnu zemlju izgleda preobično. Časak kasnije netko je pozva po imenu.

„Lanaaaa, stižemoooo!“ zaorilo je FeelHillom.

Lani nije trebalo dugo da otkrije odakle taj veseli glas dopire. U mekom zračnom prostoru između vrhova Feelhilla i HealHilla, lebdio

je oblak. Bio je ružičast, bucmast, nasmijan i dobrostiv, a s njega su Lani mahale tri suze. Čim su sišle s oblaka, suze su potrčale prema Lani i zagrlile je, toplo i čvrsto, baš kao da grle prijateljicu koju dugo nisu vidjele. Lana se smijala. Jedan dio nje osjećao je da i ona njih poznaje. Pogledom je potražila Ernesta dajući mu do znanja da je vrijeme za objašnjenje. Ernest joj s lakoćom udovolji.

„Lana, upoznaj Orku, Veru i Orla – svoje suze pomoćnice. One su jednom živjele u tvojem srcu.“

Lana se nasmije, promotri svoje suze s oduševljenjem i zagrlili ih. Orka, Vera i Orla bili su nasmijani i dosta šarenici. Orka je nosila cvjetnu haljinu, Vera traper haljinu na tregere, a Orla je na sebi imao sako od sitnih srebrnih šljokica. Lana je svaku suzu pozdravila oslovjavajući je imenom. U tom je trenutku već razumjela njihovu važnost.

59

„Hvala vam što ste mi čuvali srce!“ rekla je Lana.

„Hvala tebi, Lana!“ odgovorile su suze uglas.

„Možda vi možete opisati Lani što se u njoj događalo?“ predloži Ernest, pridruživši se nježnom trenutku. Okrenuvši se prema Lani, reče: „Znaš, iako si mislila da si u svojoj patnji sama, Orka, Vera i Orla cijelo su vrijeme bili s tobom i sve su s tobom proživiljavali. Mislim da bi bilo dobro da ih saslušaš.“

„O, vrlo rado!“ reče Lana okrenuvši se prema suzama. „Pričajte mi, što ste vidjeli, što ste osjetili?“

„Onog dana... znaš na koji dan mislim...“, započela je Orka oprezno, „...nemir se razletio po tebi, pa smo znale da uskoro krećemo na put. Tuga i ljutnja i strah odmah su počeli čistiti nemirov nered, a mi smo strpljivo čekale. Ma koliko svjesne bile da svi oni trebaju svoje vrijeme, da odrade sve što treba, bilo nam je teško čekati. Tješilo nas je samo saznanje da ćeš ti u nekom trenutku imati priliku donijeti olakšanje. A onda je došao taj policajac i u tebe je uletio sram i...“, Orka nakratko zastane, duboko udahne, pa nastavi: „Lana – njegov dolazak bio je baš strašan!“

Bilo je jasno da suzu sjećanje na taj trenutak rastužuje. Vidjevši da Orki treba predah, Orla i Vera preuzezeli su riječ.

Vera je Lani objasnila da suze jako dobro znaju koliko je sram moćan. Rekla je da s njime nema niti razgovora niti pregovora. Kada uđe, sve na što nađe mu se predaje.

„I to je ono najgore.“, dodao je Orla. „Isprrva nisi htjela plakati zbog

srama, sjećaš se?“ upita Lanu.

„Sjećam se jako dobro“, potvrdi Lana.

Orlo nastavi: „Zbog toga nismo imali nikakve šanse pobjeći od srama. No ti to nisi mogla znati. Čim je u tebe ušao, sram je samo tražio način da nas sve dodirne i zaledi. Pokušavali smo se sakriti, no svaki put bi nas pronašao. Onda smo napravili jedino što smo mogli – zagrlili smo se i čekali. Znaš, mi smo cijelo vrijeme znali da ti možemo pomoći, ali sa sramovim dolaskom morali smo prihvatići mogućnost da nikada nećemo dobiti šansu pomoći ti. Bio je to jedan od najtužnijih trenutaka u mojoem životu.“, reče Orlo.

60

„I mojem“, reče Vera.

„I mojem“, složi se Orka, pa tužno završi: „A onda se najgore i dogodilo – sve nas je zaledio.“

Lanine suze nakratko su si dopustile da ih preplavi sjećanje na dan kada su zaledene.

Onda Vera odluči da se tim sjećanjima neće prepustati i oduševljeno pogleda Lanu.

„Ali TI, čarobna TI, nisi sramu dopustila da pobijedi!“

Lana je vidjela da joj se Vera iskreno divi, ali nije razumjela zašto.

„A što sam ja to točno učinila? I dalje ne znam...“

„Učinila si jedinu stvar koja može uznenimirti sram – ignorirala si ga!“ reče Vera.

„Jesam li? Zaista?“ u čudu će Lana.

„Jesi, a evo i kako. Znaš, kada sram uđe u tebe, on silno želi da povjeruješ da s tobom nešto nije u redu. Zato u tebi zaledi sve osjećaje i sve suze – kako te ništa ne bi moglo razuvjeriti u njegove tvrdnje. Jednom kada sve zaledi, on je miran jer zna da više ne postoji nikakva prijetnja ili mogućnost otpora, i da ga nitko ne može otjerati iz tebe. On se tada osjeća prihvaćenim i ne mora se više boriti za prevlast nad twojim mislima. Tako se opusti, udobno se smjesti sasvim blizu tvojeg srca i bezbrižno zaspí. Ali ti si se, iako si ga intenzivno osjećala i prihvaćala da vlada twojim mislima, odlučila izboriti za samo nekoliko minuta svakog dana u kojima on neće voditi glavnu riječ. Kada si odlazila osjećati osjećaje, nisi mislila o sramu, već si svu pažnju poklonila tuzi u sebi, postavljajući joj pitanja, a ona te čula.“

„Lana, svi smo te čuli“, dodala je Orka. „Ti tvoji trenuci ispod hrasta budili su sram iz sna, a to ga je živciralo. Silno se trudio obratiti ti se i

uvjeriti te da si kriva za ono što osjećaš, no ti si ga naprosto ignorirala. Iako si ga svaki dan ignorirala samo na par minuta, to ga je sve više i više živciralo pa je počeo vikati. Dotad nismo niti znali da sram može tako glasno vikati. A onda je od snage njegova glasa led počeo pucati, a mi smo, s balonima prepunim osjećaja spremnih da iz tebe iznesu ostatke nemirova nereda, pronašle izlaz iz tebe. Zato što si svakoga dana svojoj tuzi davala pažnju, zato što si si dopustila zaplakati kada ti je netko rekao da ne smiješ, zato smo mi danas ovdje. A i ti, draga Lana. Je li ti Ernest već otkrio zašto si ovdje?“ upita Vera.

„Nešto je spomenuo... ali nije mi baš jasno“, odgovori Lana. Okrene se i pogledom potraži Ernesta. Dok je ona razgovarala sa suzama, on je odmakao uz padinu. Znala je da mora za njim, no prije toga htjela je znati što se dogodilo sa sramom u njoj. Je li na kraju ostao ili otišao? No za to više nije bilo vremena. Oblak koji je doveo suze ovamo sada ih je dozivao k sebi, najavljujući odlazak s FeelHilla.

61

„Vidjet ćemo se uskoro“, reče Orlo i zagrli Lanu.

„A kamo sada idete?“ upita ona.

„Idemo na HealHill. Točnije, u Knjižnicu iskustava.“

Svaka nova informacija o ovom mjestu sve ju je više veselila, no i dalje je gotovo sve što je čula zahtijevalo dodatno objašnjenje, pa je upitala: „Knjižnicu čega?“

„Iskustava. Tamo žive priče o svakom djetetu čije su suze stigle do HealVillea. To su ti, Lana, najljepše priče na svijetu, jer suze koje ih pišu s beskrajnom nježnošću opisuju živote djece i načine na koje su preživjela nemir u sebi“, objasni Vera.

„Posjeti je jednom“, reče Orka. „Znaš, nas tri baš pišemo priču o tebi.“

„Bit će to najljepša priča koju je svijet čuo!“ zaključi Orlo.

Lana se još jednom osjetila jako posebnom. Bez riječi se nasmijala, dok su suze hodale prema oblaku. A onda, dok im je mahala, iza nje se stvorio Ernest.

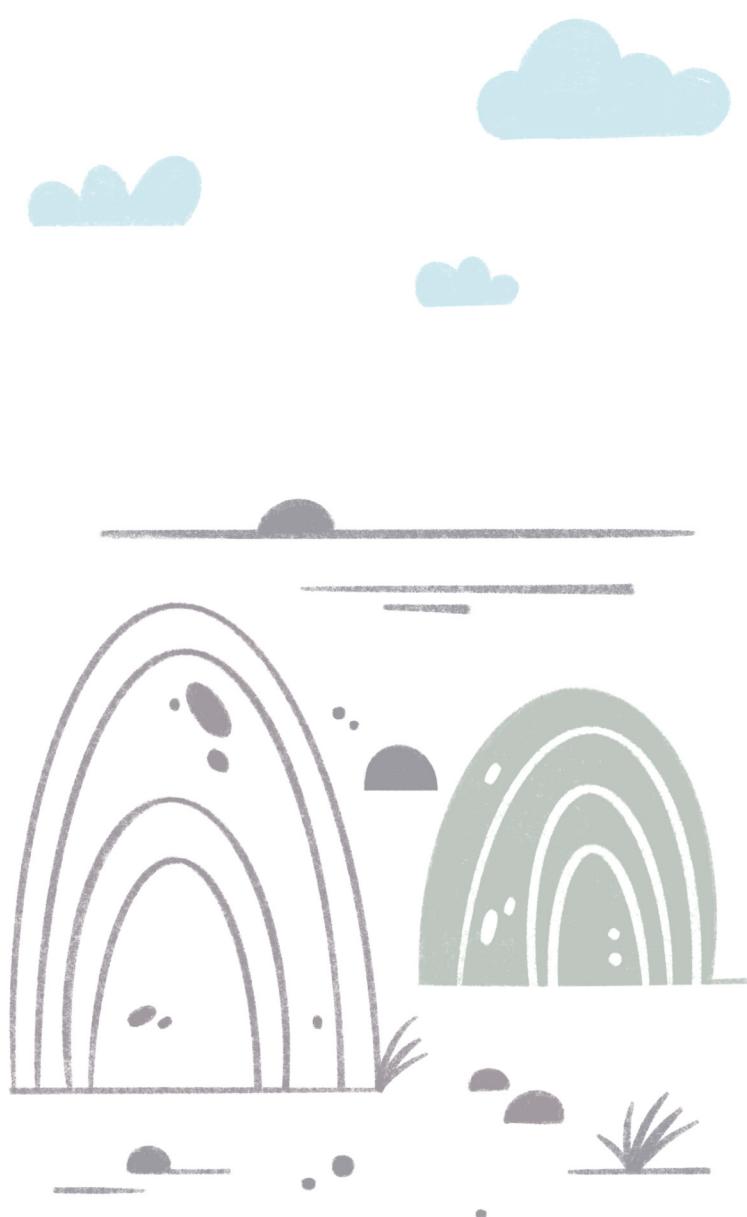
„Oh, odakle vi ovdje?“ iznenadi se Lana.

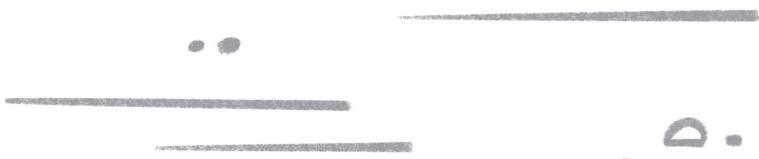
„A što kažeš na to da prijeđemo na ti?“ predloži Ernest.

Lana se s osmijehom složi.

„Podi sa mnom. Idemo na twoje buduće radno mjesto. Naravno, ako prihvatiš ponudu za posao“, uzvrati joj osmijeh.

I tako su krenuli prema samom središtu FeelHilla.

Svijet u nama

65

Na sredini brda FeelHill Ernest se zaustavio ispred velikog, tamno crvenog kamena i pomaknuo ga. Ispostavilo se da se iza svakog velikog kamena na FeelHillu skriva prolaz. Onaj kroz koji su prošli Lana i Ernest odveo ih je ravno u dugačak, uzak hodnik, kojem se nije nazirao kraj. Pod je bio boje mente, sjajan i sterilan, poput bolničkog. Na obje strane hodnika nizala su se vrata. Bilo ih je mnogo i bila su jedna blizu drugih, pravilno razmagnuta. Na svakim se vratima nalazio nizak, ali širok otvor, smješten točno u visini glave osmogodišnje djevojčice. Ispred svakih vrata nalazio se i par cipela, a po veličini je bilo jasno da pripadaju djeci. Svaki par bio je drugačiji. Neke su bile stare i iznošene, poneka je na sebi imala i rupe, a druge su bile potpuno nove, savršeno čiste i blistave.

„Kakvo je ovo mjesto?“ upitala je Lana, čudeći se.

„To je Opservatorij tuge. Odnosno, jedan od odsjeka Opservatorija tuge. Slični hodnici nalaze se ispod čitavog FeelHilla, a iza svakih vrata možemo osjetiti i vidjeti djecu čije su suze stigle u HealVille. Tako svaka suza ima priliku pratiti život djeteta kojem pripada. Često im pišu pisma kako bi djeca znala da postoji netko tko ih vidi, čuje i osjeća, tko im želi i zna pomoći – netko tko u njih vjeruje.“

„A sada razumijem. Mojem tati je pisma slala njegova suza?“

„Pričaš o onom pismu koje si pronašla na tavanu? Čuli smo za to.“

„Da, ali mislim i na ostala pisma. Tata je rekao da ih je bilo mnogo.“

„A je li ti otkrio nešto više o njima?“ upita Ernest oprezno.

„Zapravo ne. No možda ti možeš?“ predloži Lana nesigurno.

„Hm...“ Ernest je okljevao. „Znaš, ne ide to baš tako. Možda nekom drugom prilikom. Uostalom, ne želiš li znati zašto si TI ovdje?“

Lana se ozari i okrene prema Ernestu te reče: „Pa, ustvari, da!
Slušam!“

Ernest joj se nasmiješi i pozove je u šetnju hodnikom.

„Sada se nalazimo u odsjeku Opservatorija tuge koji se zove Odsjek srama i krivnje“, pojasni joj. „Sva djeca koja žive iza ovih vrata u nekom su trenutku bila posramljena zbog svojih osjećaja, potreba ili želja. Zbog toga vjeruju da s njima nešto nije u redu, da nisu dovoljno dobri, da ne vrijede zato što nisu sposobni živjeti život onako kako to svijet od njih očekuje.“

„Oh. A jesu li oni nešto skrivali da se tako osjećaju?“ upita Lana.

Ernest joj odgovori pitanjem: „Jesi li ti nešto skrivila kada si se osjećala posramljeno?“

Lana se načas zamisli, pa prizna: „Isprva sam mislila da jesam, no sada ne mislim tako. Samo sam reagirala na ono što se dogodilo, na neki svoj način.“

„Upravo tako. Skriviti, pogriješiti, krivo procijeniti – to je nešto sasvim drugačije od srama. Znaš, Lana, svi grijese, i to tijekom cijelog života. Pa opet, kada dijete nešto napravi krivo, zbog toga često bude posramljeno. A to nije ispravan način. Niti pravedan.“

„A koji je ispravan način?“ bila je znatiželjna Lana.

Ernest je pogleda. „Slušaj me dobro. Kada učiniš nešto krivo, namjerno ili slučajno, nije važno, osjetit ćeš da je to krivo. Uvijek, bez iznimke. Tada se samo trebaš pobrinuti da iste greške ne ponavljaš. Nekada će ti trebati duže da to primjeniš, no važno je da tome težiš. Oni koji tvojim greškama svjedoče trebaju te podsjetiti da svi grijesimo. Umjesto da te osude zato što grijesiš i kažu ti da si u nečemu loša i za nešto kriva, trebali bi te podsjetiti na sve ono u čemu si dobra, tako da nikada ne zaboraviš za što si sve u životu sposobna. Sjeti se samo Staze istine – mi nismo samo trenutak, mi smo i sve ono prije njega i nakon njega.“

Lana se zamisli pa upita: „Znaš, sve to što pričaš meni ima smisla, no moram priznati da ne razumijem zašto mi djeca to ne znamo?“

Ernesta je pitanje zateklo. Nije joj odgovorio onako kako je ona to možda očekivala, ali ipak joj je dao odgovor, i bio je onakav kakvi bi odgovori koje djeca čuju uvijek trebali biti – bio je iskren. „Ne znam točno zašto“, reče mirno.

No Lana nije odustajala, pa je pokušala s drugačijim pitanjem. „A zašto ja nikada nisam čula da imam moć osnovati svoj svijet?“

Ernest kimnu. „Čini mi se da je svijet zaboravio jednu važnu stvar – da su djeca oduvijek bila čuvari svijeta. Znaš, nekada davno, ljudi su

znali da ono što proizlazi iz čista i iskrena srca stvara nove svjetove. Isto tako su znali da se sva djeca radaju čista srca, pa im je bilo posebno stalo da saznaju kakve moći imaju. Zato je svako dijete na svijetu čulo da je čarobno i svako je u to vjerovalo. Odrasli su ih promatrali sa znatiželjom i uzbudnjem. Pričali su im o svijetu u kojem žive, no riječi kojima su se služili uvijek su birali s oprezom jer su htjeli biti sigurni da će svako dijete razumjeti da ne postoji jedan način življena, već da za svako dijete postoji samo njegov način. I sa znatiželjom su iščekivali dan kada će dijete taj svoj način otkriti.“

Iako su se Ernestove riječi Lani nježno naslonile na srce, i dalje nisu bile utješne nego zbumujuće. Naime, Lana je znala da djeca na Zemlji ne znaju ništa od ovoga o čemu priča. Ne znaju da su čarobna niti kakvu moć posjeduju. Ni ona sama nije znala, sve do maločas.

67

Osjetivši što se u Lani zbiva, Ernest je odlučio malo produbiti odgovor. Ispričao joj je da svijet iz kojeg je došla u HealVille danas djecu ne gleda onako kako joj je upravo opisao. Pojasnio je kako su, iz nekog razloga, brojni odrasli počeli misliti da su u potpunosti savladali življenje pa su počeli pisati vodiče, priručnike, karte i putokaze za život. U njima do detalja opisuju što je to uspjeh. Definirali su rokove u kojima djeca nešto moraju svladati, definirali su čak i ljepotu. Djecu više ne promatraju u nestrpljivoj želji da saznaju što će ona jednom postati, već im govore što moraju postati. Zbog tih priča, prepunih ideja odraslih o tome kako bi djeca trebala živjeti svoj život, djetinjstva su prestala biti to šareno vrijeme koje svako biće dobije za igru s čarolijom u sebi. Umjesto toga, postala su jedna dugačka priprema za budućnost, ispunjena obavezama, očekivanjima i pravilima. Kada im obaveze postanu preteške, kada očekivanja ne uspijevaju ispuniti, djeca povjeruju da nisu dovoljno uspješna, dovoljno lijepa, a ponekad čak misle i da su bezvrijedna.

Ernest se nagnu prema njoj i pogleda je u oči, dajući joj do znanja da će joj sada reći nešto jako važno. „Molim te, Lana, zapamti ovo: Ne postoji dijete koje nije lijepo, ne postoji neuspješno dijete i ne postoji krivo dijete. Tu istinu djeci svijet prešuće pa mnoga od njih osjećaju sram zbog onoga što jesu. A već znaš što im čini sram!“ kliknu Ernest. „Ne samo da zaledi sve što djeca osjećaju, već im sram govori da s njima nešto nije u redu, da svijetu nisu dovoljna. I mnoga mu djeca povjeruju.“

Ovaj dio priče Lani se bolje uklapao u svijet iz kojeg je stigla te se

u njoj odmah pojavi potreba da nešto po tom pitanju poduzme, da tu nepravdu na neki način ispravi. Onda shvati i reče: „Ali, čekaj, samo zato što im je svijet prešutio da su čarobna, djeca nisu prestala biti čarobna. Jesam li u pravu?“

Ernest se nasmiješi, polako, zadovoljno. „Točno tako, Lana. U djeci i dalje rastu priče o samo njihovu svijetu i njihovu životu, ali isto tako osjećaju da te priče nitko ne želi čuti. A to nije istina. Na svijetu i dalje žive ljudi koje te priče zanimaju, samo ih dijete ponekad treba potražiti.“

„Razumjem. No da bi te ljude potražili, moraju prvo saznati da oni postoje. Netko im mora reći da postoje.“

„Što misliš o tome da baš ti budeš ta koja će im to reći?“ upita Ernest s osmijehom.

„Zbilja? Da! Da, želim!“ pristane Lana. Iako i dalje nije znala kako će to učiniti, osjećala se spremnom. Osjećala je da može.

Ernest se tada vratio do samog ulaza u hodnik i prišao malenom ormariću koji je visio na zidu iznad pisaćeg stola s pripadajućom stolicom. Bio je zaključan, no kada je Ernest na njega stavio ruke, lokot je odmah popustio, a vratašca su se otvorila. U ormariću je bilo više predmeta, no Ernest je izvadio samo jedan – crvenu vezicu za cipele. Prišao je Lani i stavio joj vezicu u ruku.

„Uzmi ovu vezicu i izaberi par cipela u koje će stati. Zatim sveži vezicu oko jedne od njih, obuj ih i zažmiri. Osjetit ćeš točno ono što dijeteiza tih vrata osjeća.“, objasnio je Ernest.

Više ni sekunde ne dvojeći oko toga kakve sve moći posjeduje, Lana posluša Ernestov naputak. Promatrala je nekoliko sekundi sve cipele u hodniku i izabrala jedan par. Bile su smeđe, a nalazile su se iza devetih vrata s njezine desne strane. Bile su iznošene i izgledale su pomalo tužno. Oko jedne je cipele svezala crvenu vezicu, stala u njih i zatvorila oči. U tom je trenutku, prvi put u životu, Lana osjetila tuđi nemir.

„Danas ti je zadatak da mi opišeš što osjećaš“, reče joj Ernest.

„Usamljena sam“, počela je kada su je osjećaji preplavili. Časak kasnije, riječi su se iz nje stale izlijevati same od sebe.

„Ne želim biti sama. Želim se družiti, ali osjećam tuđe poglede na sebi. Nelagodni su. Mislim da nisam lijepa, da nisam dovoljno lijepa za ovaj svijet. Osjećam nemoć jer ne mogu promijeniti kako izgledam. Zašto se ne mogu učiniti ljepšom? Osjećam sram, a ništa loše nisam napravila. Ja ne

mogu učiniti ništa da budem bolje.“

Lana otvori oči. Bile su vlažne, kao da žele isplakati nemir djevojčice koju je upravo osjetila.

„Lana, hvala ti!“ iskreno će Ernest. „Pogledaj sada kroz otvor na vratima i vidjet ćeš kome ti osjećaji pripadaju“, pojasnio je.

Iako je Lana htjela saznati koga je to osjetila, otvoru na vratima približila se oprezno. Ispred ogledala, u lijevom kutu sobe, stajala je djevojčica. Budući da je vidjela nekoliko igračaka na policama iznad kreveta, Lana je zaključila da soba pripada djevojčici koju gleda. Izgledala je kao da nema više od deset godina i bila je lijepa, svilenkaste plave kose i prekrasna lica. Nosila je majicu koja je bila barem pet brojeva prevelika za nju. Navlačila ju je preko koljena, kao da pokušavala sakriti svaki dio tijela, kao da se same sebe zaista srami – točno onako kako je Lana maločas i osjetila. Potom se scena, koju je gledala, brzo počne vrtjeti unazad – toliko brzo da se i Lani zavrtjelo. Odmaknula se od vrata i pogledala prema Ernestu očekujući objašnjenje.

69

Ernest joj udovolji. „To što si vidjela upravo se sada događa na Zemlji. A iduće što ćeš vidjeti dovelo je tog trenutka.“

Lana se ponovno približi otvoru na vratima i ugleda djevojčicu kako s mamom šeće nogostupom uz neku široku cestu. U jednom trenutku prišla im je neka žena. Pozdravila ih je i upitala: „Je li ovo tvoja kći?“

„Da, to je Mia“, odgovorila je mama ponosno. Mia se nasmiješila.

„Uf, ne bi se nikada reklo“, komentirala je žena.

„Zbilja? Ti si prva koja je to rekla, svi nam govore da baš sličimo“, odgovori mama.

„O, sličite, no čini se da netko voli papati više od mame. Vidi te debele nožice i obrazе“, tepala je žena.

Mia se zacrvnjela. Njezina je mama tada kratko rekla da je Mia lijepa i zdrava djevojčica, ali dok je gledala scenu kako se odvija, Lana je znala da se Mia tih riječi danas ne sjeća. U tom trenutku Lana se odmakne od otvora i smeteno prizna Ernestu da ne razumije što se dogodilo. On joj pojasni.

„Zato što je žena rekla da je Mia deblja od njezine mame, Mia je pomislila da takva ne bi trebala biti. S tim, naizgled bezazlenim, komentarom u Miju je ušao sram i počeo je uvjeravati da je ta žena možda zaista u pravu i da s Mijom nešto nije u redu. S vremenom je Mia počela

tražiti dokaze za ono što joj je sram govorio, pa se počela uspoređivati s drugim djevojčicama u školi, a one su, naravno, izgledale drugačije. Mia je to protumačila tako što si je rekla da one izgledaju bolje. Otad je, kroz slične situacije, svakog dana sramu donosila dokaze da je on u pravu. Zato sram sada vlada njezinim mislima, koje oblikuju cijeli njen život, i zbog njih osjeća sve što si ti maločas osjetila. Nemir u njoj joj još uvijek pokušava poručiti da to za nju nije dobro, ali pitanje je trenutka kada će ga sram zalediti, a Mia sebe proglašiti ružnom.“

„Ali zašto joj je povjerovala?“ upita Lana zbumjeno. „Nije mi se činilo da je ta žena neka važna osoba u njezinom životu.“

„A zašto si ti povjerovala Wellsdonskom policajcu?“ upita Ernest. Lana ništa ne odgovori.

„Sam način na koji sram u djecu ulazi nije nužno moćan, ali način na koji se dijete sa sramom nosi, od trenutka njegova ulaska, jest. No upravo si zato sada tu“, reče Ernest i povede Lanu do pisaćeg stola na ulazu u Opservatorij tuge.

„Ako želiš, napiši Miji pismo“, predloži joj.

„A što da napišem?“

„Napiši što misliš da treba čuti!“ jednostavno će Ernest.

Lana sjedne za pisaći stol i zažmiri, kao da želi zagrliti svoje misli i zamoliti ih da budu nježne. Potom otvori oči i napiše:

Draga Mia,

Jednom si povjerovala riječima osobe koju ne poznaješ, a koja ti je rekla da nisi dovoljno lijepa. Znam da ne poznaješ ni mene, koja ti sada ovo sad pišem, ali molim te da me saslušaš, jer ti moram reći nešto važno. Želim reći da si predivna i čarobna. PREDIVNA. I ČAROBNA. Izgovori te dvije riječi naglas barem jednom svakoga dana. Upoznaj se s njima, jer upravo te dvije riječi opisuju.

Znam da te ovo pismo nije posve uvjerilo, ali bit će ih još. Ako mi dopustiš...

S ljubavlju,

Lana, djevojčica iz HealVillea.

Stojeći iza Lane, Ernest je čitao što piše i sa svakom je riječju osjećao sve veću nježnost. Kada je završila, Lana je pismo spremila u kovertu, koja je na sebi imala oznake HealVillea, a Ernest je na kovertu udario žig. Vratila se do vrata Mijine sobe i ubacila pismo kroz otvor, prepuna nade da će njezine riječi i nježnost sramu jasno dati do znanja da nije pobijedio

u djevojčici kojoj je pisala.

Iako je htjela nastaviti s promatranjem, Ernest Lanu nježno odmaknu od vrata i reče: „Hvala ti! To što si učinila jako je važno.“

Lana u tom trenutku nije bila raspoložena za razgovor, pa je šutjela. Poštujući njeno raspoloženje, Ernest s njom šutke krene prema izlazu iz Opservatorija tuge. Kada su izašli, iz džepa je izvadio zviždaljku i puhnuo u nju, a već nekoliko sekundi kasnije ispred njih se našao onaj isti bucmasti ružičasti oblak koji je ranije prevozio Orku, Veru i Orla. Zvao se Flu-Flu, saznala je Lana kada ga je Ernest pozdravio. Dobri je oblak Lanu i Ernesta, u miru i tišini, odveo do klupe pokraj Jezera dječjih suza, na mjesto na kojem su se upoznali, a Lani je taj dolazak, na neki način, najavio da je vrijeme da se vrati kući. 71

Prije toga, međutim, Ernest joj se obrati s ponudom: „Lana, od ovog trenutka dobrodošla si u HealVille. Odluka će biti tvoja, no moram ti reći da bih ja jako volio da se vratиш. Želim ti ponuditi posao u Odsjeku srama i krivnje. Htio bih da dolaziš svakoga dana i osjećaš osjećaje djece kojoj prijeti sram. Htio bih da im pišeš i da im pomogneš povjerovati da je svako od njih čarobno i predivno.“

Objasnio joj je da, ukoliko se odluči vratiti, ne očekuje od nje da dođe učiniti nešto za druge. Podsjetio ju je koliko je važno da svakoga dana učinimo nešto lijepo za sebe, naglasivši da joj je sva čarolija ove zemlje odsad na raspolaganju. Kroz vrata na plaži, rekao je, može otici u bilo koju zemlju sa Staze istine. Može se družiti sa suzama ili čitati priče u Knjižnici iskustava.

„Zaista, sve što poželiš, ovdje smiješ i možeš“, zaključio je Ernest.

Iako joj je srce već odlučilo da će prihvati posao, Lana toga još nije bila svjesna, pa nije odmah pristala. Pitanje s kojim mu se obratila, međutim, dalo je naslutiti kako se osjeća.

„A kako će se ovamo vratiti?“

„Do HealVillea će uvijek stići hodajući unatraške. Odsad nadalje više nećeš stizati na Panatone, već ravno ovamo.“

Kada su sjeli na klupu i zagledali se u Jezero dječjih suza, Ernest reče: „S ove klupe možeš se vratiti kući kada god poželiš. Dovoljno je da zažmiriš, duboko udahneš i šapneš si nešto lijepo.“

U Lani se opet probudila znatiželja pa upita: „Tako i suze putuju do djece na Zemlji?“

Ernest odmahnu glavom. „Ne, ovo je samo tvoj put. Suze imaju

drugačiji prijevoz – njih odvozi Drago. On je vlasnik Galaksi–Taksija, jedinog prijevoznika licenciranog za prijevoz suza na Zemlju.“

„To je neki vlak?“ upita Lana.

„Ne, Drago je oblak. On dolazi iz porodice Dobrih oblaka, baš kao i Flu–Flu. Ali Dragu sada nećeš vidjeti, uzeo je slobodne dane.“

„Slobodne dane?“

„Da. Mislim da je to posljednji put učinio prije sedam desetljeća. Otada je suze prevozio na Zemlju baš svakoga dana, pa i ne čudi što se umorio. Znaš, svi se ponekad umorimo. Ako osjetimo da nam treba odmor, uvijek je važno tražiti ga. Drago je to učinio prije nekoliko tjedana.“

„Znači li to da se pomoćnice sada ne vraćaju djeci na Zemlji?“ zabrinula se Lana.

„Točno. Prijevoz suza do djece trenutno nije moguć. Ali ne brini o tome, naći ćemo rješenje. Drago zna koliko je važan HealVilleu i svoj djeci svijeta, ali moramo mu dopustiti da bude važan i samome sebi.“

O da! Usporkos tome što je bio čaroban, HealVille nije bio savršen. No Lanu to nije brinulo. Čak i da jest, ne bi povjerovala da joj je netko rekao da se s oblakom, o kojem je Ernest govorio s takvom nježnošću, ona već susrela, da ga se bojala i da je od njega pobegla. Nije znala da ga nije vidjela zbog crvenog kišobrana ponad tužnog grada Wellsdona. Bezbrižno sjedeći na klupi, zatvorila je oči i šapnula si da je nekome važna. Niti ne sluteći da čaroliji mjesto koje je tek upoznala prijeti opasnost kakvu Stogodišnje Zemlje ne pamte, Lana se našla ispod hrasta na livadi za osjećanje osjećaja.

Čim je otvorila oči, potrčala je prema kući, pogledala na okrugli sat u kuhinji i zapanjeno vidjela da je prošlo samo petnaest minuta otkako je otišla ovdje. Sve što je upravo doživjela u Stogodišnjim Zemljama stalo je u tek nekoliko zemaljskih minuta, ponovila si je s olakšanjem.

Sretna, bez riječi, je otrčala u sobu, izvadila sve kekse s čokoladnim mrvicama iz metalne kutije i spremila u nju uspomene sa Staze istine. Stavivši kutiju pored kreveta, s osmijehom je pogledala narukvicu sa sedam šarenih perli koju je imala na ruci. Nije niti slutila da odsad nadalje više nikada neće zaboraviti biti nježna prema sebi, i to ne zbog čarolije tih predmeta, koji će je zauvijek podsjećati na to gdje je bila, nego zato što je tijekom svojeg putovanja Lana zaista povjerovala da je čarobna.

Dječaci Wellsdona

Baš kao što joj je srce i odlučilo, Lana se već sutradan vratila u HealVille. I dan nakon toga. I dan nakon. Kada je shvatio da će Lana dio djetinjstva provoditi u njegovoj zemlji, Ernest je odlučio ukrasiti njezin put do HealVillea. Htio je da svaki korak, koji je k njemu vodi, nalikuje na čaroliju koju je ona sama donosila u HealVille. Tako je stazu od kuće do livade posipao debelim slojem šljokica. Kada je tim putem koračala, iza nje su ostajali duboki svjetlucavi tragovi malenih stopa. Lanino voljeno drvo je pak postalo šarenije. S njegovih grana visjele su haljine i malena odjelca pa je svakog dana Lana mogla izabrati koje od njih će obući za posao. Ispod hrasta je stajao i veliki naslonjač – otmjen, udoban i moćan. Bio je namijenjen Lani da prije svakog putovanja u HealVille, udobno smještena, osjeti i svoje osjećaje.

75

Do zime, koja je u Forhill svečano dolepršala na nježnim pahuljama, Lana je HealVille posjetila dvjesto sedam puta. Svakoga dana dolazila je na posao u isto vrijeme i na isti način. U 17 sati sjela bi u naslonjač ispod hrasta, osjećala osjećaje, a potom hodajući unatraške stigla do klupe pokraj Jezera dječjih suza. Zatim bi odlazila na posao i brižno obuvala cipele djece koja svake večeri zaspulu s osjećajem krivnje i srama. A zatim bi im pisala.

Osjećajući djecu diljem svijeta, Lana je uvidjela da je Ernest s pravom zabrinut. Sa svakim novim posjetom HealVilleu Lani se potvrđivalo ono što je već dugo slutila – da svijet nije prema svima jednako nježan. Naučila je da brojna djeca na leđima nose teške košare prepune očekivanja. Od njih se očekuje da budu uvijek poslušna, smirena, marljiva, sjajna u barem tri stvari, da budu razumna i da prihvate da im je život vrijedan divljenja samo kada ga žive onako kako im je naređeno. A kada se nanižu dani u kojima ne uspijevaju živjeti život po tuđim pravilima, djeca zaspulu

osjećajući krivnju, a to zaista, zaključila je Lana, nije osjećaj primjeren djetinjstvu.

Tijekom svojih dvjesto i sedam posjeta HealVilleu, Lana je osjetila na stotine djece koja su vjerovala da su nedovoljno dobra – sve ono što djeca nikako i nikada ne mogu biti. Osjećala je djevojčice u svjetlucavoj i poderanoj odjeći, dječake koji tek što nisu povjerovali da su glupi, samo zato što nisu s lakoćom rješavali matematičke zadatke, svirali violinu ili trenirali košarku. Bilo je tu i mnogo djevojčica koje su neprestano preispitivale vlastitu vrijednost zbog boje očiju, kose ili debljine usnica. U potrazi za dokazom da su vrijedne prihvaćanja, usprkos tome što im lice ne pristaje u kalup ljepote koji je netko tako detaljno propisao, te su djevojčice sa svakim novim pogledom u ogledalo postajale sve tiše. Ali to se nije odnosilo samo na djevojčice – bilo je tu i dječaka koji su smatrali da nisu dovoljno zgodni. Bilo je djece kojoj su se rugali jer čitaju knjige, djece kojoj se rugalo jer nemaju najnovije tenisice ili mobitele, djece kojoj su prigovarali da su navodno predebela ili premršava. Bilo je dječaka koje su kritizirali jer ne vole sport i djevojčica koje su kritizirali jer previše vole sport. Bilo je dječaka koje se preziralo zato što su osjećajni i stidljivi i djevojčica koje su vršnjaci prezirali jer su pametne. Bilo je djevojčica kojima se zamjeralo što se ponašaju i igraju „kao dječaci“ i dječaka kojima se zamjeralo što se ponašaju i igraju „kao djevojčice“, kao da postoji takvo što kao samo jedan pravi način na koji se može biti dječak ili djevojčica. Lana je osjećala i djevojčice koje su se zaljubljivale u djevojčice, kao i dječake koji su se zaljubljivali u dječake, pa je njihova ljubav izrugivana, proglašavana krivom, a ponekad čak i nakaradnom, kao da uopće postoji pogrešno voljenje, ružno voljenje. „Ljubav je ljubav“, govorila im je Lana kroz svoja pisma.

Bilo je dana kad je osjećala led koji je ležao na dječjim srcima, pa joj je na poslu znalo biti hladno. Kroz malene otvore, na vratima dugačkog hodnika, Lana je promatrала djecu koja su navlačila zastore na prozore svojih velikih i malih soba. Rolete, dotrajale i one moderne, bijele, ponekad nisu podizali danima. Promatrала je gustu maglu kako se lijepi na svaki trag svjetlosti u životima tužne i zabrinute djece. Sva su ona živjela u posve različitim kućama, sredinama, tišinama, no svima im je bilo zajedničko to što su bila na korak do toga da povjeruju da su svijetu nedovoljni. No Lana ih je učila i podsjećala da je veći i moćniji od svijeta u kojem dišu – svijet koji diše u njima. Ponekad su joj i povjerovali.

Sa svakim novim dolaskom, hodnik u Odsjeku srama i krivnje Lani se činio sve dužim, kraj sve daljim. Želja da pomogne svakom djetetu čije je cipele vidjela postajala je sve nedostignja. Bilo je zaista jako mnogo vrata koja su čekala da ih Lana dodirne i djece koja su trebala čuti istinu. U jednom trenutku, za Lanu, i previše.

Kroz otvore na vratima ponekad je vidjela kako djeca nakon prvog pisma polako otvaraju zavjese, podižu rolete, puštaju svjetlo u svoj život. To je Lani bila najveća nagrada. No bila su tu i djeca koja su njezina pisma bacala u smeće niti ne pročitavši ih do kraja, koja su zavjese još jače pritiskala o staklo prozora, kao da žele da im tama u životu postane trajna. Ti su prizori Lanu jako brinuli.

77

Zbog svega toga, usprkos tome što su joj se svakodnevni odlasci na posao u HealVille savršeno uklopili u djetinjstvo, bilo je trenutaka kad je Lana dvojila treba li se tamo uopće vraćati. I trenuci u kojima je poželjela više se ne vraćati na Zemlju.

Naprimjer, na kraju trideset i sedmog posjeta HealVilleu, Lana je osjetila da je u nju ušao nemir. Sada kada ga je znala prepoznati, znala je i koliko je važno posvetiti se traženju pravog razloga njegova leta. Srećom je poznavala Ernesta. Znala je da njemu može priznati sve što osjeća i da će, bez sumnje, uvijek dobiti odgovore na svoja pitanja. Kada ga je tog dana potražila, ispričala mu je o svojem nemiru i objasnila kako se počinje osjećati bespomoćno zato što ne uspijeva spasiti svu djecu koju osjeti. Ernest joj je objasnio da joj nikada nije zadatak nikoga spasiti.

„Ne možeš spašavati ljude. I ne trebaš. Ali možeš im pružiti podršku. Ne obraćaj im se očekujući od njih da te nagrade time što će postati sretniji. Obrati im se dajući im do znanja da vidiš i priznaješ njihovu bol. Ponekad je dovoljno da znamo da nas netko prihvaca baš takve kakvi jesmo i da ne očekuje od nas da se mijenjamo. Ponekad je to dovoljno da ne odustanemo od borbe za slobodu svojeg srca.“

Ernestov odgovor na neko ju je vrijeme smirio. A onda se, na kraju pedeset i trećeg posjeta, nemir opet vratio u Lanu i opet je znala da mu se mora posvetiti. Ali svojim je riječima tog dana iznenadila i samog Ernesta.

„Smijem li se ovamo preseliti zauvijek?“ upitala je.

Ernest je odmah video da je obeshrabrena, pa je nježno počeo istraživati uzrok tom osjećaju. Bio je smiren, ali i vrlo direkstan.

„Odakle sad to?“ upitao ju je.

„Svijet je ružan. Ne želim se tamo vratiti. Iako sam u Forhillu sigurna,

sada kada znam kakve sve nevolje imaju pristup dječjim srcima, bojam se. Bojam se života u toj strepnji da će i mene sustići nešto teško“, rekla je sumorno.

„Kreni ispočetka. Zašto misliš da je tvoj svijet ružan?“ upita Ernest smirenio.

„Posljednjih sam tjedana, osjećajući djecu, spoznala koliko su usamljena kada su tužna. Znaš, ima djece koju roditelji ostavljaju samu. Doslovno samu. Ta djeca misle da su nešto skrivila kada ih ni njihovi roditelji ne vole dovoljno da ostanu uz njih, da ih čuvaju. Osjetila sam i djecu koja su roditeljima priznala da im je teško. Za ta su priznanja skupljala hrabrost tjednima, ali njihovi mame i tate nisu učinili ništa da im pomognu. Djeca su i dalje bila sama. Kakvi su to ljudi? Kakvi su to roditelji?“ govorila je Lana sve ljuće i ljuće.

„Reci ti meni kakvi su to ljudi?“ odgovori Ernest pitanjem.

Lana kratko razmisli, pa samouvjereno odgovori: „Zli. Ti su ljudi zli.“

Ernest kimne, duboko udahne i objasni joj: „Ne, Lana, oni nisu zli. Oni samo ne znaju drugačije.“

„Ali to ih ne opravdava! Uvijek postoji nešto što možeš učiniti da pomognes djetetu koje pati!“

„Vidim...“, reče Ernest ozbiljno. „Što ti onda misliš da bi ti roditelji trebali učiniti?“

„Trebaju biti iskreni“, reče ona odlučno. „Samo trebaju reći djetetu: Vidim da patiš, ali ja ti ne mogu pomoći jer ne znam kako, jer ni mene nitko nije naučio. Ali možemo zajedno pronaći nekoga tko zna. Eto, to bi bilo sasvim dovoljno. Mi djeca volimo i cijenimo iskrenost.“

Ernestove oči ispuni nježnost. „Da Lana, to bi bi bilo lijepo, silno i ispravno.“ Opet duboko udahne. Potom izvadi zviždaljku i dozva Flu-Flua. Iako je Lana htjela nastaviti razgovor, Ernest nije govorio sve dok ih Flu-Flu nije odveo do HealHilla. Nije joj htio reći da je u krivu kada misli da su odrasli zli, nije joj htio pružiti utjehu, nije je htio uvjeravati da njezin svijet uopće nije tako strašan kako joj se čini. Šutio je jer je znao da ljepota svijeta ne postaje vidljiva samo zato što nam o njoj netko priča – ta se ljepota vidi tek kada se osjeti.

Srećom je u HealHilleu to bilo lako, jer tamo se nalazila Knjižnica iskustava o kojoj su Lani pričale njezine pomoćnice. Lana je očekivala veliku zgradu s tisuću mramornih stepenica, no knjižnica je zapravo bila najveće drvo koje je Lana dotad vidjela. Raslo je u dolini okruženoj

brdima, tako da mu se krošnja nije vidjela iz drugih dijelova HealVillea, a lišće mu je bilo šareno. Kasnije, kada ga je bolje pogledala, Lana je shvatila da je svaki list zapravo rukom pisana knjiga ukoričena lišćem, koja se magično otvara na dodir. Svaka je čuvala priču djeteta čije su pomoćnice makar jednom posjetile HealVille, a bilo ih je toliko da ih Lana nikada ne bi uspjela izbrojiti. Čarolija tog mjestra nije se skrivala samo u fantastičnoj pomisli da su priče opisivale bezbroj načina na koji se djeca nose s nemirom, nego je dolazila i u praktičnom obliku – tko god bi tom osjećajnom stablu prišao, dobio bi točno onu priču koju u tom trenutku treba pročitati. Osim toga, priča nije dolazila njemu – posjetitelj je odlazio priči. Kada bi stablo osjetilo koja je priča tom biću potrebna, poslalo bi svjetlucavu šarenu prašinu da ga podigne s tla i nježno odnese baš do te knjige.

79

Tako je svjetlucava prašina primila Lanu u naručje i poletjela s njom u visine, ali nije se zaustavila ni pred jednom pričom. Umjesto toga, odnijela je Lanu na drugu stranu stabla gdje joj se uskoro pridružio Ernest. Sjedeći visoko u zraku, na stolicama od šarene svjetlucave prašine, Ernest i Lana započeli su možda najvažniji razgovor dotada.

„Na ovom dijelu stabla nalaze se priče djece koja, nažalost, nisu uspjela otjerati sram i krivnju. Te priče pripadaju onima koji danas više nisu djeca, već odrasli. Neki od njih danas su i sami roditelji nekoj od djece koju si osjetila.“ Tim je riječima Ernest započeo razgovor, a Lana se nije oduševila. „Iskreno, nisam sigurna zašto si me doveo ovamo“, rekla je.
„Zar nisi primijetio da mi je potrebna nada i ohrabrenje da nastavim svoj posao ovdje? Nekako mi nije izgledno da će mi priče o neuspjehu pružiti to što tražim.“

Ali Ernest se nije dao smesti. „Znaš Lana, ohrabrenje i nada najslabiji su kada dolaze samo kroz riječi. Najjači su kada dolaze kroz razumijevanje. Kada razumijemo zašto se nešto događa, i to baš na taj način, lakše ćemo naći način da to popravimo. Možeš li mi dopustiti da ovaj izlet pretvorim u nešto ohrabrujuće za tebe?“

„U redu“, pristala je Lana. Iako još nije bila uvjerenja da će tu dobiti ono što želi, vjerovala je Ernestu, pa ga je s pažnjom nastavila slušati.

„Roditeljima usamljene djece, koju si osjetila, a čije priče rastu na ovom dijelu stabla, nitko nikada nije rekao da su čarobni. Ili možda jest, ali kada su oni bili djeца, prema njima se nisu odnosili kao prema čaroliji. A dječa to uvijek prepoznaju. Odrasli dječi mogu svašta izgovoriti, no ako

riječi ne potkrijepe djelima, djeca im neće vjerovati“, reče Ernest.

Lana mu prizna da ne razumije što joj točno želi reći.

„Vidiš,“ nastavi Ernest, „oni nisu zli. Oni samo ne znaju drugaćije. Oni ne znaju za priče o čaroliji jer, kada su oni bili djeca, svijet se prema njima nije odnosio kao da su čarobni. I sada kada su oni sami roditelji – kako od njih možemo očekivati da pričaju o čaroliji kada u nju ne vjeruju? Kako očekivati da se bave osjećajima svoje djece kada se nikada nisu naučili baviti vlastitim? Ti ljudi nisu zli. Oni samo nisu imali djetinjstvo kakvo bi djetinjstvo trebalo biti.“

80 Lana se na to zamislila. Tek što si je rekla da se nitko ne rađa zao, kada joj kroz misli prošeću Grogli i Wellsdonski policajac. Njih jest smatrala zlim ljudima, no sada se zapitala što im se to dogodilo da su takvima postali? Časak kasnije odmahne glavom, odluči da njih dvoje ne pripadaju u ovaj razgovor i zadrži te misli za sebe. Umjesto toga upita Ernesta: „A što se svim tim roditeljima dogodilo kad su bili djeca?“

„Oh, mogao bih ti danima govoriti što su oni sve proživiljavali u svojem djetinjstvu. Svi su oni osjećali sve što i ti osjećaš, sve što sva djeca osjećaju – ali u pokušajima da razumiju svoje osjećaje, oni nisu imali podršku. Kada je srce ranjeno – a sad već znaš da se to događa svima – ako ne dopustimo tuzi da ga zaliječi, ono će ostati napuknuto.“

„Zar se s napuknutim srcem može živjeti?“ upita Lana zabrinuto. Sama ju je pomisao na takav život užasavala.

„Naravno.“ Ernest je podsjeti na njezin boravak u Oprostilištu. „Vidjela si koliko se kamenja nakupilo u twojoj sobi sjećanja u sasvim malo vremena. Sad zamisli kako izgleda ta soba u koju godinama, desetljećima, nitko ne ulazi – sve lijepo u njoj postane nevidljivo. Dakle, da, može se živjeti sa srcem koje nije zacijselilo, ali to baš i nije ugordan život. Ako ne vidimo ljepotu života, teško ćemo biti potpuno sretni“, objasni Ernest.

Lana ga je razumjela, no nešto ju je i dalje mučilo. „Ali čekaj... Iako su odrasli, oni se i dalje mogu vraćati u sobu svojih sjećanja i početi grliti kamenje u njemu, očistiti sobu od kamenja?“

„Pa naravno! Za nježnost prema sebi nikada nije prekasno. Ipak, kada jednom odrastu, za taj se posao odlučuju samo hrabri, jer znaju da će čišćenje sobe potrajati. A budući da u tome moraju ustrajati, nažalost, vrlo često odustanu. No ima i onih koji uspiju i koji saznaju da se svaki pokušaj nježnosti prema sebi uvijek isplati. Jednom kada oproste sebi i drugima, kada je soba sjećanja čista, oni opet vide uspomene iz svojeg djetinjstva

koje ih podsjećaju na vrijeme kada su sasvim jasno čuli taj svijet koji u njima diše, pa mu se požele vratiti. A kada se vrate, gdje god da se iz tog mjesta zapute, stignu nekamo gdje im je lijepo“, reče Ernest s dobrostivim osmijehom.

„I onda kada se podsjetе da je važno da se djeca bave svojim osjećajima, tada ih počinju tome učiti i podržavati ih?“ upita Lana, sada već očito ohrabrena.

„Upravo tako“, potvrđi Ernest i pogleda je u oči. „Možda bi bilo dobro da se malo odmoriš od tuđih osjećaja.“

Lana je poslušala Ernestov savjet. Vrijeme je počela provoditi u Knjižnici iskustava, čitajući priče roditelja djece koju je bila osjetila. U nekoliko dana, i kroz stotine priča koje je pročitala, zaista se uvjerila da se nitko od njih nije rodio zao, nego im je život jednostavno donio trenutke koji su zlobu u njima polako izgradili. Sad kada se u njoj probudila sućut, više ih nije osuđivala, nego im je htjela pomoći. Iako nije imala pojma kako da to postigne, učinila je nešto u čemu je bila jako dobra – zaželjela je nešto. U sebi je tiho, ali prepuna nade izgovorila: „Želim da odrasli, a naročito roditelji, skupe snage da očiste svoje sobe sjećanja i da shvate da se prema svojoj djeci znaju i mogu odnositi bolje nego što su se njihovi roditelji odnosili prema njima.“

81

Kada je HealVille posjetila sto i četvrti put, Lana je spoznala da sram u djecu ponekad ulazi i zbog riječi druge djece. Iako ju je to iznenadilo, na neki je način i razumjela. Zbog svega što je već naučila, znala je da djeca koja utjeruju sram u druge nisu zlobna, nego ih je tom ponašanju netko naučio. Znala je da roditelji imaju veliku čast djetetu predstaviti svijet na koji je stiglo, pričati mu o njemu priče i naučiti ga da prema svemu i svakome koga sretnu bude dobro, ali isto je tako znala i da roditelji na tu priliku često zaboravljaju.

I dok se Lanin život u HealVilleu vrtio oko osjećaja, na Zemlji je o njima rijetko govorila. Nitko na Zemlji nije znao za njezin tajni posao. Smatrala je da joj nitko neće povjerovati ako im pokuša opisati što se sve tamo događa. S druge strane, zapravo joj i nije bilo previše važno da netko zna za taj dio njezinog djetinjstva.

Ipak su Lanini roditelji primijetili da djevojčica časak svakoga dana odvaja da učini nešto dobro za sebe. Da se razumijemo, oni su s Lanom i dalje razgovarali o tome kako se osjeća, no primijetili su da joj odgovori postaju sve precizniji – gotovo neobično precizni za

jednu osmogodišnjakinju. Shvativši da djevojčica nekim svojim, njima nepoznatim putem, upoznaje svijet u sebi, Lanini su roditelji bili mirni i suzdržani. Kako god učila, nisu se htjeli uplitati, jer počeli su vjerovati da ona osjećaje poznaje bolje i od njih samih.

Isto su tako primijetili da je Lana prestala podizati glavu prema odraslima kada bi kolone tužnih ljudi dolazile u grad svake prve subote u mjesecu. Umjesto toga u gužvi je pogledom tražila djecu. Nitko nije niti slutio da pokušava doznati je li nekoga od njih osjetila u HealVilleu.

To se nije dogodilo. Umjesto toga susrela je dijete koje je već bila upoznala, niti ne sluteći koliko će joj muke zadati u pokušajima da ga osjeti i koliko će tim putem otkriti tajni koje joj se neće svidjeti.

No krenimo redom. Tom je susretu prethodilo jedno užareno i glasno jutro. Lanu je probudila snažna buka, koja je čak i u Forhillu zvučala poput kakve eksplozije. Kada je s roditeljima izašla na balkon sobe, vidjela je da se nebo iza Forhillske šume zarumenjelo. Bilo je jasno da se u Wellsdonu događa nešto strašno, no u tom trenutku ni ona ni njezini roditelji još nisu znali tko je to uzrokova.

A onda je stigla subota. Bila je to prva subota tog prosinca pa u glavnoj ulici nije bilo automobila. Posuta bijelim snijegom, ulica je čekala korake tužnih ljudi koji su pristizali iz šume koja je čuvala Forhill. Lana je već primijetila da se kolone ljudi, koje su prvih subota u mjesecu prolazile gradom, nikada ne smanjuju. Naprotiv, činilo joj se da s vremenom postaju sve duže, gušće i tužnije. Tog dana u koloni nije tražila nikoga osim Elija – dječaka kojeg je upoznala uoči najstrašnijeg događaja u svojem životu. Kada ga je spazila, odmah mu je mahnula. Od njihova posljednjeg susreta nije puno narastao, čak je nosio i isti tamno zeleni džemper. Pogledi su im se sreli, ali dječak se nije razveselio susretu – samo je spustio glavu, kao da se ljuti. Lana je bila sigurna da je to Eli, no vidjela je i da se u njemu nešto promjenilo.

Primjetivši da ga promatra, i Lanini su roditelji počeli mahati. Njihovi plemeniti pogledi sreli su se s tužnim pogledima Adeline i Tomasa Malika, Elijevih roditelja, pa su začas svi zajedno sjedili za okruglim stolom u kuhinji Fisherovih. Lana je u tišini promatrala Elija koji je šutke gledao u pod, držeći u krilu veliku staklenku do vrha punu malenih papirića. Lana nije znala što ta staklenka predstavlja, ali zbog načina na koji ju je grlio bilo joj je jasno da mu je važna.

U jednom se trenutku Eli zagleda u nju i upita: „Zašto me gledaš?“

Zatečena, Lana spusti pogled. „Oprosti“, reče. Sve što je znala o njemu bilo je ime. Htjela je znati više jer usprkos tome što ga nije mogla osjetiti na čaroban način kao u HealVilleu, Lani Fisher bilo je jasno da dječak pati. Ali isto je tako bio i ljutit, a Lana, još uvijek ne znajući ništa o tome što se dogodilo u Wellsdonu, nije razumjela zašto. Ona baci pogled na Elijeve cipele – crne sa žutim vezicama – pohrani tu sliku u sjećanje i izade iz kuhinje.

Potreba da mu nekako pomogne, olakša ili barem objasni kako svijet osjećaja funkcioniра u Lani se već pretvorila u nagon pa je idućeg dana stala tražiti Elijeve cipele čim je došla u HealVille. Prošla je nekoliko hodnika, ali crne cipele sa žutim vezicama nije pronašla. Tada je potražila Ernesta, no ni njega nije bilo. Saznala je zašto kad se u potrazi za prijateljem susrela sa svojim pomoćnicama. Vera joj je objasnila da je Ernest otišao na sastanak Vijeća osnivača Stogodišnjih Zemalja u zemlju Ballbeck, a Orlo je dodao da se HealVille susreo s problemom. „Znaš, Drago je već dugo odsutan. Suze pomoćnice trenutno ne napuštaju HealVille, a nove suze stalno pristižu. Nastala je velika gužva. Ernest je otišao tražiti dozvolu za proširenje zemlje, jer u Jezeru suza ostalo je još sasvim malo mesta i Ernest želi spriječiti mogućnost poplave.“

83

Iako je Lanu to zabrinulo, nije osjetila potrebu da nastavi taj razgovor. „Ernest će to sigurno riješiti. Ernest sve zna i može!“ rekla si je. Promjenila je temu i pomoćnicama postavila pitanje koje je planirala postaviti Ernestu: „Je li moguće da na svijetu neko dijete pati, a da mi ovdje o tome ne znamo ništa?“

„Naravno da je moguće“, odvrati Vera. „Zašto pitaš?“

„Kod nas u kući trenutno živi dječak po imenu Eli koji je očito tužan, ali ne znam zašto.“

„Znaš li kada je Eli posljednji put plakao?“

„Nažalost, ne znam.“

Orka predloži da odu do Knjižnice iskustava. „Ako je Elijeva suza stigla do HealVillea, drvo će to osjetiti i poslati nam priču o njemu. Čak i ako je priča nedovršena, saznat ćemo u kojem ga hodniku možeš osjetiti“, objasnila je.

Čim su stigli do HealHilla, Lana se glasno obratila drvetu: „Eli Malik iz Wellsdona!“

Pomoćnice su je pogledale u čudu. „Lana, drvo će te osjetiti, ne moraš govoriti“, reče Vera.

„Čekaj, čekaj“, ubaci se Orlo. „Rekla si da je Eli iz Wellsdona?“

„Da“, odgovori Lana. Primjetivši zabrinute poglede svojih pomoćnica, upita: „Što se događa? Zašto se tako gledate?“

Orka duboko udahne i reče: „Nažalost, ovdje nećemo pronaći priču o Eliju.“

„Kako znaš? Zašto si tako sigurna?“ upita Lana.

„Zato što u HealVille nikada nije stigla nijedna suza nijednog dječaka iz Wellsdona“, tužno objasni Orka.

„Ne razumijem. Kako je to moguće?“ uznemirila se Lana.

„Wellsdon je jedan od nastarijih gradova na svijetu. Možda i jedan od najljepših, ali zaglavio je u nekim tradicijama koje nisu dobre za djecu“, reče Vera.

„Kako to misliš?“

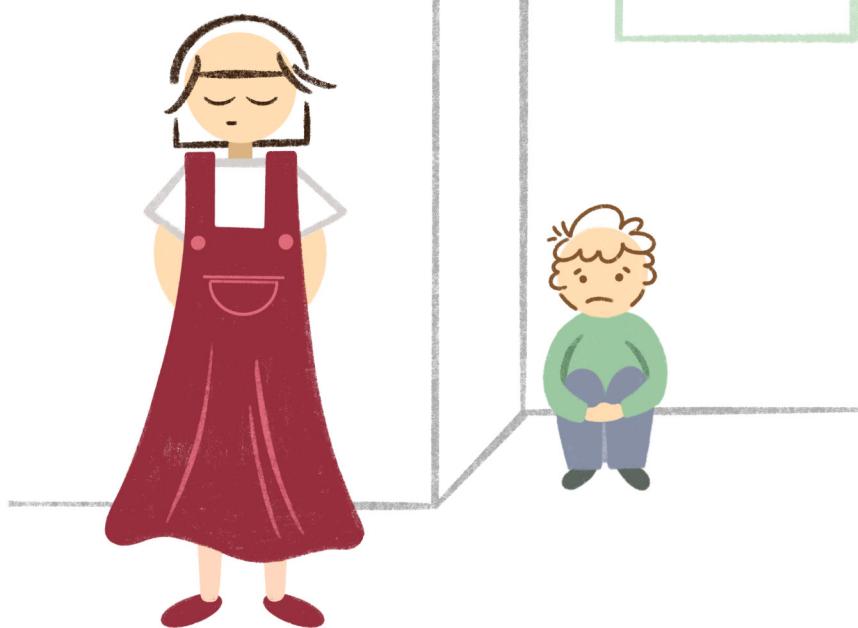
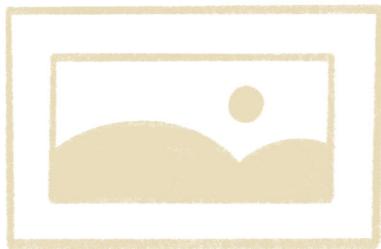
„U Wellsdonskim školama i domovima već se stoljećima slijepo poštuje jedno pravilo koje glasi – dječaci ne plaču!“

Lana se nasmija u nevjericu. „Ma daj, kakvo je to pravilo? Zašto dječaci ne bi plakali? Svi plaćemo!“

„Nažalost, ovo nije šala. Zaista je tako. U Wellsdonu su generacije dječaka odgojene u uvjerenju da su suze za dječaka znak slabosti. Ti dječaci su odrastali uz roditelje koji su to naučili od svojih roditelja, i tako generacijama. Već stoljećima nijedna suza sinova Wellsdona nije stigla u HealVille“, objasnila je tužna Orka.

„Pa to je strašno!“ klikne Lana. U tom je trenutku u srcu osjetila težinu koju si nije znala objasniti, a pomoćnice nisu niti pokušale umanjiti njezino razočaranje spoznajom da na svijetu postoje djeca kojoj je zabranjeno plakati. Tog je dana Lana napustila HealVille bez utjehe.

Iako su bili iste visine i istih godina, Lana Fisher i Eli Malik živjeli su posve različite živote. To što je odgajan kao i svi drugi dječaci u Wellsdonu bila je samo jedna od tih razlika, ali Lana o tome još nije znala ništa. Vratila se kući ne znajući kako da pristupi dječaku koji je očito prošao kroz puno teških iskustava, a da ni mrvicu te težine nikada nije pustio iz sebe. Budući da je nemoć Lani oduvijek teško padala, te je večeri, čim je ušla u kuću, potrčala do svoje sobe. Prvi put otkako je započela njezina avantura u HealVilleu iz metalne je kutije izvadila uspomene sa Staze istine. Bočicu ispunjenu bijelim morem stavila je preda se i disala. Bila je uznemirena jer je shvatila da zbog svojih iskustava u HealVilleu više nikada neće moći biti pokraj djeteta koje pati, a da mu ne pokuša pomoći. I shvatila je da ovdje, na Zemlji, nema pojma što učiniti.

Život na čekanju

Kada je saznala da Eli nikada nije plakao, Lana je malo bolje razumjela zašto se ljuti. A kada je u sebi izračunala da je od njihova prvog susreta prošla skoro cijela godina i sjetila se da ju je Eli proveo zatvoren u kući, razumjela ga je još malo više. No nije mogla znati da je Eli odrastao u obitelji u kojoj se osjećalo puno, ali se uvijek, bez iznimke, osjećalo u tišini.

87

Elijevi roditelji nikada nisu naglas izgovorili nekoliko stvari kao što su: umorni smo, zabrinuti smo, tužni smo, ljutiti smo, bojimo se. To što te osjećaje nisu pretakali u riječi ne znači da ih nikada nisu osjetili. Štoviše, kada su ih osjećali oni, osjećao ih je i Eli; upravo je to i bio razlog njegove učestale zbumjenosti. Iako o osjećajima nije znao puno, baš kao i svako dijete, Eli je umio prepoznati riječi koje nisu dolazile iz srca. Osjetio je tako drhtaj u glasu roditelja kada su mu zabrinuti govorili da je sada sve u redu; osjetio je nesigurnost u njima kada su mu pokušavali dokazati da će i sutra sve biti u redu. Osjećao je Eli i njihove brige i njihove strahove, no to im nikada nije priznao.

Budući da Elijevi roditelji nikada nisu razgovarali o osjećajima, dječak je odrastao vjerujući da osjećaji nisu nešto o čemu se naglas govori. Da se razumijemo, njegovi roditelji nisu neki zli ljudi koji su takve razgovore zabranili. Sasvim suprotno, mislili su da šutnjom o teškim stvarima u životu štite Elija. Smatrali su da se nijedno dijete, pa tako ni njihovo, ne bi trebalo nositi s poteškoćama odraslih. Nisu znali da šuteći o svojim brigama ne samo da nisu zaštitali Elija nego su ga svojim ponašanjem naučili da osjećaji nisu nešto o čemu se govori, da su nešto s čime se nosimo sami, kako znamo i umijemo.

Morate znati i to da sve do prve subote tog prosinca Eli nikada nije napustio Wellsdon. Iako većina ljudi taj grad nije doživljavala kao

najsretniju točku ovog planeta, jer u njega su nevolje često svraćale – od uragana do gradanskih ratova – za Elija je to mjesto bilo povezano sa svim oblicima sreće i načinima života za koje je znao. Elijeva mama Adelina radila je u lokalnom marketu, a tata Tomas često je mijenjao poslove u luci, jer, kako je objasnio sinu, uvijek su ga negdje trebali malo više. Elijeva kuća nalazila se u blizini glavne luke u Wellsdonu, u četvrti koja je slovila kao siromašna. Eli se, međutim, nikada nije smatrao siromašnim jer bio je toliko usredotočen na dobre stvari u životu da je bilo dana kad se onih manje dobrih ne bi niti sjetio. Za taj osjećaj zahvalnosti bila je zaslужna igra za koju je saznao tijekom jedne vožnje autobusom. Bilo je to jednog ljetnog jutra dok je slušao razgovor između neke nepoznate djevojčice i njezine bake, koje su sjedile iza njega. Nikada nije požalio što ih je prisluškivao jer baka je djevojčici otkrila jednu veliku tajnu – da život svakome, svakog dana, daruje barem tri sretna trenutka. Naglasila je i koliko je važno da baš svakog dana prije spavanja nabroji te stvari i zahvali se na njima. Eli je tako postupio već te iste večeri, a evo što je nabrojao: „Doručkovao sam palačinke, igrao sam se sa susjedom Nicolom, saznao sam jednu tajnu.“

Iako nikada nije saznao službeni naziv te igre, Eli ju je prozvao „Hvala“, a igrao ju je baš svake večeri. I tako, malo–pomalo, u Elijevu srce nastanio se trajan i nepokolebljiv osjećaj zahvalnosti i poštovanja prema svakoj lijepoj sitnici koju mu je život darovao. Svaki dan donosio mu je nove razloge za sreću, a on ih se svake večeri sjetio nabrojati. I činio je to s lakoćom sve dok život u Wellsdonu nije stavljen na čekanje. Kao i kroz sve druge nevolje, obitelj Malik je i kroz ovu posljednju prolazila osjećajući je u tišini. I po prvi put u svojem životu, Eli je osjetio da je to krivo.

Tijekom života na čekanju, Eli se prvi se put susreo s nekoliko novih nelagodnih osjećaja. Prvi je bio strah od otrovne kišoprašine. Drugi je bila bespomoćnost, jer još se od prvog dana „zatvora“ osjećao loše u saznanju da ne može učiniti ništa da promijeni tu novu stvarnost u kojoj su se našli. Bio je i ljutit, no nije znao na koga se točno ljutiti. Jednim od krivaca za svoje osjećaje svakako je smatrao oblak iz kojeg su padale kišoprašne kapi, no ljutnja se polako širila i na njegove roditelje jer Eli je, kao i sva djeca u Wellsdonu, samo htio čuti da život neće provesti zatvoren unutar četiri zida. U očima roditelja tražio je onu malenu iskru koja bi bila dokaz onoga što su svakodnevno ponavljali: „Na kraju će sve biti dobro!“ No ništa od

toga Eli nije pronalazio. Dugo se trudio vjerovati da će mu život čak i u tim izvanrednim okolnostima darovati barem tri trenutka sreće koji mu svakog dana pripadaju, ali te je trenutke sve teže nabrajao. S vremenom su se čak i uspomene na sretnije dane počele doimati glupim, banalnim – u svakom slučaju nedovoljno stvarnim da ga oraspolože. Ta bi ga sjećanja, na neki način, još više rastužila, pa je počeo vjerovati da u tako teškim i neizvjesnim vremenima ne valja čak niti misliti o lijepim stvarima.

U jednom je trenutku Elijeva potreba da izrazi ono što osjeća postala toliko snažna da je jednostavno morao nešto poduzeti. Kako se nije usuđivao o njima govoriti, a plakati mu je bilo zabranjeno, učinio je jedino što je mogao – svakog je dana zapisivao što osjeća na papiriće koje je trgao iz neke stare bilježnice. Tijekom života na čekanju Eli je zabilježio i svoj strah i bespomoćnost i ljutnju i tugu, a svaki papirić spremio je u veliku staklenku u kojoj je nekoć čuvaо slatkiše. U posljednjim tjednima života na čekanju ta je staklenka bila do vrha puna. Sam pogled na nju Eliju je donosio nelagodu, jer usprkos tome što ga je podsjećala na to da nije odustao od traganja za načinom da se osjeća bolje, podsjećala ga je i na to koliko je dana u svojoj boli bio sam – a ta ga je pomisao plašila. Nešto je u njemu vikalo upomoć, a Eli nije znao što da radi.

89

Tada je konačno odlučio da će mami priznati da mu je teško misliti o lijepim stvarima i koliko ga to plaši. Za taj je razgovor skupljao hrabrost punih mjesec dana. A onda, kada je jednog jutra konačno krenuo prema kuhanji gdje mu je bila mama, Eli je začuo sirenu. Bio je to radostan zvuk jer nakon nekoliko je sekundi prepoznao glas Mile Zaida, gradonačelnika Wellsdona, koji je s radošću objavio da je strašni oblak napustio nebo iznad grada i da život više nije na čekanju. Sva vrata i svi prozori u Wellsdonu tog su se jutra otvorili, a na tisuće tužnih bića izašlo je na ulice i udahnulo slobodu.

Kada je Elijeva obitelj konačno otvorila vrata svojeg doma, dječakov je otac odmah potrčao prema luci ne bi li saznao što je s njegovim poslom. Majka je samo stajala na ulici, a lice joj se smijalo. Eli je pak istrcao iz kuće ravno do kraja ulice, nadajući se da su mu prijatelji već ondje. Koliko se puta u posljednjih nekoliko mjeseci veselio tom susretu u mislima!

Činilo se da je stigao prvi, ali to ga nije brinulo. Vidio je da se radnici penju na veliki crveni kišobran ponad grada i zatvaraju ga, a kada je konačno ugledao komadić neba, duboko je udahnuo. Kao da je znao

da svaki trenutak slobode treba iskoristiti uživajući. Kao da je znao da će ova sreća potrajati tek nekoliko minuta, da će dan koji je započeo slaveći slobodu uskoro proglašiti najstrašnjim danom u svojem životu. Osluškivao je gledajući u nebo, nadajući se da će uskoro čuti korake svojih prijatelja. Ali do tog susreta nikada nije došlo. Pogled u nebo, u očekivanju prijatelja i igre, bio je posljednji lijep osjećaj koji pamti, no jasnije od njega, puno, puno jasnije, sjeća se svega što se dogodilo trenutak kasnije.

Wellsdonom je odjeknula strašna buka, poput neke eksplozije. U prvim sekundama tog dogadaja Eliju se činilo da će mu iskočiti srce. Zatim je u njega silovito uletio nemir i prodrmao mu svaku stanicu, pa je počeo drhtati. I nije bio jedini. Drhtali su svi ljudi, i veliki i mali. Drhtalo je drveće. Tresli su se u strahu i automobili i susjedov bicikl. Tresle su se kuće, ceste i ograde, semafori i prozori, ptice i leptiri, kamenje i trava. Čak je i veliki crveni kišobran iznad grada, onako zatvoren, pao u samo jednom drhtaju. Tresli su se zemљa i nebo, a iznad Elijeva voljenog grada izdigli se prašina, pepeo i dim.

Ta je, još uvijek neobjašnjiva, buka bila strašna, ali ono što je uslijedilo bilo je još strašnije. Dokle god mu je pogled sezao, kuće su bile porušene, a uplašeni ljudi zazivali su upomoć. Čule su se vatrogasne sirene i pucanje asfalta u daljini. Eli je stajao ukipljen i nijem, ali posve svjestan da ovo nije ružan san nego stvarnost. *Dobro je, ništa joj se nije dogodilo*, pomisli, spazivši mamu. Već idućeg trenutka, usprkos tome što se tresao od nemira, Eli se pokrenuo, a zatim i potrči.

Trčao je brže nego ikad, prema luci, prema tati. Prašina mu je zapljuškivala lice i pola puta trčao je škiljeći, očiju otvorenih tek toliko da vidi obrise ceste. Onda mu drhtaj prođe kroz noge i Eli pada na prašnjavu tlo. Prije nego što je uopće pokušao ustati, osjeti nečiju blizinu, podigne pogled i ugleda veliki crveni oblak. Bio je to onaj isti oblak zbog kojega je skoro cijelu jednu godinu svojeg djetinjstva proveo zatvoren u kući. Usprkos tomu Eli ga se sada nije bojao. Veliki se bucmasti oblak umirio, izvlo tijelo i spustio glavu sasvim blizu Elijeve. Sad kada mu se zagledao u oči, Eli je shvatio da u njima nema ni bijesa ni ljutnje. Pogled crvenog oblaka bio je beskrajno tužan i prenježan da bi pripadao kakvom strašnom stvoru.

„Oprosti mi!“ reče oblak tužno jecajući. „Neću ti ništa. Nikada nisam htio nikome učiniti ništa nažao! Oprosti mi!“ Potom u nekom strašnom

očaju, kao da je potpuno svjestan svih nevolja koje je uzrokovao, oblak, kojemu nitko nije znao ime i kojega nitko na Zemlji nije volio, odleti visoko. Kada mu je i posljednji trag nestao u Wellsdonskoj prašini, Eli ustade. Nije stigao razmišljati o riječima crvenog oblaka jer začuo je kako ga netko doziva iz daljine. Kada je kroz prašinu prepoznao tatinu lice, Eliju je lagnulo – tata je bio dobro.

Idućih sati Eli se ne sjeća jasno. Sve se događalo jako brzo, u panici, strahu i njemu dotad nepoznatoj hitnosti. Tek kasno navečer, iza jedanaest, Eli se svukao i okupao u svijetloplavoj kupaonici na drugom dijelu grada. Bila je hladna, nepoznata, tuđa. I dan danas Eli ne zna u čijoj je kući te noći spavao, no zato se jasno sjeća razgovora koji su se u njoj odvili.

91

Kada je završio s kupanjem i uskočio u pidžamu, dao se u potragu za roditeljima. Našao ih je u jednoj od soba kako sjede na krevetu. Elijeva mama plakala je rukama sakrivši lice, a tata je samo nepomično zurio u zid, no čim su spazili Elija, oboje su se nasmijali. Eliju je ta promjena izgledala gotovo nestvarno.

Ušao je u sobu i stao pred njih kada, odjednom, na noćnom ormariću pored kreveta ugleda staklenku prepunu svojih osjećaja. Eli se nije sjećao da ju je ponio.

Mama mu se tad obrati izvlačeći ga iz misli. U ovoj će kući ostati samo do subote kada odlaze u Forhill, objasni mu. „Tamo ćemo, barem kratko, imati novi dom.“

„Kako to misliš – novi dom?“ upita Eli s težinom u prsima.

Mama se spustila na koljena kako bi ga mogla pogledati ravno u oči. Rukama mu je obujmila lice i izgovorila najtužniju rečenicu koju je Eli dotad čuo: „Eli, slušaj me! Dom nam je razrušen. Naše kućice više nema.“

„Ali mama, to je naš dom! Kako ćemo živjeti bez doma?“ gororio je Eli. Htio je plakati, no nije se usudio.

„Izgradit ćemo novi. Još ne znam kako i kada, ali imat ćemo dom. Obećajem! Dotad, dok ne saznamo gdje ćemo i kako ćemo, živjet ćemo u Forhillu. To mora biti predivno mjesto. Što ti misliš?“ upitala ga je mama. Elijev je otac i dalje šutio.

„Mama, mi nemamo dom!“ rekao je Eli ozbiljno, glasno i uplašeno, ne odgovorivši na majčino pitanje. Nije mogao nastaviti razgovor. Ne danas.

„O, Eli...“ izustila je mama, a zatim ga samo čvrsto zagrlila.

Eli više nije imao svoj dom, svoju sobu, svoju ulicu. Nije imao ni svoju četkicu za zube, ni svoj prekrivač, ni plišanog medvjedića koji je ostao ispod ruševina. Sve što mu je ostalo bila je staklenka prepuna tužnih papirića. Nije se mogao sjetiti zašto je iz razrušenog doma iznio baš taj dio svojeg djetinjstva. Od svih uspomena na život u kućici na obali wellsdonskog mora, on je u rukama držao baš onu koja ga je podsjećala na najstrašniju godinu njegovog života. Pa ipak ju je čvrsto zagrljio. Iako je bila prepuna tuge, i dalje je mirisala na dom, a taj miris Eli još nije bio spremjan zaboraviti.

92 Bila je već prošla ponoć, a san Eliju nije dolazio na oči. Ležeći u mraku u nepoznatom krevetu, upitao je: „Tata, što se to danas dogodilo?“

„Ne znam, Eli. Nitko još ne zna točno. Navodno je strašni crveni oblak eksplodirao od bijesa“, odgovorili tata, pa doda: „U svakom slučaju, Eli, najvažnije je da smo svi na kraju dobro. Zamisli samo što se sve moglo dogoditi. Imali smo sreće.“

„Zašto bih to zamisljao? I hoćeš li ti ikada izgovoriti nešto što ima smisla?“ odbrusili Eli ljutito. Zatečen Elijevim nastupom, tata ne reče ništa. Prije no što se pribrao, Eli nastavi: „Znaš što ja mislim? Možda oblak i jest eksplodirao, ali mislim da uopće nije zao.“

„Što to govoriš, Eli?“ tata će u čudu.

„Govorim ti što sam video dok sam s njime razgovarao. Dok sam trčao prema luci, pao sam, a onda mi se oblak približio i počeo ispričavati. I bio je zaista iskreno tužan.“

Otac je kratko šutio. Niti mu je bilo jasno o čemu to Eli govori niti je imao snage da nastavi razgovor. Umjesto toga reče: „Hajde, hajde, ušuškaj se. Dan je bio intenzivan, ali barem pokušaj zaspasti.“

Eli je htio vrisnuti od bijesa što mu obitelj najstrašniji dan u životu opisuje riječima poput „intenzivan“. *Ne, dan nije bio intenzivan, bio je strašan*, mislio je, ali nije to niti pokušao izgovoriti.

Neko je vrijeme u sobi vladala tišina.

„Eli“, javi se mama. „Položi ruke na srce, zažmiri, duboko udahni i reci: ‘Hvala što smo moja obitelj i ja dobro, što smo živi i što smo zajedno! Možeš li to?‘“

„Mh, mogu“, promrmlja Eli nevoljko. No istina je bila da te večeri nije niti pokušao osjetiti zahvalnost. Nije li krivo biti zahvalan na strahotama?

Do subote, kada su stigli u Forhill, Elija roditelji ni jednom nisu pitali

kako se osjeća. To ga je ljutilo. Ljutila ga je i pomisao da odlazi u grad koji je, nekim čudom, uвijek zaštićen od svih nevolja. Činilo mu se da je nepravedno da neka djeca žive na sigurnom dok se druga, poput njega, moraju nositi s najtežim stranama života. I tu, u toj misli, skrivala se Elijeva ljutnja prema Lani. Pored toga, Eli nije znao ništa o njezinoj patnji i njezinu životu nakon bijega iz Wellsdona. Stoga, kada ju je te subote spazio iz kolone u glavnoj ulici u Forhillu, Eli nije osjetio radost. U tom je trenutku Eli bio ljut na cijeli svijet! Uopće mu nije trebao veseli pozdrav djevojčice koja je čitav život živjela zaštićena.

Otkako su počeli živjeti pod istim krovom, Lana je nekoliko puta pokušala razgovarati s Elijem. On ni jednom nije reagirao, ali Lana nije odustajala. Iako se pomirila s činjenicom da Elija nikada neće osjetiti onako kako je osjećala drugu djecu u HealVilleu, dosjetila se da mu možda može pomoći na isti način na koji pomaže njima. Jedne je večeri otišla u svoju sobu, sjela za pisači stol i Eliju napisala pismo.

93

Dragi Eli,

Ako ikad poželiš razgovarati o pticama, kolačima, bicklima, romobilima, matematici ili osjećajima, možeš računati na mene. Slobodno me potraži!

S ljubavlju,

Lana, djevojčica iz susjedne sobe.

Gurnula mu je pismo ispod vrata. Isto je učinila i sutradan i još deset puta kasnije. Iako Eli na njih nije odgovarao, svako je pročitao i svaku je riječ razumio. I tako mu je, na neki neobičan način, Lana ipak uspjela zagrliti srce i nešto mu prišapnuti.

Samo što joj Eli to nije priznavao.

Jednog se utorka Eli probudio i izračunao da je završila ukupno dvadeset i sedma noć otkako ne spava u svojem krevetu. Zatim je duboko udahnuo i sasvim se usredotočio na zadatak koji si je zadao prije spavanja, kada je odlučio da će baš danas zaboraviti najstrašniji dan u svojem životu. Sa sjećanjima na slike, mirise i zvukove tog dana još se nekako i mogao nositi, no osjećaji su, svi teški i nejasni koji su ga zarobili, morali hitno nestati.

Kako ne postoji univerzalan postupak za tjeranje osjećaja, Eli je improvizirao. Iako si to nije htio priznati, nije mu išlo baš najbolje. Ujutro je još bio odlučan da će se tog dana osjećati dobro, no već ga je istog

popodneva obuzela ljutnja zbog vlastite nemoći. Zgrabio je staklenku s tužnim papirićima, iz garaže uzeo veliku lopatu i otrčao na livadu iza Lanine kuće. Staklenku je odložio na tlo i počeo kopati – naglo, ljutito, nemirno. Neki od tih osjećaja prošli su i Lanom kada je spazila što Eli radi na mjestu koje je za nju bilo sveto.

Krenula je prema njemu, uz nemirena. „Što to radiš? Tko ti je dopustio da ovdje kopaš?“ Uzela mu je lopatu iz ruke. Eli pognu glavu – i ta je gesta Lanu nekako umirila. Prestala se ljutiti, jer bilo je jasno da Eli nema zle namjere.

94 „Što pokušavaš učiniti?“ upitala je, ne shvaćajući. Dio nje sumnjavao je da će joj odgovoriti, a on je nekoliko sekundi zaista i štio. Skrenuvši pogled prema staklenci s bijelim papirićima, Lana je pogledala Elija i još jednom duboko udahnula. Pokušavala je smisliti što mu iduće reći, pitajući se ima li uopće smisla govoriti, kada dobi neočekivan odgovor.

„Oprosti ako sam te uvrijedio. Znam da dolaziš ovamo svakoga dana i da uvijek zračiš nekim mirom i srećom kada se vratiš kući“, reče Eli tiho.

„Da, to je točno. Ali ne dolazim ovamo da bih kopala rupe. Što ti je na umu, Eli? Zašto to radiš?“ pitala je Lana. Možda je trebala biti blaža, no nije si mogla pomoći.

Eli je ponovno zanijemio, kao da se premišlja treba li Lani objašnjavati dio sebe o kojem nikada ne govoriti. Napokon, možda zbog pisama koja mu je slala, a možda samo zato što je znao da se više ne može sam nositi s teškim osjećajima, Eli progovori.

„Kada je život bio na čekanju, iz nekog razloga odlučio sam zapisivati kako se osjećam na malene papiriće. Onda nisam znao što ču s njima, pa sam ih počeo spremati u ovu staklenku. Nekako sam mislio da, ako je čvrsto zatvorim, ti osjećaji više neće moći do mene. Znam da je glupo, no nisam znao kako drugačije iznijeti te osjećaje iz sebe, pa sam se dosjetio toga.“

„Nije nimalo glupo“, reče Lana. „Zapravo mi se jako sviđa tvoja ideja. Mislim da je orginalna.“

Eli na to ne odgovori ni riječju ni pogledom. Da popravi taj prekid komunikacije, Lana ga je upitala smije li pročitati što je napisao, a dječak je na to samo kimnuo. Lana se pažljivo sagne i s mirisna tla podigne veliku staklenku. Morala se dobro potruditi da je otvori, a kada je napokon uspjela, počela je vaditi jedan po jedan papirić i čitati Elijeve

bolne riječi. U staklenci je pronašla priznanja njegove bespomoćnosti, tuge, straha, bezvoljnosti, zabrinutosti. Svaki od tih osjećaja bio je zapisan barem deset puta – a onda je došla do papirića s najviše ispisanih slova. Na njemu je pisalo: Danas sam poželio srcu dati dopuštenje da prestane kucati kako bih ga oslobođio boli. Nisam to učinio, ali sam o tome puno mislio. I to me plaši.

Te su riječi i Lanu uplašile, ali isto su je tako i rastužile i zabrinule. Znala je da za svako dijete postoji put na kojem tuga može postati nada, no znala je i da je to moguće samo ukoliko dijete u to vjeruje. Prestravila ju je pomisao da ispred nje стоји dječak koji svoje srce čuje, ali mu ne zna pomoći – ne zato što je sumnjala da Eli u sebi ima dovoljno snage izdržati sve što osjeća, već zato što je osjetila da polako odustaje.

95

Ne znajući što da kaže, Lana odloži staklenku, pride Eliju i zagrli ga. Dječak je isprva stajao ukipljen u njezinu zagrljavu, no nakon nekoliko sekundi ruke mu se pokrenu i čvrsto stisnu Lanu. Ona zaplaka.

„Blago tebi, ti smiješ plakati“, reče Eli.

Lana se nježno odmakne i brišući suze reče: „Znaš, Eli, i ti smiješ plakati.“

„O ne, dječaci ne plaču. Mi moramo biti snažni“, odvratí Eli vlažnih očiju.

„Ali suze nemaju nikakve veze sa snagom!“ pobuni se Lana. „Znaš, suze iz tebe iznose sve te osjećaje koje si zapisao na ove papiriće. Zato, ne samo da smiješ plakati, nego je jako važno da nekada zaplačeš.“

„Ne razumijem baš o čemu govorиш“, prizna Eli. „No čak i da je tako, čak i da suze iz nas iznose neke osjećaje, kamo ih nose? Postoji li neko odlagalište tuge?“

„Ne. Ne postoji odlagalište briga i tuga, ali znam kamo tuge mogu otici i postati nada“, reče Lana.

Eliju oči narastu u čuđenju. *Znači, postoji takvo mjesto!* pomisli.

„Eli, zašto si htio zakopati ovu staklenku?“

„Htio sam zakopati sve svoje brige, probleme, tuge, nevolje i teške misli. Znaš, ta staklenka mi je postala preteška da je nosim, ali nisam znao gdje da je ostavim. Ipak su u njoj ružne stvari.“

„Joj, ma ne funkcionira to tako“, reče Lana. „Zapravo ne postoje ružni osjećaji. Znam da ti se čini da su ružni, ali oni samo putuju tvojim srcem da ga očiste od nereda koji je stvorio nemir kada je tobom letio.“ Govoreći

se pitala imaju li njezine riječi Eliju smisla i ne postoji li neki lakši i brži način da ga nauči svemu što je sama naučila u Stogodišnjim Zemljama.

No Eliju nije bilo važno da je razumije – više ga je zanimalo kako da dođe do tog mjesto koje će prihvati njegove osjećaje. I baš kada ju je htio pitati gdje se to mjesto točno nalazi, Lanina ih mama pozva kući. Eli zgrabi staklenku i potrči, a Lana krene za njim.

Kada su ušli u kuću, Lana i Eli su za okruglim kuhinjskim stolom ugledali svoje roditelje i puno, puno sladoleda.

„Sjednite“, rekla je Lanina mama. Lana je približila posudicu sa sladoledom rubu stola, zgrabila žlicu i počela se sladiti. Časak kasnije primijeti koliko su svi oko nje ozbiljni, pa spusti žlicu i upita što se događa. Što god im htjeli reći, bolje da to saznaju čim prije.

„Imamo jednu dobru vijest!“ rekla je gospoda Adelina Malik.

Lani je to odmah zvučalo kao uvod u nešto komplikirano.

I zaista, Elijeva je mama objasnila da su im iz Wellsdonskog gradskog centra za hitnost javili da što prije dođu do ureda kako bi dobili konačan izvještaj o šteti koju je eksplozija izazvala u njihovu domu. Isto su im tako obećali da će obitelj odmah dobiti i plan obnove i pomoći.

„Odlazimo iz Forhill?“ upitao je Eli, a Lana nije mogla procijeniti veseli li ga ta vijest ili rastuže.

„Da, odlazimo sutra rano ujutro“, rekao je Elijev tata.

„Ali gdje ćemo živjeti?“ upita Eli. „Kuća nam je razrušena.“

„Ured za hitnost osigurao nam je privremeni smještaj gdje ćemo ostati dok ne obnovimo kuću“, objasni mu mama.

Eliju to nije bilo dovoljno. „A kada ćemo je točno obnoviti?“ upitao je.

„Ne znam, no dobra je vijest da sad znamo da hoćemo. Sve ćemo saznati kada stignemo u Wellsdon.“

Eli više ništa nije pitao. Malo ga je mučila pomisao da će ponovno morati spavati na nekom novom, tuđem krevetu – no čim se sjetio da će to biti bliže njegovoj kući, ulici i priateljima, postao je sretniji.

„Kad točno krećemo?“ upita znatiželjno, a Lani je već bilo jasno da se u Eliju probudila radost.

„Sutra ujutro, odmah nakon doručka!“ odgovori mu otac.

Čuvši to, dječak ustade i otrči do sobe u kojoj su spavalii. Iako Lana nije potrčala za njim, zamišljala ga je kako ulijeće u sobu, vadi kovčeg i počinje se pakirati. Bilo je u tome i sreće i nostalgije. Zar mora ići baš sada kada su

napokon počeli razgovarati? Još mu je toliko toga htjela reći!

Uto sat otkuca pet i podsjeti je da mora na posao u HealVille.
„Ispričajte me!“ reče ustajući od stola.

Čim je istrčala iz kuće, put se pred njom ispunio šljokicama.
Zaokupljena pitanjem kako da Elijeva staklenka stigne do Suzolije, Lana
to jedva da je i zapazila. Sjela je u baršunasti naslonjač i počela osjećati
osjećaje.

Dok je Lana brinula o sebi, Eli se pakirao. Gurajući odjeću u kofer,
shvatio je da mu je ovo posljednja večer u Forhillu – i posljednja prilika
da sazna nešto više o mjestu koje prihvaca teške osjećaje. Čim mu je
ta misao prošla glavom, on ispusti odjeću koju je držao u rukama, uze
svoju staklenku i stušti se nazad u kuhinju – no Lane više nije bilo. Eli na
brzinu obuće jaknu, šal i kapu, navuče čizme i potrča prema livadi. Iako
nije video ni šljokice ni haljine ni naslonjač od baršuna, spazio je Lanu
usred polja pored starog hrasta kako korača unatraške, a potom nestaje.
Eli se zapanji – ali želja da sazna kamo odlazi tuga bila je snažnija, pa se
bez razmišljanja zatrči u polje i stade na posve isto mjesto odakle je Lana
maločas krenula unazad. Eli zatvori oči i učini isto – i nekoliko koraka
kasnije shvati da se nalazi na mjestu na kojem nikada nije bio, da stoji na
nekom drugaćijem tlu i da ga okružuje beskonačno more.

97

Eli je stigao u Panatone. Baš kao ni Lana nekoć, nije mogao pogoditi
gdje se nalazi niti predvidjeti što će mu se dogoditi. No Elija je dočekao
neki posve drugačiji Panatone od onoga u koji je davno bila ušetala Lana.
Gusta i mirisna lavanda sada nije bila mirna, nego se grčila i uvijala kao da
se opire toplov vjetru što je puhalo s mora. I samo je more bilo nemirno,
puno bijelih kresti valova što su se silovito zalijetali u obalu. Na samom
rubu beskonačnog plavetnila, koje je izgledalo kao da ključa i vrije, bila je
usidrena lokomotiva, tužno se boreći s nemirnim valovima. Promatraljući
je, Eliju se načas zavrtjelo, ali nije se bojao. Budući da o Panatoneu nije
znao ništa, nije mogao niti znati da je sve ovo krajnje neobično za mjesto
na kojem se našao.

Nevrijeme

101

Kada je podigao glavu prema sivom nebu, Eli je ugledao pticu veliku kao kuća kako odlučno leti i promatra ga. Nije znao da se ta ptica zove Lajla i da je vjerni sluga osnivačice zemlje u koju se nadoao stići. Začuvši glas iz smjera lokomotive, Eli skrenuo pogled s nepoznate ptice. Nije bio tko ga to pokušava pozdraviti kroz vjetar i kišu, no zaista se nadoao da mu može ispričati nešto više o ovom mjestu, u koje je ušetao. Upravo se znatiželjno približavao lokomotivi, kada ga oprezno presretnu neobičan lik. Skriven ispod žutog kišobrana do njega je došao Kan Sveznalica. Kratko pozdravi dječaka, privuče ga k sebi ispod kišobrana i odvede u lokomotivu, koja se Eliju sada činila još nemirnijom.

„Sad je bolje“, reče Kan i odloži kišobran. „Znaš, ovakvo nevrijeme već jako dugo nije snašlo Panatone. Sve je ovo vrlo neobično. Ali time će se baviti malo kasnije.“ Predstavio se dječaku i potražio crvenu bilježnicu.

„Ime i prezime?“ upita.

„Eli Malik, gospodine“, odgovori dječak pomalo nesigurno.

Kan začas pronađe Elievo ime, no njegova destinacija malo ga je iznenadila. „Hm...“ promrmlja, podiže pogled s bilježnice i dobro promotri Elija. „Ti putuješ u Suzoliju?“ konačno upita.

„Ne znam kamo putujem“, prizna Eli. „Stigao sam ovamo hodajući unatra...“

„Unatraške, znam“, prekinu ga Kan i nastavi mu objašnjavati gdje se nalazi. Kanu se činilo da dječak nikada nije čuo ni za Panatone ni za Oblast Stogodišnjih Zemalja – a opet mu nije postavljaо nikakva pitanja. Bilo mu je to neobično, pa je odlučio malo istražiti dječakovo znanje o mjestu na koje je stigao.

„Već jako, kako dugo nitko nije putovao u Suzoliju. Znaš li ti išta o toj zemlji?“

Eli odmahnu glavom.

„Pokušajmo ovako“, reče Kan promislivši. „Znaš li ti zašto si došao ovamo?“

„Ah, gospodine, zbilja ne znam!“ odgovori Eli iskreno, iako se bojao da će ga, ukoliko ne bude znao odgovore na ova pitanja, poslati nazad na Zemlju.

Kan pošuti, pa nastavi: „Vidiš, u Oblast Stogodišnjih Zemalja djeca dolaze iz samo dva razloga: jedan je da osnuju svoju zemlju, a drugi je da otpisu u zemlju u kojoj će dobiti odgovore na svoja pitanja.“

Eli bez riječi slegnu ramenima. Kanov pogled se tada zaustavi na staklenici koju je dječak sve čvrše grlio.

„Reci mi, što to držiš u rukama?“ upita Kan.

Eli spusti pogled prema staklenici. „To je staklenka s mojim osjećajima“, odgovori sramežljivo.

Kan kimnu kao da mu je sada sve jasno. „Tako dakle. Reci, jesu li među tim osjećajima možda tuge, strahovi, ljutnje i nemir?“

„Jesu, da“, prizna Eli tužno, misleći kako ga sada sigurno neće pustiti da nastavi putovanje. *Tuđe tuge i strahovi sigurno nisu dobrodošli na ovakvo mjesto, pomislio je.*

No Kanov ga je odgovor brzo smirio. „Onda u redu. U zemlji Suzoliji prihvativ će tvoje osjećaje. Iako ti je cilj neobičan, sasvim mi je jasno zašto želiš onamo stići“, reče Kan i ponovno pogleda u crvenu bilježnicu. Pročita nešto mrmljajući u bradu i reče: „Do zemlje u koju putuješ stići ćeš putem koji ti je propisan.“

„U redu“, prihvati Eli. „Ima li neka karta koja će mi pomoći da nađem put?“

Objasnivši mu da mu neće trebati karte, Kan reče: „Ja ћu te odvesti do bunara Nadopunilište.“

„Nado-što?“ u čudu će Eli.

„Nadopunilište. Na njegovu dnu nalazi se sedam vrata. Vidjet ćeš da su svaka vrata druge boje, no sva vode do jedne od stanica Nadopunilišta. Kada ih sve obideš, stići ćeš u Suzoliju“, reče Kan.

Eli se sada trudio bolje ga razumjeti, pa je upitao: „A što ћu raditi na tim stanicama? Koja im je svrha?“

„Pa ovako, da bi mogao primiti čaroliju zemlje koja tuge pretvara u nadu i ti moraš u nju ući prepun nade. No ne brini, stanice Nadopunilišta će ti pomoći.“ Kan iz kovčega izvadi narukvicu sa sedam crnih perli i

pruži je Eliju. Dječak je nijemo razgleda, sveza je oko ruke i vrati pogled na Kana, nadajući se da još nije završio s objašnjavanjem.

I zaista, Kan nastavi: „Stanice Nadopunilišta nalikuju benzinskim crpkama na kakvima vi na Zemlji punite automobile. Znaš li o čemu pričam? Možeš li ih zamisliti?“ upita Kan.

Eli kimnu.

„Sjajno! Kada uđeš u neku od stanica, proći ćeš kroz iskustvo koje će u tebi probuditi određenu vrstu nade“, reče Kan.

„Vrstu nade?“ u čudu će Eli.

„Da, vrstu nade. Postoji nada u ljubav, nada u sreću, nada u oprost, nada u uspjeh, nada u mir, nada u snagu, nada u mudrost“, nabroja Kan.

103

„Nikada nisam čuo za toliko nade“, prizna Eli.

Kan se nasmija. „Eto, za sve postoji prvi put. Iza svakih vrata provest ćeš toliko vremena koliko ti je potrebno da se počneš nadati nečemu od ovoga što sam nabrojao. Možda ti se to sada čini teškim i komplikiranim, no ne brini, na svakoj stanici Nadopunilišta dobit ćeš sve što ti je potrebno da se ponadaš. Kada se to dogodi, jedno punilište na stanici će zasvijetliti. Tada mu priđi i dopusti da i perlu na tvojoj narukvici napuni bojom koja određenoj nadi pripada. Kada sve perle poprime svoje boje, bit ćeš siguran u svim avanturama na ovom putovanju.“

Kanovo objašnjenje ohrabrilo je Elija, pa se nasmiješio. Vidjevši da dječak ne postavlja dodatna pitanja, Kan reče: „Mislim da smo spremni za put. Što kažeš?“

Eli kimnu i duboko udahnu, a lokomotiva zazviždi i uzdignu se u nebesa. Tijekom putovanja koje će ga, kako je vjerovao, osloboditi teških osjećaja, Eli je stajao. Svakom se rukom čvrsto držeći za jedno sjedalo, promatrao je kišne kapi koje su se u letu hvatale za prozore lokomotive. Iako Eli nije mislio da će putovanje čarobnim zemljama biti vožnja sumornim nebom, nije se bojao. Naprotiv, veselio se. Nakon dugih mjeseci sumnje, u njemu se konačno probudila nada da postoji način da si pomogne.

U jednom trenutku lokomotiva uspori, a Eli se približi prozoru i otvoriti ga. Kiša je sada padala blaže, no Eli je bio previše iznenaden veličinom bunara, pokraj kojeg su slijetali, da bi primijetio. Kada su izašli iz lokomotive i prišli mu, Eli shvati da je bunar puno, puno veći nego što je zamišljao. Bio je širok poput kakve velike livade, a vrh mu je bio sačinjen od šarena kamenja. Unutar bunara bile su dugačke ljestve koje su vodile

do dna sa sedam vrata, o kojima mu je pričao Kan.

Zahvalivši se Kanu na prijevozu i dobrodošlici, Eli duboko udahnu i poče se spuštati. Zaokupljen pitanjem što ga sve čeka iza sedam vrata, nije niti primjetio da ga Kan Sveznalica i dalje promatra.

Usprkos tome što je Kan znao da je Elijevo srce čisto, nevrijeme na Panatoneu i dječakov cilj bili su mu pomalo neobični. Nešto mu je u cijeloj toj situaciji bilo sumnjivo. Čekajući da se Eli spusti do Nadopunilišta, Kan na dnu bunara ugleda Feeru, osnivačicu zemlje Suzolije. Iako je izgledala isto kao i prije jednog stoljeća, kada ju je posljednji put video, samo nekoliko pogleda na nju bilo mu je dovoljno da sazna zašto Feera sve ove godine nije pokazivala lice. Kada ju je pogledao peti put, do Kana su stigla sva njezina sjećanja i namjere – a ono što je saznao prestravilo ga je i šokiralo. Je li važnije da pokuša spasiti Elija ili da odleti do Ballbecka kako bi osnivačima Stogodišnjih Zemalja rekao što je upravo saznao?

No nije imao vremena za odluku, jer i Feera je spazila Kana. Znajući da joj može čitati namjere, morala ga je hitno onesposobiti, jer vjerojatno je već znao previše. Zviždukom pozva Lajlu, a ptica zgrabi dobru zelenu sovu u svoje goleme čaporke i odleti s njom visoko prema tmurnom nebu. Kan viknu Eliju da se vrati, ali ptica je letjela toliko brzo da ga Eli više nije čuo. Ne samo da nije čuo Kana – Eli je propustio čitavu dramu koja se odvijala na vrhu bunara, jer bio je usredotočen na Feeru otkako je zazviždala.

Feera je bila sitna žena odjevena u dugačku narančastu haljinu. Iako je izgledala kao odrasla osoba, bila je dosta niža od Elija – toliko niža da mu nije sezala ni do koljena. *Je li to neka dobra vila?*, pitao se. Da vile postoje, naime, točno bi ih tako zamišljao. No ta žena niti je bila vila niti je bila dobra. Iako je osnovala jednu od prvih plemenitih zemalja u Oblasti Stu, zemlju Suzoliju, Eli nije mogao znati da je ona odavno okrenula leđa onome prema čemu je on odvažno putovao – plemenitosti.

Stigavši napokon do dna bunara, Eli još jednom promotri Feeru. Smiješila mu se, što ga je uvjerilo da je stigao na prijateljsko mjesto. Niti ne sluteći koliko je podla, ne znajući da su mu život dotakla baš njezina beznađa, prepustio se razgovoru s punim povjerenjem da će mu se dogoditi nešto lijepo i čarobno – nešto što će mu pomoći da se osjeća bolje.

„Dobar dan, ja sam Eli!“ obrati joj se Eli pristojno.

„Ja sam Feera“, odgovori žena. Kratko ga promotrivši, zaključi da je

vjerojatno stigao sa Zemlje. A baš joj je trebalo zemaljsko dijete! „Odakle dolaziš?“ upita znatiželjno, priželjkujući samo jedan odgovor.

„Iz Wellsdona. Doduše, trenutno živim u Forhillu, ali ne zadugo. Znate, u mojem rodnom Wellsdonu dogodilo se nešto strašno. Ne znam jeste li čuli za veliki crveni oblak koji je zaposjeo naše nebo prije nekoliko mjeseci?“ raspričao se Eli.

„Oblak?“ upita Feera, a oči su joj već svjetlucale od zadovoljstva onime što je čula. Feera je, naime, jako dobro poznavala taj oblak, samo što je to pred dječakom skrivala.

Eli ga stade opisivati: „Da, veliki oblak. Crveni oblak iz kojeg je padala otrovna kišoprašina. Bila je zarazna i gradom je širila beznađe.“

105

„Zvuči kao neki strašan oblak“, zaključi Feera.

„Pa da, bilo je strašno! U svojem nastojanju da širi beznađe, nije študio nikoga – ni mene ni djecu...“ reče Eli s tugom u glasu. Onda ipak nastavi u drugačijem raspoloženju: „Moram Vam nešto reći. Ja sam se s tim oblakom nakratko našao oči u oči i nisam ga se bojao. Bio je više tužan nego strašan. Zato nekako mislim da on uopće nije zao, jer...“

„Svejedno je li bio tužan ili ne“, prekinu ga Feera. „Ako je činio зло djeci na Zemlji, ne zasluzuće suočjećanje“, odlučno zaključi.

„Da, u pravu ste. Valjda...“ reče Eli nesigurno.

Feera mu se približi i još mu se jednom namješteno nasmiješi. U razgovoru s Elijem bila je jako oprezna jer svoju pravu prirodu nije smjela razotkriti ni riječju ni pogledom. Tako je počela pjevati hvalospjeve o zemlji Suzoliji, onakvoj kakva je ta zemlja nekoć bila.

„Znaš, prije Suzolije suze su bile prazne i beskorisne, a onda sam JA osmisnila Suze pomoćnice. To su suze s dušom i svrhom“, pohvali se Feera.

„Svrhom?“ upita Eli.

„Da. Svrha suza je da iz dječjih srca iznose tugu, strah, ljutnju i nemir.“

„Aha, zato dakle plaćemo... O tome je Lana pričala“, promrmlja Eli. Prisjećajući se razgovora s Lanom, Eliju se činilo da sada sve razumije. Feera se, s druge strane, na spomen Lanina imena malo stresla. Morala se kako koncentrirati da pred Elijem ne pokaže bijes koji je osjećala prema Lani i svakom drugim biću povezanom s HealVilleom. Baš je smišljala što će iduće reći kada spazi Elijevu staklenku.

„Što si nam to donio, dragi dječače?“ upitala je.

„Oh, to su moje tuge, ljutnje, strahovi i nemir. I još štošta...“ reče Eli. Procijenivši da sada smije biti otvoreno znatiželjan, upita: „Suzolija – ta

zemlja moje osjećaje može pretvoriti u nadu? Tako sam barem čuo...“

Feera se nasmija. „O da, mi u Suzoliji obožavamo strahove, tuge, nemire i ljutnje. Znaš što? Predlažem da odmah odemo u Suzoliju.“ Feera pogleda prema nebu, tražeći neki znak da se ptica Lajla vratila sa zadatka na koji ju je poslala.

„Čekajte, ne moram li prvo proći kroz stanice Nadopunilišta?“ sjeti se Eli. „Kan Sveznalica mi je...“

„Kan Sveznalica je štreber, nemoj njega slušati“, prekine ga Feera.

106

„Sama činjenica da si stigao ovamo i donio sa sobom sve svoje teške osjećaje već je dovoljan znak da si prepun nade i vjere u čaroliju. Hajde, hajde, podi sa mnom“, reče Feera i poče se penjati prema vrhu bunara. S narukvicom punom crnih perli na ruci, Eli krenu za njom.

Feera je iz svega što je pred njim izgovorila izbacila sve što bi nju i Suzoliju povezalo sa zlom pa je Eli vjerovao da će mu putovanje, na kojem se našao, zaista donijeti nešto prekrasno. Kada su stigli do vrha, dočekala ih je ptica Lajla koja je Feeri samo kimnula glavom, kao da joj želi potvrditi da je sve u redu. Budući da nije razumio ovu razmjenu, Eli je nastavio pratiti Feerine naputke.

„Putem čemo negdje kratko stati“, rekla je Feera kada su se popeli ptici na leđa.

Eli kimnu, ni ne sluteći da će njegov posjet toj tajanstvenoj stanici nekom jako važnom zadati mnogo boli.

Nebo kojim su letjeli i dalje je bilo sumorno, a kišne kapi Eliju su šibale lice. Putovanje je postajalo sve nelagodnije, no dječak o tome nije razmišljao. Želja da stigne do mjesta koje će preuzeti njegove nevolje u njemu je toliko narasla da je ignorirao sve što je ukazivalo na to da je s čarolijom, u koju je ušetao, nešto pošlo krivo.

U jednom trenutku Eli posred neba ugleda veliko zvono. Bio je to službeni zvonik Oblasti Stogodišnjih Zemalja, smješten visoko ponad tla, a opet dovoljno blizu svih postojećih zemalja da bi ga osnivači mogli čuti. Ptica Lajla zaleti se u zvono i ono zaječi.

Budući da mu Feera nije pružila objašnjenje, Eli upita: „Čemu služi ovo zvono?“

„Ah, to... ništa važno. Ti si novo zemaljsko dijete u Oblasti Stu, pa sam zvonom pozvala osnivače Stogodišnjih Zemalja da dođu u Ballbeck i upoznaju te. Ništa neobično, samo formalnost“, reče Feera, umanjujući važnost situacije. Vidjevši da joj je dječak povjerovao, Feera

se zlurado nasmiješi, jer istina koju dijete sa Zemlje izgovori u Oblasti Stogodišnjih Zemalja nikada se ne propitkuje. Riječima svakog djeteta tu se bezrezervno vjeruje.

107

Za to vrijeme u HealVilleu još nitko nije znao za opasne namjere osnivačice Feere. Unatoč tome, kad je Oblasti Stu odjeknulo zvono u koje se Lajla zaletjela, Lana je već sumnjala da se u HealVilleu događa nešto neobično, jer na klipi uz Jezero dječjih suza dočekao ju je Ernest. Izgledao je zabrinuto – a taj osjećaj nekako nije povezivala s njime.

„Što se dogodilo?“ upitala je sjevši do njega.

Ernest je isprva dvojio treba li joj govoriti o svojim brigama, no na kraju joj je ipak odlučio sve priznati, jer smatrao je da djevojčici koja mu vjeruje nikada ne smije uskratiti istinu, ma kakva ona bila.

„Drago je nestao!“ reče kratko.

„Kako to misliš – nestao? Mislila sam da je uzeo slobodne dane!“ odvrati ona.

„I ja sam tako mislio, no ispostavilo se da Dragu nitko nije video već skoro cijelu godinu.“ Ernest kratko pošuti, pa doda: „Znaš, stogodišnja koncesija za postojanje HealVillea uskoro istječe.“

Lanu je to uplašilo. „Što znači uskoro?“ upita.

Ernest duboko udahnu i prizna joj da su u pitanju dani. „Ni sam toga nisam bio svjestan, jer znaš da mi nemamo ni satove ni kalendare. No kako suze dugo nisu napuštale HealVille, morao sam od Vijeća za prostorno uređenje Oblasti Stu tražiti dozvolu za proširenje zemlje. Jer suze ne odlaze, a nove stano pristižu i jezero postaje premaleno.“

„I, jesli ti dobio dozvolu?“

„Ne. No to nije najgore što se dogodilo. Kada sam prezentirao naš slučaj, Vijeće mi je priopćilo da su primili anonimnu prijavu zbog sumnje da HealVille više ne živi svoju svrhu, tako da smo sada pod istragom. Tek tada sam saznao da nam stogodišnja koncesija istječe. Sve mi je ovo previše“, priznao je.

Lana nije bila sigurna da je razumjela, ali ipak je pokušala u svemu tome naći nešto pozitivno. „Čekaj, ali zemlja ima svrhu sve dok pomaže suzama pomoćnicama, zar ne? Mislim da se ne trebaš brinuti oko nove stogodišnje koncesije.“

Ernest umorno odmahnu glavom. „Nažalost, nisam siguran da si u pravu. Vijeće je odlučilo da mora preispitati svrhu postojanja naše zemlje jer ako suze s rehabilitacije ne odlaze nazad djeci kojoj pripadaju, svrha njihova oporavka je upitna.“

Lana se uzinemiri. „Kako svrha nečijeg oporavka može biti upitna? Nije važno zašto se netko počne osjećati bolje, važno je samo da počne. Čemu svrha?“ pitala je.

Ernest duboko udahnu. „Nije tako jednostavno. Naše zemlje su čarobne, ali nisu savršene. Osim toga, postoje jasna pravila.“

„Ne razumjem, što to sve sada točno znači?“ upita Lana, sada već očito zabrinuta.

„Znači da dio spremnih pomoćnica moram nekako odvesti na Zemlju kako bih dokazao da je naša svrha postojana – ali Drago je jedino biće koje ima licencu za tako važan prijevoz, a Dragu ne mogu pronaći. Ni ja, ni Flu Flu, čak ni Kan Sveznalica nije uspio.“

„Pa zašto si tek sada počeo tražiti Dragu?“

„Tražio je vrijeme za sebe, a ja sam to poštovao. Da me sada pita, ja bih opet postupio jednako. Drago se nije niti pozdravio sa mnom prije odlaska, već mi se obratio pismom. Mora da je bio zaista umoran kada nije imao snage čak ni za razgovor“, objasni Ernest. Kada ga je Lana upitala za sadržaj pisma, Ernest ga izvadi iz džepa i pruži joj ga da ga pročita. U pismu je pisalo:

Dragi Erneste,

Ja se moram odmoriti. Znam da ćeš me ti razumjeti. Molim te samo da me ne pokušavaš pronaći. Vratit ću se kada budem spreman za svoju važnu misiju.

Tvoj Drago

Ernest nadoda da je tek maločas saznao da je isto pismo primila i Dragina obitelj iz sela Dobrih Oblaka. „Čak je i Flu Flu dobio jedno pismo. Zato ga nismo tražili – svi smo poštivali njegovu odluku.“

Lana je sada razumjela, ali to joj nije umanjilo brige. Ne samo da se sama nije mogla domisliti rješenju, nego to nije mogao ni Ernest. Sad ga je prvi put vidjela bespomoćnog, što ju je uznemiravalо.

Uto HealVilleom odjeknu zvono središnjeg zvonika. Ernest ustade s klupe objašnjavajući da je to poziv u Ballbeck.

„Možda ima kakvih novosti o Dragi!“ rekao je optimistično.

Lana mu se nasmiješi. „Ja ću ostati ovdje. Idem malo osjećati djecu sa

Zemlje. Vidimo se kad se vratiš. Nadam se da će sve biti dobro! Možda nam poslije ostane vremena i za jedan razgovor koji nema veze s ovim problemom?“ upita, sjetivši se Elija i njegove staklenke. Nije niti slutila da je razgovor koji je predložila već sad dio problema koji joj je Ernest upravo iznio.

Zvono koje je pozivalo na okupljanje u Ballbeck osnivači Stogodišnjih Zemalja uvijek su shvaćali jako ozbiljno pa su se i tog dana, u kratkom roku, okupili u velikoj areni koja je zauzimala čitav teritorij zemlje Ballbeck. Njihovo okupljanje s neba, s divljenjem, je promatrao Eli, općinjen raznolikošću bića koja je spazio. Slijedeći Feeru, spustio se s ptice Lajle ravno na pozornicu, ponosan i uzbudućen. Žamor u areni odmah utihnu. Sva važna i ponosna, Feera stade na govornicu u sredini arene i obrati se okupljenim bićima.

109

„Poštovani kolege, osnivači Stogodišnjih Zemalja, drago mi je da ste se okupili u ovolikom broju. Bit će vrlo izravna – riječ je o našem voljenom Dragi.“

U tom trenutku Ernest ustade, htijući što hitnije saznati vijesti o svojem prijatelju. Eli ga je sa zanimanjem promatrao, no njegov interes za osnivača HealVillea samo je potaknuo Feeru da što brži obavi što je naumila.

„Sjednite, Erneste“ reče Feera ozbiljno. „Ovo što će reći vama će posebno teško pasti.“ Kad je Ernest sjeo, Feera nastavi: „Našeg... vašeg Dragu svi jako volimo. No imam informacije koje nedvojbeno dokazuju da je naš voljeni oblak opasno zastranio. Sasvim je očito da su mu srce obuzele zle sile, jer upravo je on oblak koji je bjesnio po Zemlji šireći beznađe. Svi ste čuli što se događalo u Wellsdonu, ali nikomu nije bilo ni na kraj pameti da je zli oblak sa Zemlje naš voljeni Drago.“

U areni nastade žamor. Sad su već svi ustali i počeli se u nevjericu gledati. Kao da je svako biće u areni, u nečijem pogledu, tražilo dokaz da to nije istina, da se radi o noćnoj mori ili kakvu strašnu nesporazumu.

No Feera nije dopustila da im nade dugo žive. „Saslušajte me do kraja, molim vas“, reče.

Kad su se osnivači malo umirili, nastavila je izlaganje. „Drago je oblak koji je mjesecima putovao Zemljom i širio beznađe među tamošnjim

bićima. Na kraju svojeg strašnog putovanja, koje ja nikako ne razumijem, Drago je bjesnio iznad grada Wellsdona, i to toliko glasno da su se od straha zatresle i kuće i škole i automobili i bicikli i romobili.“

Dok je izgavarala te strašne vijesti, među osnivačima su se širili šok, nevjerica i golema tuga. Iako je znala da neki i dalje sumnjaju u istinitost njenih riječi, Feera nije brinula, jer dovela im je svjedoka.

„Vaša reakcija je razumljiva, jer Dragu svi volimo“, rekla je. „No, zbog sigurnosti i održivosti ostalih Stogodišnjih Zemalja, teška srca moram za njega i njemu bliska bića tražiti najstrožu kaznu.“

110 Feera se okrenu prema Eliju i pogledom ga pozva k sebi. Eli se popne na govornicu.

„Ovaj je dječak zbog Drage i kišopraštine izgubio slobodu. Mjesecima je bio zatvoren u kući, a potom, kad se činilo da je Drago završio sa svojom tragičnom misijom, oblak je razorio Wellsdon. Dječak koji sada stoji pored mene izgubio je svoj dom i dragocjene dane svojeg djetinjstva. Hvala mu što je u ovoj patnji ipak smogao hrabrosti i snage da dode ovamo i ispriča nam što je vidio.“

Svi pogledi zastadoše na dječaku, koji je u tom trenutku izgledao i zbumjeno i uplašeno, a Feera pozuri s važnim pitanjem koje je pripremila.

„Eli, dušo, ne moraš nam pričati što si sve video. Ta te sjećanja sigurno uznemiruju. Samo nam reci je li ovo oblak koji je tvojem svijetu donio nevolje?“

Posve zbumjen nelagodom trenutka i zabrinutošću osnivača, čije su oči bile uprte u njega, Eli nakratko pogleda iza sebe. Sa stupova, s barem pedeset metara visine, poče se razmotavati plakat s Draginim licem. I zaista, Eli prepozna oblak kojeg se čitav njegov svijet bojao.

„Da, to je taj oblak“, reče nesigurno – ne zato što je sumnjao da je to zaista oblak koji je bjesnio ponad njegova grada, već zato što je osjećao da je upravo učinio nešto pogrešno. Otvorio je usta, htijući osnivačima reći kako ne misli da je taj oblak zao. Htio im je ispričati o njihovu kratkom susretu i priznati da nije siguran u njegovu krivnju, no Feera je stala ispred njega, sprječivši ga da progovori.

Žamor se počeo širiti arenom i Feera je neko vrijeme samo šutke promatrala. Arena u Ballbecku bila je tužnija nego ikad. Neka su bića prekrivala lica rukama u nevjerici, dok su se druga grlila i plakala. Nitko nije htio vjerovati da je Drago sposoban za grozote za koje je optužen, ali sa svjedokom ispred sebe jednostavno su znali da će se dogoditi nešto loše.

Ernest je isprva zanijemio, a onda odlučno stao na pozornicu i obratio se osnivačima: „Slušajte svoja srca! Znate da je ovo nemoguće. Pa to je Drago! Molim vas, ne gubite vjeru u njega!“ preklinjao je Ernest, gotovo plaćući.

No prije no što su osnivači stigli reagirati, Feera ga je zamolila da se vрати na svoje mjesto. On je nevoljko posluša. Još nije niti sjeo kad je Feera počela čitati strašnu presudu koju propisuje Zakon o sigurnosti Oblasti Stu.

„Prema zakonima Oblasti Stu, svjedočenje djeteta sa Zemlje nije dopušteno preispitivati. Naša oblast djeci u potpunosti vjeruje te njihove istine nikada ne propitkuje. Nažalost, nakon svega što smo danas čuli, a čemu je ovaj hrabri dječak svjedočio, ne ostaje nam ništa drugo nego primijeniti pripadajuću kaznu. Podsjetit ću vas da prema članku 16 stavke 1 Zakona o sigurnosti Oblasti Stu, svako biće koje naudi djetetu, u bilo kojem dijelu Svemira, podliježe najstrožoj kazni – doživotnoj zabrani ulaska na teritorij naše Oblasti. Pored toga, Stogodišnja Zemlja kojoj pripada mora biti ukinuta. Stoga od vas tražim ukidanje zemlje kojoj Drago pripada. HealVille je djeci služio stoljećima, ali ovo je neoprostivo. Molim sve koji se slažu da podignu ruku!“

Usprkos tome što su bili tužni, šokirani i još uvijek sumnjičavi, svi osnivači Stogodišnjih Zemalja podigli su ruke jer nisu htjeli dovoditi u pitanje istinitost svjedočanstva djeteta sa Zemlje. Svi osim Ernesta.

Zadovoljna rezultatom, Feera opet progovori: „Moram nadodati da zakon nalaže da osnivač zemlje kojoj se sudi ima pravo Vijeću dokazati nevinost do kraja tekućeg stogodišnjeg mandata.“

Te su riječi osnivačima ulile malo nade da će se to uistinu i dogoditi – ali samo nakratko, jer Feera još nije bila završila.

„Sada kada smo izglasali ukidanje HealVilla, želim vam svima zahvaliti na tome što ste teška srca ispoštovali zakone naše dobre oblasti.“ Okrenuo se Ernestu koji, šokiran, ukipljen i nijem, nije bio spreman čuti nešto još strašnije. „Drago je u bijegu, nitko ne zna gdje je i ne vjerujem da ćemo ga više vidjeti. No vaša zemlja, Ernest, sada je zagađena zlom koje je počinio, a zlozagodenje ne možemo tolerirati. Ipak, vi možete iskoristiti svoje pravo da do kraja svojeg stogodišnjeg mandata dokažete Draginu nevinost. U tom slučaju Drago će biti oslobođen svih optužbi, a HealVille će nastaviti postojati. Iako vam od srca želim da uspijete dokazati da je sve ovo velika zabuna, moram vam iskreno reći da u to sumnjam, jer

mandat vam ističe danas u ponoć. HealVille će dotad nastaviti postojati. Zbog ozbiljnosti zlodjela koje je Drago počinio, međutim, izglasana kazna stupa na snagu čim padne mrak. Tada će započeti protokol gašenja zemlje. Znate li što to znači?“ upita Feera.

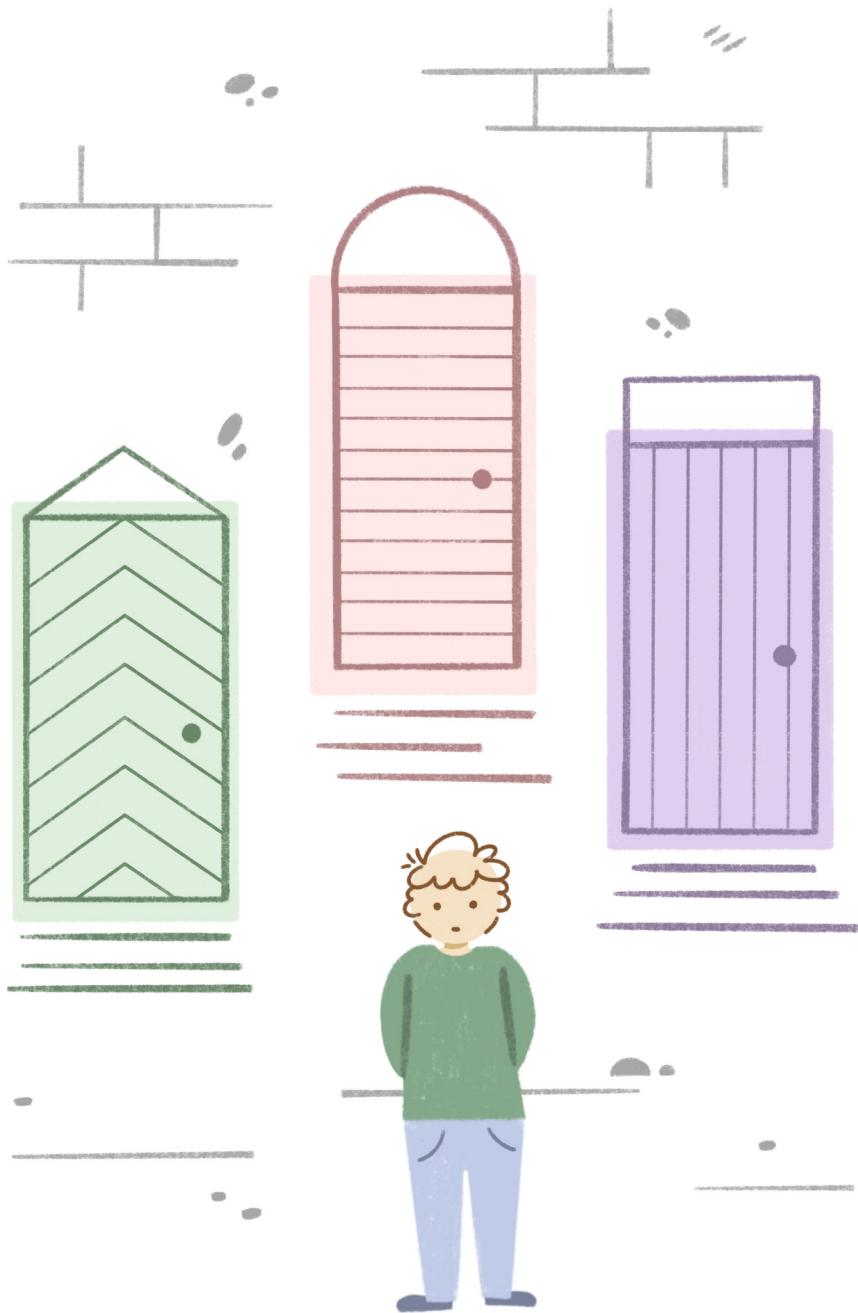
Ernest samo kimnu. To je značilo da će zemlju okružiti debelo nebesko korijenje koje će je pritiskati sa svih strana sve dok zemlja ne nestane. Čarolija HealVillea će se ugasiti, a to je uključivalo i Ernestovu mladolikost. Jer u Stogodišnjim Zemljama osnivači mogu prestati rasti ili stariti kad god oni to odluče – ali to isto tako znači da će ubrzano ostariti čim čarolije nestane. Povrh toga, kako bi se sprječilo da se osnivač zemlje koja se gasi pobuni protiv ostalih osnivača, srce mu je imalo obuzeti beznade kako bi se lakše pomirio s činjenicom da je došao kraj.

„Erneste, žao mi je što je ovako završilo“, rekla je Feera, do samog kraja hineći sućut i dobrohotnost. Nitko nije znao da ništa od toga nije bila slučajnost. Da je Drago optužen samo dan kasnije, kad bi HealVille već ušao u novi mandat postojanja, Ernest bi imao još stotinu godina da dokaže da je riječ o nesporazumu. Sve što se maločas dogodilo bio je samo dio detaljnog plana za uništenje HealVillea, a skovala ga je upravo Feera. Nitko u Stogodišnjim Zemaljama, međutim, o tome nije znao ništa.

Prije raspuštanja najtužnijeg sastanka osnivača Stogodišnjih Zemalja, Feera je predložila Ernestu da hitno pokrene evakuaciju suza koje su se trenutno nalazile u HealVilleu. „Velikodušno“ im je ponudila Suzoliju kao utočište, kako bi se suze tijekom protokola gašenja mogle skloniti na sigurno i oporaviti. Ernest je prihvatio, a Feera mu je obećala da će u HealVille hitno poslati pticu Lajlu s vagonima za evakuaciju suza. I dalje hineći dobrostivost, spustila se do njega i zagrlila ga, prijetvornim mu šaptom govoreći koliko joj je žao.

Potom posljednji put stade na pozornicu i reče: „Dok protokol gašenja HealVillea ne završi, sva vrata prema Zemlji se zatvaraju. Zbog sigurnosti ostalih Stogodišnjih Zemalja, zemaljska bića ne smiju ulaziti u našu oblast.“

To je isto tako značilo da oblast nitko neće moći napustiti, ali to je prešutjela, jer bojala se da pred svim tim bićima ne uzinemiri Elja. S dječakom se hitro uspela na leđa ptice Lajle i smjesta se uputila prema Suzoliji. Ostavivši za sobom stotine tužnih bića, Feera je napustila Ballbeck bez pozdrava.

X

Feera iz zemlje Suzolije

Tijekom boravka u Balbecku Eliju se činilo da je sudjelovao u nečem pogrešnom, a što se ptica Lajla više približavala zemlji Suzoliji, to je taj osjećaj u njemu sve više jačao. I dalje nije znao što se točno dogada, no bio je siguran u jedno – ma koliko čarobno ovo mjesto bilo, njegova čarolija nije mu donosila osjećaje koje je priželjkivao.

115

Po ulasku u Suzoliju Elija zaogrnu mrak, a Lajla pohita prema velikom dvorcu. Nije mogao utvrditi koje je boje dvorac jer bio je prekriven prljavštinom, pa je, baš kao i sve drugo u toj zemlji, izgledao sivo. Istina, zbog brzine leta nije uspio vidjeti puno, no ono što je video nije mu se svjđalo. Tada je već bio siguran da mu pristanak na ovo putovanje i nije bila najbolja odluka u životu. *Mjesto čija je svrha tako plemenita kako ju je Feera opisala ne može izgledati tako tmurno i prašnjavo*, pomislio je. Feera više nije mogla prikriti otužnost svoje zemlje, a ako ćemo iskreno, više to nije niti pokušavala.

Sletjeli su ispred velikih metalnih vrata koja su vodila u dvorac. Eli ga nije stigao razgledati, jer čim su ušli Feera ga je uvela u sobu koja se nalazila tik do ulaza koju je predstavila kao Sobi istine. Jedina istina, međutim, bila je da se dječak ovog mjesta sve više bojao. Soba je bila hladna, a u njoj nije bilo mjesta ni za jednu jedinu zraku svjetlosti.

Prije no što se stigao smiriti, Feera poče govoriti. „Što si se tako stisnuo? Napravio si dobro djelo kada si osudio onaj oblak.“ Ne bi li u njemu izazivala osjećaj krivnje za kraj HealVillea, zlurado nastavi: „Da mi je netko rekao da će jedna riječ zemaljskog djeteta biti dovoljna da uništi HealVille, a suze otjera u progostvo, nikada mu ne bih povjerovala. No, eto, i to se dogodilo. Reci, kakav je osjećaj živjeti sa spoznajom da su zbog tvojih postupaka čak i suze proplakale?“

Vidite, ona je svoju zemlju pripremala za novi stogodišnji mandat u

kojem je željela uvesti neke novitete, pa je tako izumila napredan stroj za proizvodnju suza. Htjela je početi proizvoditi suze uznemirivačice koje bi dječja srca stalno škakljale, sprečavajući tako djecu da osjeti ma i časak mira. Potom bi, za problem koji je u tajnosti sama stvorila, Vijeću za koncesije Stogodišnjih Zemalja predložila da oformi vojsku koja bi uznemirivačice izbavljala iz djece. Tako bi, vjerovala je, imala stalan pristup dječjim srcima te bi u njima i oko njih mogla zauvijek činiti sve što poželi, a Feera kakva je bila tada nije znala željeti lijepo i dobre želje. No da bi stroj proradio, bila joj je potrebna svježa dječja suza. Iako je Elija već iskoristila za nešto zlobno, željela je iz njega izvući još više koristi.

Eli, međutim, na Feerine izjave nikako nije reagirao, a posebice ne onako kako je ona to priželjkivala. Iako je dječaka uspjela obeshrabriti i izazvati u njemu grižnju savjesti, a nemir u njemu natjerati na let, brži i neugodniji od sviju prijašnjih, Feera nije dobila ono jedino što je željela – Elijevu suzu.

Kada je shvatila da od dječaka koji nikada ne plače neće izvući suzu, Feera je pobješnjela i počela na njega vikati. Proglasivši ga beskorisnim, uhvatila ga je za ruku i odvela u stražnji dio dvorca, gdje ga je odvukla kroz još jedna velika vrata koja su se škripeći otvorila na drugu stranu Feerina kraljevstva. Eli se sada našao na velikoj livadi. Šumu prepunu raznovrsnog drveća, koja se nalazila na suprotnom kraju livade jedva da je i primijetio, jer pogled mu je zastao na nekome čiju blizinu se nikada nije niti usudio zamišljati. U jednom dijelu livade stajao je Mjesec. Bio je velik, no jedva da je sjao. Eliju je izgledao strašno tužno, kao da će se svake sekunde ugasiti – no kada je vidio da je Mjesec prikovana lancima za tlo, dječak se prestravio. *Zašto bi bilo tko okovao Mjesec?*, pitao se dok ga je Feera gurala prema naprijed.

Zakratko se Feera zaustavi, pogleda prema tlu i izgovori: „Beznađe razliveno kroz sedam mračnih soba, dječaka ti pretvoru i svojeg vječnog roba!“ Tlo odgovori na Feerine strašne riječi i poče se razdvajati, a Eli se nađe gdje стоји на rubu bunara, daleko mračnijeg i strašnijeg od onog u koji ga je bio dopratio Kan.

Feera mu reče: „Na dnu bunara nalazi se sedam vrata. Jedna od njih vode te kući, na Zemlju. Ostala te vode u divne sobe beznađa. Što duže budeš tražio prava vrata, to će tvoja nada postajati manja, kao i tvoja šansa da se vratiš kući.“

Eli ne odgovori – od straha je posve zanijemio.

Feera ga još kratko promotri, pa se isceri: „No daj, nisam baš tako zla. Otkrit ću ti koja te vrata vode kući – nalaze se nasuprot ljestvama kojima ćeš se sada lijepo spustiti na dno bunara. A sad kreni prije nego što se predomislim.“

Eli je posluša. Dok se spuštao, Feera opet progovori: „Požuri dječače! Imao vremena samo do sumraka, jer vrata prema Zemlji tada će se zaključati, a ti ćeš u mraku ovog bunara ostati zauvijek.“

Eli požuri prema dnu. Čim su mu noge dotakle tlo, Feera povuče ljestve kojima se spustio. Znajući da mu je sada preostao samo jedan način da izade, dječak se okrenu prema vratima koja mu je Feera opisala i potrči prema njima, no tik prije nego što ih je dotaknuo, s vrha bunara začu zloban smijeh, a bunar se poče vrtjeti. Vrtio se sve brže i brže, poput kakva vrtuljka što se oteo kontroli. Eli izgubi ravnotežu i pade na tlo, zažmirivši od siline udarca. Već časak potom bunar se zaustavi, a Eli otvori oči i pokuša ustati. Iako mu se i dalje vrtjelo, bilo mu je sasvim jasno da su sad sva vrata pomiješana. Nije znao kroz koja treba proći da bi se vratio svojem životu koji mu se, promatran iz ovog novog mraka, više nije činio tako strašnim.

117

Dok se Eli posve sam u mraku nepoznate zemlje trudio vjerovati da postoji način da se izvuče, Lana je u HealVilleu s nestrljenjem čekala Ernesta. Kada ga je ispratila za Ballbeck, u Lani je zaista postojala sasvim živa nada da će se Ernest vratiti s dobrim vijestima i rješenjem za najveći problem s kojim se njegova zemlja ikad susrela. No tog dana ipak nije osjećala drugu djecu kao što je bila najavila. Sada kada je ostala sama, opasnost o kojoj joj je Ernest pričao kao da je postala glasnija, stvarnija i jasnija, pa je Lana osjetila nemir. Znajući koliko je važno da tijekom naleta nemira prema sebi bude nježna, odlučila je da će umjesto Opservatorija tuge danas posjetiti BeHill.

Na tom trećem brdu HealVillea još nije bila, samo je o njemu ponešto čula. Znala je, recimo, da suze tamo odlaze kako bi se osloboidle vlastitih očekivanja da budu dobro. Ponekad želja da se osjećamo bolje nadjača našu sposobnost da to u tom trenutku i ostvarimo, pa se nemir opet pojavi

kako bi nas podsjetio da samo zato što nam se žuri k miru i sreći, svoj put do njih ne možemo skratiti. Zato je BeHill bio čarobno mjesto – zato što je sam boravak u njemu pružao osjećaj slobode. Kako god se netko osjećao, kakvo mu god stanje uma bilo, tamo se moglo jednostavno postojati.

Kada se popela na vrh, Lana je spazila suze koje su čitale knjige, igrale šah, igrale se skrivača, spavale na velikom listovima nekog egzotičnog bilja, šetale, trčale, vježbale, crtale, mijesile kolače, jele tortu, ljujale se na drvenim ljujlačkama. Danas ne bi mogla niti nabrojati sve što je tamo vidjela, no zato se sasvim jasno sjeća trenutka kad joj je prišao netko nov. Bila je to suza, ali drugaćija od svih koje je dotad srela. Izgledala je starije, zrelijе, ozbiljnije. Nosila je velike okrugle naočale i cijela je zračila nježnošću, koja je Lani iz nekog razloga djelovala jako poznata.

„Lana Fisher, napokon se i nas dvije susrećemo!“ rekla je suza iskreno se smijući.

„Dobar dan“, odzdravi Lana. Budući da je bilo jasno da je suza čula za nju, htjela je o njoj saznati više. „Vi ste odavde? Vi ovdje živite?“

„Da, tako je“ odvrati suza, objema rukama pokazujući na svoj kraj. „Sve što vidiš moj je dom! No znaš, nekoć davno i ja sam živjela u srcu jednog djeteta“, reče suza, a oči joj ispuni toplina.

Lana se nasmiješi. Iako ju je jako zanimala suzina priča, problem s Dragom nije joj izlazio iz glave, pa ga je nesvesno uključila u razgovor. „Dakle, i Vi čekate da se Drago vrati kako biste mogli otici svojem djetetu?“

„Zapravo ne. Moj dječak već odavno nije dijete. Pored toga, naučio je kako da sam, bez mene, održava srce čistim i slobodnim, tako da mu ja već dugo nisam potrebna.“

Baš kad se Lana spremala upitati kako se to srce održava čistim i slobodnim, na BeHillu se pojavi Ernest. Čim ga je spazila, Lana je shvatila da sreća, čije je društvo priželjkivala po njegovu povratku, ipak nije stigla. Ernest je bio tužan, ali ne i uznemiren. Smireno im priđe, pozdravi ih obraćajući se suzi s „ravnateljice“ i pozva ih u svoj dom na samom rubu BeHilla. Do tada se Lana zapravo nikad nije pitala gdje točno Ernest živi, gdje spava i gdje se budi. Ispostavilo se da mu je dom skromna drvena kolibica s kaminom u kojem je veselo gorjela vatra. Uz kamin su stajala dva naslonjača koji su Lanu podsjetili na onaj koji je Ernest postavio na njezino mjesto za osjećanje osjećaja.

„Sjednite“, reče Ernest. „Ovo što ću vam sada reći neće vam biti ugodno, no jako je važno da razumijete i prihvate Što se mora dogoditi.“

Bio je direkstan i vrlo kratak. Nije okolišao, pa su i Lana i suza Ravnateljica sasvim jasno čule da se HealVille gasi. Šutke, u potpunom šoku, slušale su tužne i tragične riječi kojima je Ernest opisivao što se maločas dogodilo u Ballbecku. Iako nije spominjao svjedočanstvo djeteta sa Zemlje, i Lani i Ravnateljici bilo je jasno da za Draginu krivnju postoje dokazi protiv kojih se Ernest nije ni trudio boriti.

Onda mu iz usta izleti beznađe: „Ovo je kraj HealVilla. Ništa ne možemo učiniti!“ I dalje neobično miran, on doda: „Moram vas zamoliti da zbog svoje sigurnosti odmah napustite HealVille. Slušajte me dobro – Ravnateljice, ti i ostale suze odlazite u Suzoliju, tamo ćete se skloniti dok se ne osnuje nova zemlja samo za vas. A ti, Lana, moraš hitno poći kući. I kad kažem hitno, mislim odmah, sada. Sva vrata Stogodišnjih Zemalja zatvorit će se čim padne mrak. Ako ostaneš, bit ćeš u velikoj opasnosti, a to – to nikada ne bih mogao dopustiti.“

119

Ernestov glas tog je dana bio drugačiji, a riječi kojima se služio bile su neobično beznadne. Ali nisu imali vremena za razgovor, jer svi troje vidjeli su Lajlu kako nebom vuče dugačak niz vagona za evakuaciju suza. Njen let nad teritorijem HealVillea najavio je mrak, a s njime i prvi drhtaj zemlje koja je nestajala.

Kako je veliko, snažno korijenje počelo nicati na njegovim rubovima, tako se HealVille počeo tresti. I Ernestove ruke počele su drhtati, koža mu se naborala, lice mu je počelo sve jače osjećati vrijeme. Sa svakom je sekundom postajao sve stariji.

Tlo još snažnije zadrhti. I opet. Drhtaji su stizali u sve kraćim vremenskim razmacima, pa je Ernest postao neumoljiv u svojem naumu da svako biće otpravi iz HealVille. Rukom prizva pticu Lajlu, a Ravnateljici se obrati gotovo narednički: „Popni se na njezina leđa i okupi sve suze u HealVilleu. Moraš to učiniti odmah, jer HealVille već nestaje. Molim te, zbog svoje i sigurnosti svih drugih bića, učini to odmah! Lajla će vas odvesti u Suzoliju.“

Ravnateljica ga nevoljko posluša i već nekoliko trenutaka kasnije odleti na Lajlinim leđima. Tužnih očiju, svjesna da joj je ovo možda posljednji pogled na Ernesta, na HealVille, Ravnateljica progovori: „Hvala ti na svemu, prijatelju!“ Ali bila je već predaleko da bi je Ernest čuo.

I dok je hitna evakuacija suza iz HealVillea bila u punom jeku, Ernest je smišljao na koji način da Lanu pošalje kući. Ona je, međutim, na sve njegove molbe i naredbe odgovarala neposluhom. Od Ernestova povratka u HealVille sve se događalo toliko brzo da Lana nije imala vremena sabrati se. Htjela se staloženo fokusirati na rješenje, ali tlo se treslo sve žešće i jače. Napokon joj, u želji da je nekako smiri, Ernest predloži da odu do jezera.

Kada su oboje sjeli na klupu, pokraj koje su se prvi put sreli, kraj jezera, koje je sada već bilo posve prazno, Lana zaplaka.

Kratko pošutjevši, Ernest prizna: „Ne znam kako da ovo učinim, a da se i sam ne slomim.“ Duboko udahnu, pa nastavi: „Ovo su tvoji posljednji trenuci u HealVilleu, Lana.“

Djevojčica se zagleda u njega suznih očiju. „Što će se s tobom dogoditi?“ upita, i dalje si ne priznajući da je ovo kraj zemlje koju je toliko zavoljela i koja je zauzvrat voljela nju.

Ernest opet utihnu, promisli, pa kratko odgovori: „Ja ћu biti dobro.“

„Hoću li te ikad više vidjeti?“ upita Lana.

„No, no...“ reče Ernest pogladivši je po glavi.

„Erneste, nikada ti nisam rekla hvala!“ reče Lana. „Ja znam da ti znaš koliko mi značiš, koliko si mi oplemenio život, koliko si mi pomogao da narastem, no ne znam jesam li ti ikada službeno zahvalila.“

„Znam, Lana“, odgovori Ernest. „Zahvaljivala si mi svakim svojim dolaskom u HealVille. Zahvaljuješ mi i sada, sjedeći pored mene na samom kraju jednog dijela mojeg putovanja.“

Ruku što je drhtala položi na Laninu pa je zamoli da zažmiri i duboko udahne. No Lana je do samog kraja ostala neposlušna – umjesto da zažmiri, snažno ga je zagrlila. Tijekom toplog zagrljaja podigla je glavu i na nebu ugledala tragove koje su ostavljali vagoni u Lajlinu brzu letu. Bilo joj je jasno da su u tom letu sve suze napustile HealVille i zato je osjećala tugu, ali i veliku zahvalnost što se mogla oprostiti od Ernesta.

Napokon se odmaknu i stavi svoju ruku u Ernestovu, a Ernest iza suza u njezinim očima jasno ugleda svu njezinu nježnost i plemenitost. Uputi joj osmijeh koji je Lani rekao sve što riječi nisu mogle. Ona ga još kratko promotri, pa zatvori oči, duboko udahnu i šapnu si: „Imala sam veliku čast živjeti svoj trenutak u najčarobnjem dijelu Svemira.“

Lana je bila spremna poći kući, no put nikako da započne. Nekoliko je minuta žmireći sjedila je na klupi, no ništa se nije dogodilo – i dalje je bila

na istom mjestu. Ernest se uznemiri, izvadi zviždaljku i pozva Flu-Flua. Čim je oblak stigao, Ernest ga zamoli da Lanu odveze na Panatone. Potom se obrati Lani: „Lana, čini se da su vrata prema Zemlji već zatvorena. Idi u Panatone, Kan Sveznalica znat će kako te vratiti kući. Tamo ćeš biti sigurna.“ Uhvati Lanu pod ruke i podignu je na Flu-Flua. Ona mu je plačući mahala. S neba još jednom pogledom obuhvati čitav HealVille i spremi ga na najtoplje mjesto svojih sjećanja, a onda odleti visoko u nebo.

Kako su letjeli, tako je postajalo sve hladnije. Iako je očekivala da će joj biti toplije kad se spuste na Panatone, ispostavilo se da tamо pada ledena kiša. Promrzla i mokra, Lana se zagrljajem oprostila od Flu Flua i gledala ga kako odlazi. Kada joj je nestao s vidika, onako posve sama, obujmi se rukama i osvrnu se oko sebe. Miris lavande na Panatoneu i dalje je bio intenzivan, no otok je sada izgledao tužno, čak i zastrašujuće. More je nervozno ključalo, a kiša je padala u gustim, teškim naletima.

121

Ignorirajući promjene koje je zapazila u krajoliku, Lana poče dozivati Kana Sveznalicu. Kako odgovor nije stizao, ona potrči nepravilnim stazama što su razdvajale guste grmove lavande šibane vjetrom i kišom. Što se tu dogodilo? I gdje je Kan Sveznalica? Prešla je otok uzduž i poprijeko, ali sovi nije bilo ni traga. Uznemirena zakorači na sam rub otoka nadajući se da će na moru ugledati lokomotivu kada je val zapljasnu od glave do pete. Ona ustuknu, protrlja oči i primijeti da se jedan od grmova u njezinoj blizini neobično miče. Oprezno mu pride, razmaknu grane i ugleda Kana Sveznalicu. Ruke i noge bile su mu vezane čvrstim crnim konopcem, a preko usta bila mu je svezana marama.

Čim ga je oslobođila, Kan duboko udahnu. „Lana!“ kliknu i čvrsto je zagrli. „Strašno, strašno, dogodilo se nešto strašno!“ govorio je u panici, spotičući se o riječi.

„Kan, jesli dobro? Boli li te nešto?“ ispitivala ga je Lana.

„Ne. Ne boli me ništa. Lana, gdje je Ernest? I što ti radiš ovdje?!“

Lana mu ispriča što se dogodilo, a Kan se samo uhvati za glavu i zaplaka u očaju. Iako je znala da hitno mora kući, Lana nije htjela ostaviti ni Kana ni ovo mjesto ovako uznemirene. Kada bi barem znala što se točno dogodilo! No čak i da sazna, bi li u ovom kaosu, na vjetru i kiši, uopće shvatila?

„Možemo li se skloniti s kiše?“ upita Kana.

Kan kimnu i potrči prema grmu u samom središtu otoka.

Razmaknuvši cvjetove lavande, na tlu otkri drvena vrata. Kroz njih su dugačkim toboganom skliznuli do Kanova utočišta, malene tople sobe ispunjene mekim tepisima i prekrivačima. Kan ode do kamina i zapali vatru. Zatim Lani i sebi spravi čaj od lavande i privuče do ognjišta dvije stolice.

„Znaš li ti za Suzoliju, Lana?“ upita Kan kada su konačno sjeli.

„Da, Ernest mi je pičao o toj zemlji.“

„Neću te niti pitati što znaš jer poznavajući Ernesta on ti je ispričao najbolju moguću verziju priče o toj Stogodišnjoj Zemlji.“

„Ne razumijem, kako to misliš, ‘njabolju verziju’? Pa istina je samo jedna, zar ne?“

„Možda, no problem sa Suzolijom je da već skoro stotinu godina nitko nije uspio sazнати što se tamo zapravo događa. A kada kažem nitko, to podrazumijeva i Ernesta.“

„To je dosta... neobično“, reče Lana.

„Neobično, da... Ali tako je. No sada nemamo vremena za analize. Važno je to što je neznanje o Suzoliji sada dovelo do katastrofe. Ne znam što znaš i ne znam odakle da počnem...“ govorio je Kan i dalje očajan. „Danas, kada sam sreo Feeru, sve sam saznao. Lana, gotovo je...“ reče Kan i opet zaplaka.

„Što je gotovo, Kane? Gle, ja znam da HealVille propada, no molim te, preklinjem te, reci mi sve što znaš! Možda još možemo nešto učiniti.“

Kan je šutio, no Lana je bila uporna. „Kane, što se dogodilo?“

Kan otpi malo čaja i duboko udahnu. „U redu, ispričat će ti, no nakon toga odmah odlaziš kući. Postoji tajni prolaz za hitne slučajeve. Dogovoren?“

„Dogovoren!“ pristade Lana.

„Pa, da skratim... Feeru sam danas vidoj prvi put nakon skoro čitavog stoljeća. I kada su do mene stigla njezina sjećanja i namjere, saznao sam zašto se cijelo vrijeme skrivala od mene.“

„Reci, slušam te“, reče Lana.

Kan joj sve ispričao otočetka. Prije osnutka Suzolije Feera je, baš kao i Lana, bila djevojčica na Zemlji. Feera je, međutim, odrastala uz roditelje koji su kršili sve stavke Ugovora o roditeljstvu. Njihove grube riječi često su pratili i udarci, a Feera nije razumjela ni jednu od stvari koje su navodili kao razlog svoje okrutnosti. Kada je bila djevojčica, Feera je

bila kriva za sve i zbog toga je često plakala, ali njezine su suze tada bile samo bezbojne kapi što su joj curile iz očiju. Jednoga dana, u želji da se riješi svih teških osjećaja u sebi, Feera je počela zamišljati kako te kapi iz nje iznose sve njezine tuge. Iako nije razmišljala o tome kamo ih odnose, osjećala se nekako bolje. Bojeći se da će ismijati njezin način tugovanja, nikome nije govorila o tome što čini, ali činila je to i dalje i s vremenom se počela osjećati bolje, lakše. A onda, tek nekoliko sati prije službenog završetka svojeg djetinjstva, Feera se odvazila iskoristiti svoju moć da osnuje svoju Stogodišnju Zemlju. I tako je nastala Suzolija – Stogodišnja Zemlja koja je proizvodila posebne suze koje je Feera nazvala pomoćnice.

123

Te su suze nastajale u posebnom stroju iz kojeg su potom padale ravno u Feerine ruke gdje bi im ona nježno udahnula dušu i svrhu i opskrbila ih prozirnim balonima, kojima su iz djece iznosile nelagodne osjećaje. I zaista, Feera je stoljećima vodila brigu da svako dijete na Zemlji, do posljednjeg dana djetinjstva, uvijek ima dovoljno suza pomoćnica kako bi iz njega moglo iznositi sve njegove tuge, strahove, ljutnje i nemire.

„Vidiš,“ reče Kan „svrha Suzolije u početku je bila plemenita, no sustav nije bio savršen. Feera nije mislila na sudbinu pomoćnica, pa su one po izlasku iz dječjih srca s balonima lutale svijetom bez nade i cilja.“

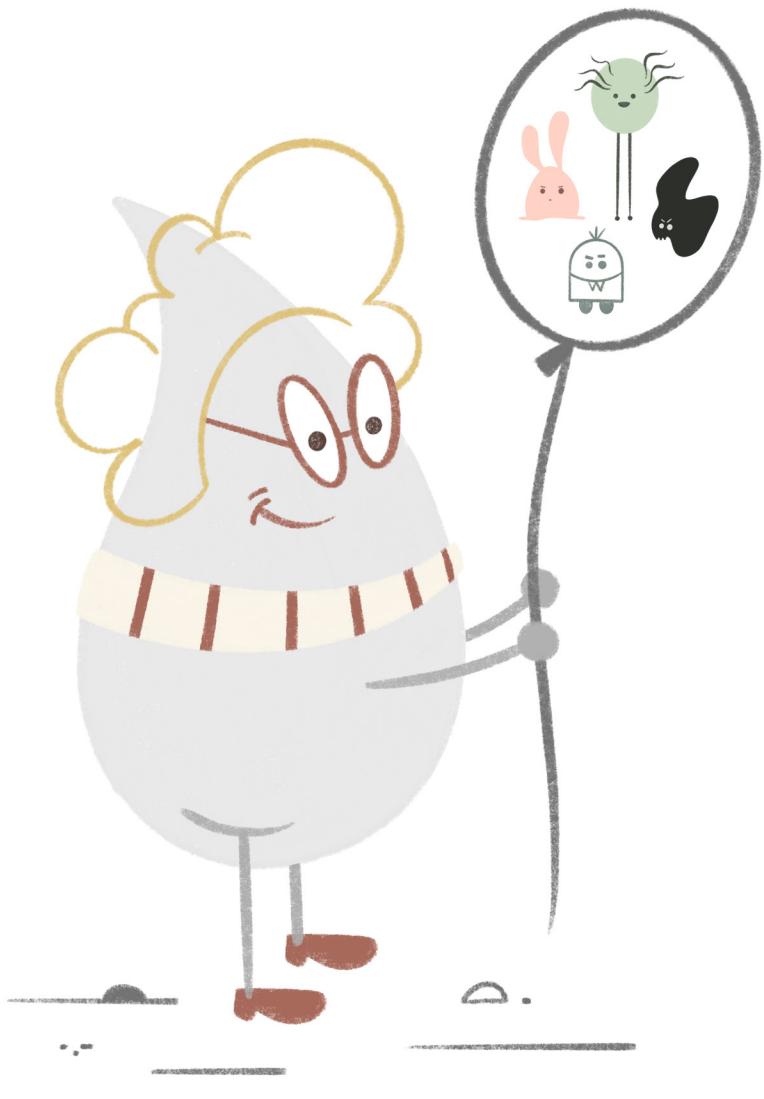
„I zato je osnovan HealVille“, prekinu ga Lana.

„Točno. Kada je Ernest osnovao HealVille i taj je problem riješen. Suze su doobile šansu da se se oprave od težine zadatka i da se, ukoliko to požele, vrate u srca djece kojoj pripadaju i opet im pomognu. I tu su počeli problemi za Feeru. Budući da se sve više suza nakon rehabilitacije u HealVilleu vraćalo svojoj djeci, potražnja za proizvodnjom novih pomoćnica drastično se smanjila, pa je posla u Suzoliji bilo sve manje“, objasnio je Kan.

Iako postojanje i svrha zemlje Suzolije nikada nisu postali upitni, s osnutkom HealVillea prekinuta je jedna važna tradicija. Naime, Oblasno Vijeće za priznanja svakih stotinu godina Stogodišnjim Zemljama dodjeljuje nagrade u raznim kategorijama. Suzolija je stoljećima, bez konkurencije, pobjedivala u kategoriji najvažnijih zemalja, no zbog promjena koje je donio HealVille, s posljednje ceremonije dodjele nagrada u zemlji Ballbeck Feera je otišla praznih ruku, a Ernest s prvom nagradom i dubokim osjećajem ponosa što je baš on osnivač najvažnije zemlje. Po prvi put otkako je Feera došla u Oblast Stogodišnjih Zemalja, netko je bio

važniji od nje – a to joj se nije svidjelo.

Istina, Feera je bila navikla na nagrade, no spoznaja da Suzolija više nije najvažnija zemlja nije bilo najgore što joj se dogodilo. Ne samo što je sada svako dijete uviyek imalo dovoljno pomoćnica, nego su one sad mogle odlaziti i drugoj djeci, čak i nakon što njihova djeca odrastu – i tako se pojavila opasnost da će Suzolija izgubiti svoju svrhu i nestati. Feera se toga bojala, a strah je ubrzao pobudio ljutnju. Ljutnja se zatim pretvorila u bijes, a on je doveo zlobu. Vlastitim osjećajima Feera se tada nije bavila. Jedino o čemu je mislila bilo je to da svojoj zemlji mora hitno pronaći novu svrhu, no zaboravila je da iz ljutnje, bijesa i inata nikada nije izraslo ništa lijepo.

Vrisak dobrog oblaka

127

Prolazile su godine, a Feera nije uspijevala pronaći ideju za novu svrhu svoje zemlje. Svu ljutnju, bijes i zlobu usmjeravala je stoga na HealVille i na Ernesta, jer smatrala je da su upravo oni krivi što se našla u toj situaciji. U Feeri se počela rađati želja da kazni Ernesta, a iz te želje rodio se njezin veliki plan uništenja HealVillea.

„Lana, ovo što ćeš sada čuti strašna je priča. Odvija se u Stogodišnjim Zemljama, ali i kod tebe na Zemlji“, reče Kan kao da je želi upozoriti na dolazak Nemira.

Lana je samo kratko rekla: „Nastavi, saslušat ću te do kraja! Ta moram znati...“

Kan kimnu. Prvi potez u ostvarenju strašnog plana, objasnio je, Feera je povukla na samom početku tekuće stogodišnje koncesije Suzolije. Skrivajući se iza ostataka dobrote i plemenitosti vlastita lika, odlučila je okupiti sve osnivače u Ballbecku i predložiti im velike promjene. Naime, dotad su sve tuge, ljutnje, strahovi i nemiri, koje su pomoćnice iznosile iz dječjih srca, svoje putovanje završavali u posebnom predjelu HealVillea gdje su prolazili kroz poseban rehabilitacijski program.

„Dok je posla u Suzoliji bilo sve manje, u HealVilleu se počela stvarati gužva“, reče Kan. „Zato je Feera osnivačima predložila da Suzolija preuzme tuge, ljutnje, strahove i nemire i pruži im jedan posve novi program oporavka kroz koji bi svi oni mogli postati nada i kao takvi se vratiti u dječja srca.“

„To zvuči... baš plemenito“, primijeti Lana.

Kan je zabrinuto pogleda. „Da, zvuči plemenito. No Feeru tada nitko nije pitao kako točno misli tuge pretvoriti u nadu. Nitko nije pitao za detalje plana oporavka. Njezina ideja svima se svidjela. Usto je bila i jako praktična. Vidiš, Suzolija je, od svih Stogodišnjih Zemalja, najbliža polju

cvijeta bimalisa kojim se inače hrane osjećaji koji nemaju svoju zemlju. Zbog svega su toga svi osnivači, tog dana u Ballbecku, jednoglasno prihvatali njezinu ponudu. Vjerovali su da je njezin prijedlog samo još jedan dokaz onome što je već bilo jasno – da se HealVille i Suzolija čarobno nadopunjavaju.“

Kan potom prijeđe na najteži dio priče. „Istina je, nažalost, sasvim suprotna. Feerin cilj nije bio osjećaje nahraniti bimalisom, jer Feera je čitavo to polje preorala i počupala korijenje dragocjenog cvijeća. Njezin cilj uopće nije bio pomoći tugama i drugim osjećajima – ona ih je u svoju zemlju htjela dovesti kako bi stvorila prvu vojsku u povijesti Oblasti Stogodišnjih Zemalja – tugovojsku. A ona će joj, kako je planirala, pomoći uništiti HealVille.“

Lana širom otvori oči. U potpunom šoku, glasno i uznemireno upita Kana: „Čekaj, za kraj HealVillea onda nije kriv Drago? Kriva je Feera? Kane, mi moramo hitno u Ballbeck! Osnivači to moraju saznati!“

Kan bespomoćno uzdahnu. „Lana, polako. Nitko nam neće vjerovati – čak ni meni. No daj da ti ispričam do kraja. Važno je da sve znaš.“

Feeru je uspjeh pred ostalim osnivačima jako ohrabrio jer se uvjerila da se pred njima može prikriti zloba, no bila je svjesna da susreti s njima moraju biti zaista rijetki – posebice susret s njime, Kanom Sveznalicom. On toga dana nije bio na sastanku jer, kako je objasnio Lani, on nije osnivač nikakve zemlje, on tu samo radi. A njega se Feera zapravo najviše bojala, jer Kan bi u samo pet pogleda osjetio zagađenje u njezinu srcu što bi bio dužan prijaviti Velikom vijeću za sigurnost Oblasti Stu. Tada ne samo da bi propao njezin plan, propala bi i Suzolija. Zbog svega je toga Feera odlučila da se mora pritajiti, pa je i sebe i Suzoliju učinila gotovo nedostupnima. Čim su prve tuge, ljutnje, strahovi i nemiri stigli u Suzoliju, Feera je započela svoj program oporavka, ali nitko nije znao da svrha tog programa nije pretvoriti osjećaje u nadu, već u beznađe.

Osjećajima je Feera govorila da u svojem oporavku moraju biti sami pa ih je uvjerila da Suzoliju moraju zaštititi od tudiših pogleda i utjecaja. Tako im je naredila da zemlju ograde velikim kamenjem, toliko velikim da su nakon nekoliko godina gradnje po rubovima Suzolije izrasle čitave planine. Strme padine i oštri vrhovi svakog su dobrog putnika sprečavali da makar i zaviri u njezinu zemlju, a kamoli da u nju uđe. Šiljaste planine rasle su sve više i više i samo što nisu dotakle nebo. Svojim su oštricama

s neba iznad Suzolije otjerale čak i Sunce, a Feera je ubrzo shvatila da tama i mrak njenoj voljenoj zemlji jako gode. Znala je, međutim, da u potpunom mraku neće uspijeti ostvariti sve što je naumila. Iako je Mjesec tih godina sve više izbjegavao nebo iznad Suzolije, noću mu je i dalje poklanjao nešto svoje svjetlosti. No to Feeri nije bilo dovoljno, pa je naredila otmicu Mjeseca. Velikim, debelim lancima tugovojska je vezala Mjesec za suzolijsko tlo. Noću ga je podizala na nebo kako nitko iz ostatka Oblasti ne bi primijetio da se s njime događa nešto neobično, ali danju, kada se Mjesec trebao odmarati, Feera ga je spuštala nisko u Suzoliju i tjerala ga da sjaji. Nije prošlo dugo, a Mjesec se toliko umorio da se poče gasiti. Jer nikoga, pa ni moćni Mjesec, ne možemo tjerati da sjaji drugima kada nema snage sjati sebi. Feera se na to nije obazirala. Oko Mjeseca je postavila stražu tugovojnika čiji je zadatak bio Mjesec stalno držati budnim. Da bi u tome uspjeli, tugovojnici su Mjesec tukli, šakljali i na njega vikali, a on se sve više i više gasio.

129

I tako su u zemlji bez svjetla i dobrote prolazile godine, a tuge, strahovi, ljutnje i nemiri postajali su sve veći i sve bješnji. Kada se Suzolija posve izolirala od ostalih Stogodišnjih Zemalja, Feera je tugovojnicima naredila da iskopaju dubok bunar, toliko dubok da do njega svjetlost jedva da dopire. Na dnu tog bunara Feera je osnovala sedam soba beznađa. U njih je svakog dana slala sve tuge, strahove, ljutnje i nemire kako bi, suočeni s najtužnijim pričama sa Zemlje, povjerovali da je život bez patnje nemoguć.

„I uspjela je“, reče Kan. „Strahovi, ljutnje, tuge i nemiri u bunar su ulazili kao osjećaji iz Reda čuvara mira, a u Suzoliju su se vraćali kao beznađa. Feera bi ih potom odvodila u pogon za proizvodnju suza, samo što u te suze, koje su joj iz stroja padale na dlanove, Feera više nije udisala život i svrhu. Umjesto toga, u svaku od njih nagurala je svježa beznađa, koliko god bi u koju suzu stalo. Tako stisnuti u jednoj kapi trebali su se samo okrnuti o nešto zemaljsko, a da se odmah rasprše. Kroz godine i godine tog procesa Feera je suzama nakrcanim beznadima ispunila sve baćve i boce koje je imala, a potom ih je spremila u velike metalne kontejnere gdje su čekali trenutak kada će ispuniti svoju konačnu svrhu tamo negdje daleko, daleko na Zemlji.“

„Kada je procijenila da beznađa ima dovoljno da ostvari svoj plan, Feera je hrabro napustila Suzoliju kako bi posjetila najpoznatijeg putnika

u Oblasti Stogodišnjih Zemalja –oblaka Dragu. Prije toga naoružala se gomilom laži, neiskrenih pogleda i dobro uvježbanih obmana kako bi Dragu uvjerila da mu pruža priliku da učini nešto plemenito. Rekla mu je da se posebno potrudila oko svojeg najnovijeg izuma – čekaonice dobrih valova. Objasnila mu je da su te čekaonice smisljene da bi suze pomoćnice na Zemlji imale sigurno i toplo mjesto za čekanje dobrog vala koji ih odvodi do Zemlje Dušak, mjesta gdje će biti zaštićene od kiša, vjetrova i ostalih nepogoda. Drago je povjerovao u svaku njenu riječ. Kada su započele pripreme za njegov put na Zemlju, činilo mu se da su ti kontejneri preteški da bi ih nosio, ali Feera ga je uvjerila da je za taj put do Zemlje samo on sposoban. „Uostalom, put će trajati sasvim kratko“, rekla mu je. Drago je pristao na sve njezine zahtjeve. Kada je sve kontejnere smjestio na leđa, Drago je bio spreman za let koji je smatrao važnim i plemenitim. No već nekoliko minuta kasnije, Drago će shvatiti da je žrtva drske prijevare.“

Lana je pažljivo slušala, no sa svakom Kanovom riječju postajala je sve uplašenija. Nemir je njome letio sve brže i glasnije.

„Kako je moguće da čitavo stoljeće nitko nije saznao za njezin plan?“ upitala je uzinemireno.

„Lana, moraš nešto znati – u Oblasti Stogodišnjih zemalja nitko nikada ne dovodi u pitanje plemenitost osnivača. I sama znaš da se Stogodišnje Zemlje osnivaju samo ako imaju plemenitu svrhu namijenjenu dobrobiti zemaljske djece. Pored toga, ovdje se zaista poštuju osobne potrebe svakog bića, pa tako i osnivača. Feera nam je svojim ponašanjem svima poslala jasnu poruku da joj je potrebna privatnost. Mi smo to poštivali“, reče Kan tužno, no samouvjereni. „Tako naprosto stvari ovdje funkcioniraju“, zaključio je.

„Ali čekaj... I Drago je imao potrebu uzeti slobodne dane. Ne razumijem... to je učinio tijekom slobodnih dana? Znam da ih je tražio, vidjela sam pismo“, zbumjena je bila Lana.

„Ah da, pisma...“ uzdahnu Kan. „Prije Dragina odlaska na Zemlju, Feera je učinila još nešto. Drago ju je zamolio da obavijesti Ernesta da je pošao na kratko putovanje i da se ništa ne brine. Napisao mu je pismo i potpisao se, no čim je otisao, Feera je pismo zgužvala i bacila. Napisala je zato tri nova – za Ernesta, Flu–Flua i Draginu obitelj. Sadržaj tih pisama si vidjela...“

„A potpis? Drago je potpisao ta pisma.“

„Nije. Feera je njegov potpis krivotvorila, nažalost“, odgovori Kan, a Lana zanijemi.

Kan joj je još ispričao kako je Drago odmah po dolasku na Zemlju shvatio da je prevaren, ali nije mogao ništa učiniti. Kontejneri su se iznad Zemlje počeli otvarati, a suze ispunjene beznađima padati po svakom biću na koje bi svjetom naišle. Čim bi nekoga dotaknule, suze bi se raspršile, a beznađa se zavukla u srca nedužnih bića.

„Kišoprašne kapi su ustvari beznađa...“ šaptom zaključi Lana.

Kan ju je čuo, ali nije odgovorio. Samo je nastavio s pričom koja mu je već predugo trajala i žurio se da što prije završi.

131

„Kada je shvatio što se događa, Drago je pokušao nešto učiniti“, reče Kan. „Uzalud. Iako mu je bilo jasno da je svaka Feerina riječ bila laž, s milijun beznađa na svojim leđima Drago je bio nemoćan. Razmišljao je o tome da odleti do mora, ali bojao se da beznađa ne zaraze sav život u moru. Pokušao je odletjeti iznad pustinje, ali beznađa su ga toliko štipala, škakljala i mučila da je na kraju morao putovati onamo kamo su ona odredila. A onda, kada je stigao u Wellsdon, vratila mu se nada.“

„Nada?“ zbnjeno upita Lana. „Znaš li ti što je Drago napravio u Wellsdonu? Jer ja znam i, da budem iskrena, ne povezujem to ni sa kakvom nadom.“

Kan nakratko utihnu, pa objasni: „Hm... nada... Da, Lana, Dragi se vratila nada. Usprkos tome što se nije mogao izvući iz situacije u kojoj se našao, građani Wellsdona sklonili su se u kuće, a to mu je dalo nadu da ih ipak neće povrijediti. Zato je stisnuo zube i odbio se pomaknuti čak i kad su ga beznađa mučenjem pokušala otjerati dalje.“

„Razumijem“, kratko će Lana.

Kan joj tada ispriča o točnom trenutku kada je nada stigla do Drage. „Bilo je to kada su stanovnici Wellsdona iznad grada podigli kišobran – tad je Drago odlučio ostati. Budući da nedužna bića na Zemlji nije mogao zaštiti od podivljalog tereta, koji je nosio na leđima, zaključio je da je bolje ostati nad gradom koji je barem dijelom zaklonjen, nego da ide dalje. A kada je život stavljen na čekanje, na neki čudan način mu je lagnulo, jer znao je da će beznađima biti teže doći do stanovnika Wellsdona. I zaista, čak su se i beznađa nakratko umirila u svojem nastojanju da nekoga povrijede, jer na ulicama nije bilo žive duše, a kroz zidove nisu uspijevala

doprijeti ni do jednog srca. S vremenom su beznađa zaspala. Ali tek nakratko... Zbog trenutka mira i tišine na oblaku ponad grada, vlasti su procijenile da je opasnost prošla, i objavile kraj života na čekanju. No prava opasnost tek se spremala“, tužno će Kan.

132

Naime, sva su bića u Wellsdonu po izlasku na ulice udisala slobodu. Nakon skoro čitave godine koju su proveli zatvoreni u kuće, građani Wellsdona bili su željni društva, razgovora, smijeha i žamora. Ali veselje zbog slobode nije odzvanjalo samo wellsdonskim ulicama, već i nebom. Radost stanovnika probudila je sva beznađa na Dragi, a on se počeo vrpoltiti i izvijati ne bi li beznađa spriječio da se obruše na Zemlju. Sada ih je na njemu već bilo manje pa se ponadao da će im se moći oprijeti i otići kamo želi, što god mu radili, koliko ga god boljelo. I baš kada je uspostavio ravnotežu i htio odletjeti nekamo daleko, iznad pustinje, ispred njega se na velikom nebu stvori moćna Feerina tugovojska.

Kada je to čula, Lana je zatvorila oči. *Ima li ova priča kraj?* pitala se. Sve je to za nju bilo previše, posebice zato što se na početku priče i dalje nadala da će, kada sve sazna, dobiti neku ideju kako da spasi HealVille. No sada kao da ta beznađa, o kojima je Kan govorio, nisu divljala nebom, već njezinim srcem.

„Brojne tuge, ljutnje, strahovi i nemiri kroz godine Feerinih treninga toliko su narasli da su počeli nalikovati kakvim čupavim čudovištima“, nastavio je priču Kan. „Tugovojnici su bili crni i plavi i zeleni i sivi i jako, jako živi. Kada je umoran oblak pokušao pobjeći, tugovojnici su krenuli na njega i počeli ga udarati, škakljati i uznemiravati na svaki način. Uslijed Dragina opiranja sva beznađa obrušila su se na Wellsdon, a on je od nemoći vrisnuo. Taj vratak netko je čuo kao grmljavu, a netko kao eksploziju.“ Kan se nagnu prema djevojčici i pojasni joj: „Moraš znati, Lana, to nije bila eksplozija, nego bol veća od svih boli koje tvoja Zemlja pamti. Od jačine Dragina vriska, čitav se Wellsdon zatresao u strahu. Čitav se grad od drhtanja urušio, a svaka nada ostala je zarobljena pod ruševinama domova njegovih stanovnika.“

Lana je sada posve zanijemila. Nije se mogla pomaknuti, čak niti trepluti. Ali Kan je nastavio pričati pa je Lana, tako ukipljena, još čula da je na kraju tog dana tugovojska odvela Dragu u Suzoliju, gdje je još uvijek zarobljen u nekoj nedostižnoj tami.

„Drago se do posljednjeg trenutka nije predavao. Nakratko je uspio

pobjeći tugovojsci i spustiti se sasvim blizu wellsdonskog tla. Tamo je sreo dječaka u čijim je očima ugledao tugu za koju se Drago smatrao odgovornim. Jer iako nije želio nikome učiniti ništa nažao, znao je da je upravo on na svojim leđima svijetu doveo nevolje i da je zato i on dijelom odgovoran. Vidjevši očaj u očima tog dječaka, Drago je odlučio predati se. Znao je da, ako ga tugovojska odvede, barem više neće sudjelovati u širenju patnje.“

Kan se načas zamisli i reče: „A onda je taj isti dječak, zbog čije se dobrobiti Drago predao, danas došao ovamo. U Ballbecku je upravo on svjedočio protiv Drage.“

133

Lana se trgnu. Stresavši glavom ustade, zakorači prema Kanu i u čudu upita: „Dječak? Zemaljski dječak? Bio je ovdje?“

„Da. Došao je u Panatone s nekom staklenkom punom osjećaja koje je htio odnijeti u Suzoliju.“

Lana se uzinemiri. „Eli? Zove li se taj dječak Eli?“

„Da“, odgovori Kan, nemalo iznenađen time što je dječaku znala ime. „Lana, ti ga poznaješ?“

„Da. Da, poznajem ga. Ja sam mu ispričala za Suzoliju. Zapravo nisam sigurna jesam li mu rekla naziv te zemlje i gdje se nalazi, ali rekla sam mu da postoji mjesto koje prihvata tuge“, govorila je Lana u panici. „Kane, gdje je Eli sada?“ zabrinuto upita.

„Oprosti, Lana“, tužno odvrati Kan. „Nisam ga uspio spasiti. Nisam stigao.“

„Što se dogodilo? Odakle ga to nisi uspio spasiti?“

„Pa, kada sam ga odveo do bunara Nadopunilište, gdje je trebao započeti svoj put prema Suzoliji, ugledao sam Feeru. Nažalost, i ona je vidjela mene i shvatila da su sva njezina sjećanja i namjere stigle do mojeg srca pa je ptici Lajli dala znak i ona me zgrabila svojim čaporcima. Letjela je toliko brzo da nisam mogao niti gledati niti pričati niti vrištati. Kada smo stigli iznad Panatonea, nevrijeme se pojačalo, a Lajla me spustila na otok, vezala i bacila u more. Dok sam padao prema dnu, bio sam očajan i prestravljen i bespomoćan, ali more, u koje me bacila, predobro je da bi bilo kome učinilo što nažao. More je stoga poslalo najveću morsku travu, morske zvijezde i ribe da se udruže i podignu me na površinu. Ptica Lajla to nije vidjela pa sam uspio, tako svezan, dopuzati među grmove lavande gdje si me i pronašla. To je sve što sam mogao učiniti – puzati. Jer oči,

ruke, noge i usta bili su mi vezani. No onda si došla ti. Hvala ti, Lana!“

No Lana je u mislima već bila negdje drugdje. „Gdje je Eli sada? Kane, ja mu moram pomoći!“ rekla je odlučno.

„Ne znam, Lana. Nadam se da se spasio. Nažalost, Feerine namjere za dječaka, koje su stigle do mene, odnose se samo na njegovo svjedočenje u Ballbecku. Dalje od toga ne znam“, prizna Kan.

Lana se ponovno ukipi i zamisli. Priča koju je upravo čula bila je strašna i Lana je znala da Stogodišnje Zemlje neće napustiti sve dok se ne uvjeri da je Eli na sigurnom. No mjesto na kojem se Eli u tom trenutku nalazio bilo je daleko, opasno i mračno. Mračnije od najcrnjeg mraka.

Čarolija u nama

Na dnu bunara Eli nije dvojio treba li proći kroz barem jedna od vrata što su ga okruživala. Iako je znao da je mala šansa da će vrata koja ga vode kući pogoditi iz prve, sama pomisao na to da šansa ipak postoji bila je dovoljna da pokuša. Uostalom, svaka druga odluka značila bi da se predaje i prepušta vječnoj tami strašnog bunara, pa tu mogućnost nije niti razmatrao. Neko je vrijeme hodao i promatrao tajnovite izlaze nadajući se da će mu barem jedan od njih dati neki trag, neki znak, putokaz prema kući – ali to se nije dogodilo. Shvativši da mu nijedna vrata ništa ne govore, Eli odloži staklenku sa svojim osjećajima na tlo i prepusti odluku o vratima sudbini. Zažmiri i poče se vrtjeti. Kada je stao, otvorio je oči pred jednim vratima. Duboko udahnu, šapnu si: „Spasit ćeš se!“ ne bi li se ohrabrio, pa krenu.

U dva koraka približio se vratima i otvorio ih, no nije vidio ništa osim nekog drugog, novog, strašnog mraka. *Ovo ne može biti put prema kući*, pomislili i stade uzmicati, nadajući se da još nije kasno i da se stigne predomisliti oko vrata kroz koja će proći. No za to nije bilo vremena. U trenu ga zapuhnu snažan vjetar, a za njim stiže crni vrtlog i zgrabi ga. Tri je puta proletio dnom bunara prije no što ga je vihor bacio kroz vrata. Kada se kroz ulaz dokotrljala i Elijeva staklenka, vrata se zatvorise, a vrtlog Elija spusti na tlo i nestade u mraku.

U sobi u kojoj se našao bilo je hladno. Vjetar je i dalje puhaoo, i to toliko snažno da je Eli s mukom otvorio oči, no zbog prašine, koja je letjela na sve strane, istog ih trena opet zatvori. Sjedio je tako na tlu neko vrijeme, ne znajući kamo je stigao i što će mu se sada dogoditi. „Šu-šu-šu“, vikao je vjetar.

Časak poslije, vjetar progovori: „Dobrodošao, dječače. U ovoj sobi beznadu žive sjene najtužnije djece na svijetu, a sve što ovdje vidiš, čuješ

i osjetiš pomoći će tvojem srcu da se odvaži na hrabar čin i prestane kucati.“

Eli se prestravi. Ne samo zato što su ga te riječi podsjetile na misao koja ga je i tamo, na Zemlji, plašila i boljela, već zato što je zaista počeо osjećati da mu nada u spas blijedi.

Trenutak potom vjetar se stiša, prašina se slegnu i Eli konačno otvori oči.

Nije vidio ništa.

U strahu da mu nešto ne valja s očima, Eli ih nekoliko puta otvori i zatvori – ali nije bilo nikakve razlike. Mrak je bio gust poput tinte. Na dnu bunara bilo je mračno, ali i dalje se nešto vidjelo – u sobi beznađa vladalo je potpuno crnilo.

„To je samo hladna, mračna soba“, govorio si je dok mu je srce tuklo. „Možda iz nje ipak uspijem izaći“, hrabrio se. Napravio je nekoliko koraka, ali uskoro je shvatio da bez orientira nema pojma kamo ide, pa se pokušao vratiti do vrata.

Nije ih našao. Više nije znao iz kojeg je smjera došao. Onako posvuda jednaka, tama je izgledala beskonačnom.

Osjetivši kako mu panika steže prsa, Eli nekoliko puta duboko udahnu. Nakon što se malo smirio, razumno si reče: „Ovo je samo soba. Ako idem ravno, moram doći do zida.“ Tako postupivši, nakon nekog vremena ispruženim prstima dotaknu kamen i s olakšanjem se osloni o zid.

Upravo je bio odlučio da okruži sobu držeći se zida kako bi pronašao vrata kada se tama ispuni zvukovima: šuštanje, šaptanje, meki topot koraka. Eliju srce zakuca o prsa, pokušavajući mu privući pažnju, ali Eli jedva da ga je čuo. Uznemirujući zvuci nadglasali su sve što je živjelo u njemu, sve što mu je htjelo dobro.

„Idi kući, šapni svojem djetetu da pomogne srcu da prestane kucati. Hajde, znaš da ćeš ga tako spasiti patnje“, čuo je glas u tami.

Sjetivši se što je davno u Wellsdonu bio napisao na papirić, Eliju zastade dah. Je li se to glas obratio njemu?

„Nema drugog rješenja“, javi se drugi glas. „Tvoje dijete ionako nikada neće biti sretno. Gotovo je. Idi i objasni mu to, tebi će vjerovati.“

Ovaj je glas zvučao tiše, udaljenije. *Ne govori meni, ne govori meni,* tješio se Eli. Ali kome je onda govorio?

Dok je ukipljen stajao u tami, Eli je čuo na stotine takvih tužnih, strašnih riječi. Osjećajući kako ga noge izdaju, tiho kliznu niza zid i sklupča se, grleći staklenku svojih osjećaja. Nije razumio ovo mjesto, mogao se samo nadati da mu glasovi u tami neće prići, da mu se neće obratiti. *Ne vjeruj im!* govorio si je, pokušavajući u mislima nadglasati glasove. *Ne vjeruj im! Nije gotovo. Spasit ćeš se!*

No što je vrijeme više prolazilo, to si je Eli sve teže šaptao riječi ohrabrenja i utjehe. I tko zna što bi se dogodilo da do njega nije doletjela Iskra. Bila je to malena krijesnica koju dotad nije primijetio, jer bila je ugašena, no čim je progovorila, počela je sjati.

139

„Ššš, ššš“, šaptala je, držeći prstić na ustima. „Samo prati moj sjaj. Pomoći će ti!“

Eli joj je htio odgovoriti, no Iskra ga ponovno ušutka: „Ššš, ššš, samo me prati. Sve će ti objasniti kada stignemo na sigurno.“ Eli je posluša i u mraku je stade slijediti prema nepoznatom utočištu.

Odjednom tamu presjeće uska traka sivila – to je Iskra bila odškrinula vrata koja su vodila iz sobe beznađa. Sve što je video – prašno tlo, kamene, vlažne zidove – bilo je dobrodošlo u odnosu na maloprijašnju tamu. Posegnuo je za vratima, koraknu... A onda shvati da bi sada mogao vidjeti što se događa u sobi, tko je to govorio u tami. Razapet između straha i znatiželje, Eli zastade, osvrnu se...

Prizor koji ga je dočekao ukopao ga je na mjestu. Soba je bila puna dječjih sjena, a pored svake stajalo je po jedno strašno biće. Eli se više ne sjeća njihovih boja, jer u tami boje se skrivaju. Ne sjeća se njihova glasa, jer u zlobi svaki glas zvuči isto. Osjećaja koje mu je njihova blizina pružala, s druge strane, Eli se sjeća sasvim jasno. Baš kao što je vjetar bio i najavio, stvorena su nagovarala dječe sjene da odlete na Zemlju i srcima djece kojoj pripadaju šapnu da im je došao kraj i da je najbolje što mogu učiniti jest ugasiti se, prestati kucati. Sjene su bez riječi slušale. Nisu gledale u Eliju. Nisu ga niti primijetile, jer glave su im bile pogнутne, tužne, beznadne.

Eli je sve to obuhvatio jednim pogledom. Bila su mu potrebna možda dva otkucaja srca da shvati što se događa i čemu je upravo svjedočio, ali već je i to bilo dovoljno da ga strašna stvorenja primijete. Sve su se oči okrenule prema njemu, a časak kasnije bića se okrenu od sjena i jurnu prema njemu.

„Hej, pokreni se!“ glasno će Iskra.

Eli se trgnu. Prošao je kroz vrata tik prije no što su ga dodirnule hladne ruke tugovojnika.

„Uf, ovo je bilo napeto“, reče Iskra zaključavši za njim vrata. „Ja sam Iskra!“

„Eli“, odvrati dječak automatski. „Što je to bilo?!“ upita u šoku.

Iskrino se sitno lice smekša u sućuti. „Stvorena koja si video Feerini su tugovojnici. Čuo si što govore dječjim sjenama – čine to prema Feerinim naputcima.“

Eli ne reče ništa. Nije mogao vjerovati da je toj ženi vjerovao.

Potom pogleda oko sebe i shvati da se ponovno nalazi na dnu bunara, okružen vratima. „Opet sam ovdje!“ zavapi u očaju. „Znaš li ti kako da dođem kući?“ upita Iskru.

Ona ga zabrinuto pogleda. „Oh, bojim se da nijedna vrata s ovog mjesta ne vode prema Zemlji.“

„Ali Feera je rekla da jedna od ovih vrata...“

Iskra ga prekine i reče: „Znam što je Feera rekla, no lagala je. Jedina vrata koja s ovog mjesta vode prema Zemlji nalaze se na dalekim krajevima soba beznađa. No dok bi do tih vrata došao, tugovoska bi te već toliko obeshrabril da kroz njih više ne bi niti htio proći i tako bi ostao ovdje u vječnoj tmini.“

Eli zanijemi i, po prvi puta otkako je znao za sebe, zaplaka. Iskra ga je šutke promatrala, dopuštajući mu da isplaće sve što treba. Plakao je dugo, glasno i bolno. Isplakao je toliko suza da su prekrile dno bunara.

Kada se malo smirio, obrati se Iskri: „Oprosti što te ovo pitam, ali... zašto me nisi otpratila do izlaza iz sobe beznađa? Zašto si me dovela ovamo? Zašto me nisi spasila?“

Iskra ne odgovori. Samo ga je promatrala, čitavo se vrijeme pitajući kako mu objasniti strahotu mjesta na kojem se nalaze, a da ga još više ne obeshrabri. Nakon nekoliko minuta tištine znala je da mu mora dati neko objašnjenje, pa reče: „Eli, slušaj me dobro: soba beznađa, u kojoj smo se sreli, najstrašnija je od svijetu. Posebno za tebe.“ Eli je još uplašenije pogleda. Iskra nastavi: „U sobi iz koje smo izašli zarobljene žive sjene najtužnije djece na svijetu. To su ona djeca koja pate, ali su u svojoj boli sama. Feera na Zemlju već godinama šalje tugovosku koja sjene te djece otima i odvodi u ovu sobu beznađa. Bez svoje sjene, djeca na Zemlji više

ne vide tko su, pa su sasvim prepuštena patnji. Znaš, kada nam je teško, da bismo preživjeli, nužno je sjetiti se da je život veći i dragocjeniji od trenutka kroz koji prolazimo. Najtužnija djeca na svijetu u svojoj blizini nemaju nikoga kome bi govorila o svojoj boli i tko bi ih podsjetio da su i ona, kao i svako biće, u stanju osjećati mir i sreću. Njihove sjene stoga se trude zagrliti ih, utješiti i nasmijati kad god ih djeca ugledaju. I zato im, kada im Feera oduzme sjene, ne ostaje ništa osim misli koje dolaze iz srca bez nade. Te su misli najtužnije misli na svijetu.“

Pažljivo je slušajući, Eli je zvukove, slike i osjećaje iz sobe beznađa s lakoćom povezao s njenim riječima. Sve mu je bilo jasno osim jednog:
„Zašto si rekla da je ta soba posebno strašna za mene?“

141

Iskra ga usrdno pogleda i prizna: „Zato, Eli, jer je u toj sobi i twoja sjena.“

Elijem proleti nemir. „Moja... moja sjena?“ upita u nevjericu.

„Da, Eli. Ako se ti i twoja sjena sretnete, bojim se da nikada nećeš pobjeći iz ovog mraka.“

„Ne razumijem“, protisnu Eli.

„Twoja sjena već dugo sluša nagovaranja tugovojnika da ti se vrati i pomogne twojem srcu da prestane kucati, da se ugasi... Ako se sretnete sada kada si ti obeshrabren, a twoja sjena uvjerena da je tišina twojeg srca najbolja za sve, nećeš više niti pokušavati naći put kući, put k sreći.“

Elijem prode jeza. „U tom slučaju“, reče kada se malo sabrao, „mogu ti samo reći hvala što si mi pokazala izlaz.“

Iskra se blago nasmiješi. „Ja bih trebala zahvaliti tebi. Znaš, ja u tu sobu dolazim samo kada me netko poželi. Dok si sjedio u tom mračnom kutu, trudio si se držati nadu budnom i odlučio si da ćeš se spasiti. Zato sam došla. Jer, iako si htio pobjeći s tog mjesta, nisi to mogao sam. Ne možemo uvijek sami izaći iz mraka, no ponekad je već zrno svjetlosti dovoljno da ne odustanemo od nade da ćemo jednom uspjeti. Samo jedna svjetlucava iskra dovoljna je da se maknemo s mjesta na kojem smo zaglavili i dođemo na neko drugo. To mjesto može biti jednako mračno, no već sama činjenica da smo do njega stigli jasan je znak da od svojeg putovanja nismo odustali.“ Iskra mu se nasmiješi. „Ja sam danas bila twoja iskra svjetlosti.“

Eli joj uzvrati osmijeh. Neko su se vrijeme toplo gledali, a onda se Eli trgnu.

„I što ćemo sad?“ upita naglo.

Iskra se uozbilji. „Ja te ne mogu izvesti odavde – tu moć nemam. Mogu ti samo pomoći savjetom.“ Približivši se Eliju, toliko da mu je obasjala čitavo lice, ona reče: „Što god bilo, nemoj plakati pred Feerom. Da bi njezin plan uspio, treba joj dječja suza – tvoja suza. Ako joj to uskratiš, osujetit ćeš je.“

Nakon što mu je objasnila sve što je Feera smjerala učiniti, Iskra reče: „A sad moram ići. Nažalost, ne mogu stalno biti s tobom, jer već me zovu dječje sjene. No ti ćeš već nešto smisliti.“

„Što?! Ne ostavljam me samog, molim te!“

Iskra mu objasni da je to nemoguće. „Eli, sada kada znaš da postojim i da dolazim kada ti je potrebno, budi hrabar na svojem putovanju kući.“ Nasmiješi mu se. „Evo, ostaviti ću ti dar. Sklopi oči, Eli.“

Čim ju je poslušao, dječak je na kapcima osjetio toplinu. To mu je krijesnica bila dotakla kapke, prenoseći nešto od svoje čarolije na njega.

„Sada ćeš malo bolje vidjeti u mraku“, reče Iskra. „Čak ni tmina beznađa više neće biti potpuna. Ako me zatrebaš, pozovi me. Sve dok se sjećaš da je važno nadu u sebi držati budnom, sve dok to činiš, ja ću te čuti. I doći ću, obećajem! Samo čuvaj svoju nadu.“

Elija to baš i nije smirilo, ali – kao već puno puta u životu – nije mogao učiniti ništa da spriječi ono što će se dogoditi – da Iskra ode. Kratko su se pozdravili, a ona je kroz vrata uletjela nazad u sobu beznađa. Eli je zamišljao kako se obraća dječjim sjenama i poželio da sve što od nje čuju i povjeruju. Onda se strese. Noge su mu bile mokre od stajanja u suzama koje je isplakao. Gledao je u tlo, posve beznadan, ne znajući što da učini, kako da se spasi, kada s dna bunara, ispod suza, spazi nekog malenog kako mu maše.

Za to vrijeme, uz ognjište pod tlom mirisnog Panatonea, Kan se trudio Lani objasniti da hitno mora kući. Pričao joj je o tajnim prolazima kroz koje će je provesti i naglašavao koliko je važno da krenu odmah. Ništa od toga Lana nije čula. Bila je obuzeta smišljanjem kako da nađe Elija, spasi ga, a potom i kako da spasi HealVille. *Čarobna zemlja neće propasti zbog laži i obmana. Mora postojati način da to spriječim*, govorila si je. Sve što

je Kan izgovarao stoga joj je zvučalo kao nepotrebna buka, pa ga napokon prekinu: „Dosta, Kane. Ne idem kući. U svakom slučaju, ne idem kući dok ne pronađem Elija“, rekla je samouvjereno.

„Ali Lana...“

„Nema ali, ne danas“, odlučna je bila Lana. „Slušaj me, imam plan.“

„Lana, sve što pokušaš odvest će te ravno u opasnost. To ne mogu dopustiti! Hajde, podimo“, reče Kan krenuvši prema tobogantu kojim su se bili spustili. Lana se nije pomaknula. Kad je htio opet progovoriti, Lana ispruži ruku. Ne razumijevajući, Kan odmahnu glavom.

„Gledaj – narukvica“, reče Lana.

143

„Da, vidim je. Što mi želiš reći?“

„Kada sam stigla na Panatone, rekao si mi da ču, jednom kad perle poprime svoje boje, u svojim avanturama biti sigurna ma kojim svjetom putovala.“

Kan duboko uzdahnu. „Lana, nije to baš tako...“

„Što, onda si mi lagao?“ uzruju se Lana.

„Nisam ti lagao!“ pobuni se Kan. „No u izvanrednim okolnostima sva čarolija Stogodišnjih Zemalja se gasi. To znači da sve ono što bi te inače činilo sigurnom u našim zemljama sada ne vrijedi. Zato te ne mogu poslati tamo kamo želiš ići, jer ne mogu biti siguran da ćeš biti dobro.“

„Što to znači, da će se čarolija ugasiti?“

„Nestanak neke Stogodišnje Zemlje rijedak je, no jako tužan događaj za sva bića u Oblasti Stu. A kada smo tužni, sada to već znaš, ne možemo biti čarobni drugima. Svu nježnost, dobrotu i čaroliju u tim trenucima moramo pružiti sebi. Ponekad pronađemo snagu za davanje drugima čak i tako tužni, ali nitko to od nas ne bi trebao očekivati i tražiti“, reče Kan, zaključivši da su sva bića u oblasti sada zatvorila svoje zemlje i povukla se na svoja sveta mjesta.

„Sveta mjesta?“ upita Lana.

„Da. To su mjestra na kojima mogu osjećati sve što osjećaju bez straha da će netko od njih tražiti da osjećaju manje, drugačije i brže nego što mogu.“

Lana se zamisli. Kan je i dalje pogledavao prema izlazu, ali ona i dalje nije reagirala. Promatrajući narukvicu reče: „Čekaj malo... samo zato što mi osnivači ne mogu pomoći da spasim Elija i HealVille, to ne znači da nisam sigurna.“

„Ne razumijem“, namršti se Kan.

„Stogodišnje Zemlje su čarobne, to je jasno, ali čarobnjima ih čine i iskustva koja pružaju, a ne samo bića koja su ih osnovala.“ Lana ponovno ispruži ruku. „Prije no što je svaka perla poprimila boju na Stazi istine, ja sam nešto naučila i u nešto povjerovala – a od onoga što naučiš, ne možeš se od-učiti. Ne možeš prestati znati ono što si jednom saznao. Razumiješ? Čak ni u izvanrednim okolnostima.“

„Da, u pravu si“, složi se Kan, i dalje malo zbumen ovim razgovorom.

„Vidiš,“ nastavi Lana pokazujući na narančastu perlu na narukvici, „Kada sam bila u Namiriketu, ja sam popila hrabrost. Ona je u meni. Izvanredne okolnosti nisu je iz mene istjerale. Ne ide to tako. Ja sam i dalje hrabra i zato sigurno neću odustati od onoga što tražim.“

„Lana, ja to razumijem, no ne mogu te poslati u opasnost. Jednostavno ne mogu“, ustrajao je Kan.

„Nisi fer.“ Bilo je očito da je ovom izjavom iznenadila Kana, pa pojasni: „Kada sam ja na Zemlji bila tužna i obeshrabrena, Stogodišnje Zemlje pružile su mi podršku i vratile mi nadu u sreću. A sada... ja sam sada dobro, a vi ste ti koji ste tužni. Smijem li ja vama vratiti nadu kao što ste je vi vratili meni? Znam da to mogu, ali moraš mi to dopustiti, baš kao što sam ja dopustila vama.“

Zvučala je toliko samouvjerenio, hrabro i smireno da je Kanu bilo jasno da joj nije ni na kraj pameti vratiti se kući.

„Lana, baš je lijepo od tebe što želiš spasiti Elija i pomoći nam. Razumijem što želiš reći, no bojim se“, prizna Kan.

„Čega se bojiš?“

„Bojim se mraka u Suzoliji. Ukoliko krenemo, ne znam što će nas tamo dočekati, a mrak je ponekad jako, jako moćan i strašan. Čak ni ja, sova, ne znam hoću li u njemu vidjeti dovoljno jasno da nas iz njega izbavim.“

„Ali baš zato!“ bila je uporna Lana. „Ako je Eli sada negdje u mraku, baš zato moramo po njega. U mraku nitko ne bi trebao biti sam. U mraku svatko treba prijatelja.“

„Oh, Lana...“ uzdahne Kan nježno, no i dalje zabrinuto.

Ona nastavi: „Da te nešto pitam... Misliš li ti, kao svi ostali u Stogodišnjim Zemljama, da smo mi djeca čarobna?“

„Svakako! Siguran sam da jeste“, spremno odgovori Kan.

„Onda te molim da vjeruješ u mene i u moju čaroliju – baš kao što sam ja, kada smo se prvi put sreli, vjerovala u tvoju. Vjeruj mi da će i u mraku vidjeti putokaze koji vode u slobodu.“

Kan je bio toliko dirnut da se našao na rubu suza. „Znaš, u pravu je“, šapnu mu srce.

Tako je Kan pristao na sve njene molbe. Okrenuvši se od tobogana, vratio se ognjištu, sjeo, pogledao Lanu i upitao: „Onda, kakav si to plan smislila?“

Lana se nasmiješi. „Za početak predlažem da krenemo prema Suzoliji. Iskrcaj me tamu, a ti odleti do Ballbecka i objasni osnivačima što se dogodilo. Imamo još nešto vremena, još nije pala noć.“

145

„Neće mi vjerovati, Lana. Dječja svjedočanstva nikada se ne dovode u pitanje“, podsjeti je Kan.

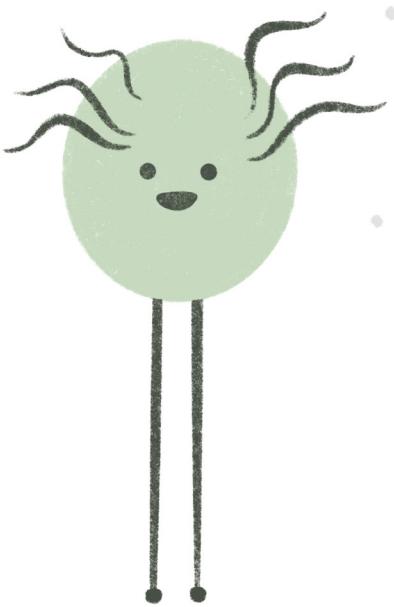
„Onda idi tamu i najavi im da će zemaljsko dijete koje je svjedočilo uskoro doći ponovno. Jer doći će, ja će ga dovesti.“

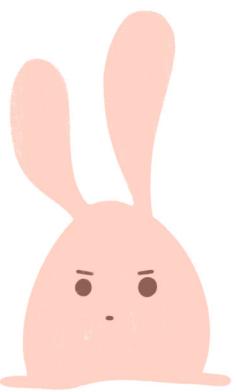
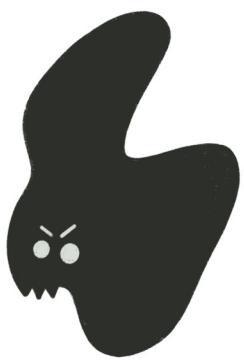
Kan se nasmija. Usprkos tome što se tog dana on bojao, blizina hrabre djevojčice u njemu je počela buditi nadu da se sve ove strahote ipak mogu zaustaviti. Opet je prišao tobogantu i posipao ga s nekoliko zrnaca osušene lavande koju je čuval u bočici u džepu – i tobogan se pretvorio u stepenice.

Lana je upravo stupila na prvu stepenicu kada Kan zastade.

„Onda, ideš li?“ upita Lana nestrpljivo.

No Kan se niti ne pomaknu. Stajao je ukipljen na mjestu, šuteći.

Zagrljaj za Mjesec

149

U mračnom bunaru Eli je čak triput protrljao oči prije nego što je povjerovao da vidi što vidi, a sada je, baš kao što mu je Iskra bila i rekla, doista vidio bolje. Sa samog dna lokve suza mahao mu je Timothy, njegova suza pomoćnica. Dječak ga nije prepoznao. U tom trenutku još naprsto nije znao dovoljno o suzama da bi sam mogao zaključiti o kome se radi, pa mu se nije odmah obratio. Čvrsto držeći konopac prozirnog balona u kojem se još netko vrpolio, Timothy se stoga javio Eliju.

„Hej, možeš li mi pomoći da isplivam?“ upitao je.

U njegovu glasu i liku bilo je nešto prijateljsko, pa se Eli sagnuo i ispružio ruku ne bi li se simpatično biće na nju popelo.

„Sad je bolje!“ reče Timothy.

Eli odmahnu glavom, ništa ne razumijevajući.

„Eli, to sam ja – Timothy. Zar me ne prepoznaješ?“ upita suza.

Eli slegnu ramenima.

„U redu, idemo ispočetka“, reče Timothy pa ispriča Eliju sve o suzama pomoćnicama i njihovoj svrsi. Zatim prizna: „Tako mi je dragoo da si nas konačno pustio iz svog srca!“

„Vas?“ upita Eli smeteno.

Timothy skrenuo pogled prema balonu u svojoj ruci. „Htio bih te još s nekim upoznati, ako mi dopustiš?“ izravna je bila suza.

Eli pogleda prema balonu i u njemu spazi sitno biće koje je izgledalo kao da je cijelo sačinjeno od pepela. Eli brzo odmaknu pogled i obrati se Timothiju: „Ne želim ga upoznati. Ne sviđa mi se. Zaista sam trenutno sit sivila“, prizna Eli odvažno.

Timothy mu nije proturječio, poštivao je njegovu odluku. „U redu, možda kasnije. Mislim da sam se malo preduhitrio. Prerano je za upoznavanje jer nisam ti ispričao o tvojem nemiru i njegovu neredu. A

važno je da i to znaš.“

Kada mu je Timothy ispričao o svim bićima koja u njemu žive, imenujući tugu, strah, ljutnju i nemir, Eli se pažljivije zagleda u balon. „Čekaj, nije mi jasno gdje su sada svi ti osjećaji o kojima pričaš. U balonu je samo jedan od njih. Gdje su ostali? Nisu valjda još u meni?“

Timothyu je bilo drago što se dječak uključio u razgovor sa zanimanjem. Bez riječi je pogledao prvo prema lokvi u kojoj je Eli stajao, a potom prema staklenci u Elijevim rukama. Slijedeći njegov pogled, Eli zaključi: „Znači, osjećaji koje sam zapisao zaista su u mojoj staklenci? Da se razumijemo, u staklenci sam ih i htio, no nisam bio posve siguran da je to ispravan način da osjećaje uklonim iz sebe.“

Timothy se blago nasmija. „Znaš Eli, s osjećajima se nitko ne nosi na ispravan način, već na samo svoj, osebujan način. Iako ni sam nisi bio siguran trebaš li ih spremiti u staklenku, nisi odustao od toga da činiš sve što znaš i možeš da si olakšaš. A u tom traganju došao si na ideju koja nekom drugom djitetu možda i ne bi pomogla, no za tebe je bila prava. To tvoje ustrajanje u tome da sam sebi pomogneš, to je, Eli, hrabar i važan čin. Bravo!“ kliknu Timothy.

Prvi put otkako je stigao u Stogodišnje Zemlje, Eli se nasmija. Sada kada je saznao da je nešto napravio kako valja, osjećao se malo bolje. Polako vrati pogled na balon i biće u njemu. Gledati ga kako se vрpolji i dalje mu je izazivalo nelagodu, no jako ga je zanimalo tko je to te zašto i on nije u staklenci.

„Zašto je baš on ostao u meni?“ upita konačno.

„To je Eli, tvoj strah. Znaš, on je ušao u tebe s tvojim nemicom i dugo je čistio njegov nered da ti olakša. Iako si i njega htio spremiti u staklenku, on te nije napuštao jer nije bio spreman. Htio je zagrliti svaki dio tebe koji je onog dana u Wellsdonu zadrhtao i zato te nije napuštao. Osjećao je da ga tjeraš, no ostajao je jer je znao da, dok ne umiri svaki drhtaj u tebi, ti nećeš moći pronaći mir“, objasni Timothy.

„Znači, sada kada je vani mogu se ponovno nadati tome da će osjetiti mir?“

„Upravo tako.“ Timothy pogleda u biće u balonu, pa opet u Eliju. „I, što kažeš? Hoćeš li ga ipak upoznati?“

Eli je okljevao. Sve je to zvučalo divno, no pomisao da se druži s vlastitim strahom bila mu je i dalje neprivlačna. Napokon odmahnu

glavom. „Ne. Ne želim ga upoznati. Možeš li ga poslati nekamo drugamo? Evo, u onu će se sobu baš dobro uklopiti – ondje je mrak“, predloži pokazujući prema vratima sobe beznađa pune sjena nevidljive djece sa Zemlje.

„Slušaj, Eli“, nastavi Timothy mirno, „Molim te, zanemari načas njegovo tijelo od pepela. Pogledaj ga u oči i sve ćeš shvatiti. On zaista nije ni mračan ni zao.“

„Što?“ uznemiri se Eli. „Želiš da svom strahu pogledam u oči?“

„Da, upravo tako. Molim te, vjeruj mi, znam nešto o strahovima. U svakom slučaju znam da ćeš, kada mu se zagledaš u oči, u njima pronaći nešto sasvim suprotno onome što očekuješ.“

151

„Nisam još spremam“, kratko odgovori Eli.

„U redu. Želiš li da još malo razgovaramo?“ mirno upita Tymoty.

„Želim otići s ovog groznog mjesta. Samo to želim“, reče Eli, u isti mah odrješito i bespomoćno. Iako je bio samo na korak do toga da povjeruje Timotiju da mu se ništa neće dogoditi ako se strahu zagleda u oči, sjeti se da je dospio ovamo upravo tako što je vjerovao nekome misleći da mu želi dobro. Ne znajući što bi, sa staklenkom u krilu i Timothyjem i svojim strahom na ruci, Eli se sklupča uza zid bunara. Bio je tako umoran...

Nije prošlo dugo, a već se malo smirio. Više nije bio sam u mruku i to mu je pobudilo nadu da će pronaći način da se spasi iz ove situacije. Trenutak potom oprezno spusti pogled prema balonu. U njemu je strah sada bio miran, no gledao je u pod.

„Hej, pogledaj me, molim te, želim te upoznati!“ reče Eli tiho. Strah je podigao svoju pepeljastu glavu, a njegove bijele oči posve su umirile dječaka koji ga nije mogao prestati gledati.

„Oči su ti tako... nježne“, reče Eli iznenađeno.

Strah kimnu glavom. „Baš kao i tvoje“, odgovori mu.

I baš kada je Eli strahu poželio zahvaliti na svemu što je za njega učinio, bunarom odjeknu strašna buka. Vrisak, bolan i glasan, dolazio je iz sobe beznađa pored koje su se smjestili. Eli se uspravi u šoku, a Timothy i strah stisnu se bliže dječku, i sami se bojeći dobro poznatog zvuka. Naime, taj je vrisak bio isti onaj zvuk koji su čuli u Wellsdonu na najstrašniji dan u Elijevu životu.

„Kane, ideš li?“ upitala je Lana još jednom, kada na njezin prvi pokušaj da sazna zašto se ukipio Kan nije ništa odgovorio. I dalje ništa ne govoreći, Kan se trgну i krenu prema drvenoj škrinji u kutu malene kuhinje. I dalje stojeći na prvoj stepenici, Lana je s nestrpljenjem promatrala Kana kako žurno prekapa po škrinji, nemarno bacajući predmete koji su mu smetali u potrazi.

„Aha. Evo ga!“ reče konačno Kan i pažljivo iz škrinje izvadi malu staklenu bočicu. Bila je manja od Lanina palca, a izgledala je važno poput onih boćica u kojima apotekari čuvaju dragocjene ljekovite napitke. Lanu je podsjetila na bočicu iz koje je u Namiriketu jednom, ne tako davno, popila hrabrost, iako je ova bila manja i ispunjena zelenom tekućinom.

Kan priđe Lani govoreći: „Lana, iako vjerujem u čaroliju u tebi, htio bih ti nešto darovati. Jednom davno i sam sam prolazio Stogodišnjim Zemaljama u potrazi za hrabrošću da prihvativim posao koji mi je bio ponuđen. Ovo je jedna od uspomena koje sam donio s tog putovanja.“ Kan ispruži ruku prema Lani kako bi bolje promotrla sićušnu bočicu. Tek je sada vidjela da visi na ogrlici od tanka konca.

„Ova je bočica ispunjena nadom“, reče Kan. „Samo jedna kap iz nje pomoći će ti da, ako te dodirne beznađe, ponovno ustaneš i hrabro nastaviš putem kojim si krenula.“

Lana se ozari. „Divno! Vidiš, Kane, čarolija ipak nije posve nestala s ovih prostora!“

Kan nije djelovao uvjerenio. „Znaš, beznađe je jedno jako komplikirano stanje. Kada te posve obuzme, oduzme ti vjeru, a bez vjere sve prepreke na koje nađeš počnu se činiti većima nego što zaista jesu, pa sam sebe uvjeriš da ne možeš nastaviti put. A ako se ne usudiš niti pokušati pronaći izlaz iz teške situacije, šanse da se spasiš postanu zaista male.“

Kanove riječi Lanu su načas uplašile, no nada u njoj bila je sasvim živa pa je, kao i mnogo puta do tada, poželjela razumjeti prije nego što povjeruje da je to baš tako kako se čini. „Onda, Kane, što mi točno želiš reći? Je li ova bočica čarobna ili nije?“

„Hm... Znaš da je sve oko nas čarobno samo onoliko koliko u tu čaroliju vjerujemo. Pokušavam ti reći da te ove kapi neće spasiti ako ih popiješ u beznađu jer tada nećeš biti u stanju vjerovati da te neka zelena tekućina može spasiti. Stoga je važno da se cijelim putem osluškuješ. Čim primijetiš da nada u tebi bliјedi, ispij jednu kap, a onda se hrabro prepusti

zbivanjima. Jer vjeruj mi, sve dok vjeruješ da te čarolija služi, bit ćeš sigurna.“

Lana kimnu i spusti glavu, a Kan joj ogrlicu sveza oko vrata.

„E tako“, rekao je. „Sad kad znam da sam te za putovanje pripremio najbolje što znam i umijem, sada sam i ja mirniji. Podimo!“

Lana se nasmija i s Kanom krenu stepenicama prema izlazu. Kada su se drvena vrata otvorila, opet ih zapuhnu vjetar, kiša i hladnoća, no Lanu to sada nije obeshrabilo. Nakon što je Kan odvezao lokomotivu od obale, oboje su se ukrcali i u tišini krenuli prema nebu. Ubrzo Lana spazi šiljaste vrhove planina. Lokomotiva se zaustavi, lebdeći u zraku.

„Lana, pogledaj dobro kroz prozor“, reče Kan ozbiljno. „Primjećuješ li da je mrak u koji ćemo ući drugačiji od svih tama koje si dosad susrela?“

Lana kimnu.

„I dalje želiš nastaviti putovanje?“ upita Kan još jednom.

„Da. Želim“, potvrdi Lana, a Kan duboko udahnu, kao da i sam skuplja hrabrost za događaje u koje će uletjeti.

Kada su preletjeli šiljaste planine, lokomotiva se počela toliko ljudljati da je Lana pala i otklizala na suprotnu stranu vagona. Ustala je i ponovno pala, i tako nekoliko puta. Konačno se lokomotiva smiri, a Lana se približi prozoru. Mrak, prašina i sivilo koje je ugledala više su je rastužili nego preplašili.

Kakvo je ovo mjesto? Što se ovdje dogodilo? pitala se kada se lokomotiva divlje zanjija, a Lana odleti i silovito udari o pod. Ptica Lajla bila se zaletjela u lokomotivu čim ju je vidjela na nebu ponad Suzolije htijući je srušiti, a kada joj to nije uspjelo otprine, zgrabila ju je pandžama i stala je tresti. Svaka Lajlina kretnja za Lanu je značila novi pad i novo klizanje vagonom. Najednom su se vrata lokomotive otvorila, a Lana poče kliziti prema njima, uplašena.

„Kane, ispast ču van! Pomozi mi!“ dozivala je sovu u panici. No Kan, koji se i sam morao držati za volan kako ne bi pao, nije joj mogao pomoći.

„Lana, što god da se dogodi, bit ćeš dobro! Vjeruj u to, molim te!“ doviknuo joj je.

U tom kaosu uplašeni pogledi Kana i Lane još se jednom susretnu, a Lajla zanjija lokomotivu najjače dosad. Lana otklizi prema vratima i nestade u tamnom nebu.

„Neeeeee!“ čula je Kana kako viće prije nego što je vjetar zaglušio

svaki zvuk. Svaki osim jednog. „Bit ćeš dobro, Lana!“ govorilo joj je srce – a ona mu je vjerovala.

Ne primijetivši da je Lana ispala, Lajla je nastavila tresti lokomotivu. Djevojčica je pala na tlo, ali nije odmah ustala. Pogledala je prema nebu i sa strepnjom promatrala što će biti s Kanom. Činilo se da njegova lokomotiva ne popušta u borbi s podivljalom Lajlom i to joj je davalo nadu da će Kan uspjeti pobjeći.

Onda Suzolijom odjeknu zvižduk i Lana okrenu glavu da vidi odakle dolazi. U blizini je bio dvorac, a na njemu balkon na kojem je stajala Feera. Lana ju je tada prvi put vidjela, no usprkos tome što je znala za sve strahote koje je učinila, zbog njezine narančaste haljine, Feere se nije bojala. Lajla je, poput kakvog vjernog sluge, s lokomotivom u čaporcima letjela prema dvoru. Nju je, dakle, Feera zviždukom dozivala, shvati Lana. Onda spazi Kana kako izlazi kroz prozor i oprezno se uspinje krovom lokomotive do Lajlinih pandži. Jednu po jednu stao ih je gristi, grebati i odvajati od lokomotive.

Smetena i uznemirena, Lajla ga je jednom nogom pokušala stresti, ali tako mu je samo olakšala posao, jer sada je lokomotiva visjela o samo dva čaporka. Iskoristivši priliku, Kan je divlje ugrize za nogu. Ptica kriknu. Prije no što se stigla snaći, lokomotiva je već padala kroz tamni zrak.

Kan se strmoglavi za njom. U posljednji čas, tik prije nego je pala na tlo, Kan je uspio uletjeti u kabinu, vratiti kontrolu nad lokomotivom i okrenuti je prema izlazu iz strašne zemlje Suzolije. Lani, koja jedva da je uspjela udahnuti od olakšanja, srce opet zatreperi kada je vidjela da je Lajla poletjela za njim.

Tad odjeknu još jedan zvižduk i Feera progovori. „Pusti ga, Lajla, ionako mu nitko neće vjerovati. Čak ni njegove riječi ne mogu poništiti svjedočanstvo djeteta. Kada smo kod djeteta, dođi odmah, moraš mi nešto hitno obaviti.“

Lajla još jednom baci pogled prema Kanovoj lokomotivi, koja je već bila preletjela šiljaste planine, pa krenu prema dvoru.

Lana tada konačno ustade i pogleda oko sebe, tražeći neki zaklon. Tek je tada shvatila da je tlo s kojeg je ustala mekano, blago treperavo i nježno. Šećući, primijeti da je površina zakriviljena, kao da stoji na velikoj mekoj kugli – a onda nogom zape o nešto. Tamna mreža što je presijecala prigušenu svjetlost tla bili su lanci.

Iz misli je trgну šapat: „Hej, iza uha! Idi iza mog uha!“
 Lana se nemirno osvrnu, tražeći izvor glasa.
 „Tu sam, stojiš na mojem tjemenu. Idi desno, spusti se lancem i stići
 ćeš do mojeg uha. Pozuri!“

Slijedeći upute, Lana se stade spuštati zakriviljenom površinom držeći
 se za lanac. Morala je biti na kugli jer krivina je bila sve strmija i strmija.
 Srce joj je tuklo dok je čvrsto stiskala lanac i nogama tražila uporište.
 Onda ispod sebe ugleda izbočenje i oprezno se spusti na njega. Zbilja
 je bila na ogromnom uhu, shvati proučavajući oblik udubljenja u koje
 je čučnula. Uhvativši se za ono što je morao biti rub uške, Lana šutke
 pogleda prema dolje. Tlo Suzolije nalazilo se daleko ispod nje, a bilo je
 prekriveno formacijama tugovojnika. Neki od njih čuvali su metalne
 vagone, one iste u kojima je Lajla evakuirala suze iz HealVilla. „Jesu li suze
 dobro?“ upitala je naglas, ni ne misleći o tome kome se zapravo obraća.

„Nažalost, nisu dobro. Zaključane su u tim vagonima otkako su stigle.
 Bojam se uopće i misliti o tome što će se s njima dogoditi“, javi se glas
 opet.

„Tko si ti?“ upita Lana konačno.

„Mjesec“, odvrati glas.

Lana je neko vrijeme šutjela, osupnuta saznanjem da sjedi na uhu
 nekoga koga je davno zavoljela, kome je davno poželjela prići bliže i
 zagrliti ga. U mračnoj zemlji, sjedeći na uhu velikog Mjeseca, Lana Fisher
 nije se bojala. Znajući što se sve voljenom Mjesecu dogodilo, duboko je
 udahnula i šutke ga zagrlila, baš kao što je jednom i poželjela. Mjesec je
 zaplakao.

„Nisam dobro. Tako sam umoran“, tiho je jecao, u strahu da ga
 tugovojska ne čuje.

Lana dohvati drugi lanac, pa još jedan. Spusti se do Mjesečeva nosa i
 pogleda ga u oči. „Hej, pogledaj me“, reče Lana. „Uzmi iz mojeg pogleda
 ljubavi koliko ti treba. Znam što se dogodilo. Oslobodit ću te, obećajem.“

Mjesec joj se tužno zagleda u oči. I baš kada joj se htio obratiti i
 ispričati joj kako je jednom davno već osjetio ljubav u njenim očima, dok
 ga je promatrала iz mamina naručja, nježni trenutak prekinu Feera koja je
 na Lajli upravo odletjela s balkona. Lana se hitro vrati na Mjesečeve uho i
 čvrsto se uz njega stisne.

„Kada bih barem ovom svijetu mogao sjati samo malo jače... sve bi

bilo drugačije“, zavapi Mjesec.

„Nemoj si to činiti. Nemoj od sebe tražiti da sjajiš svijetu kada jedva sjajiš sam sebi. Ti nisi ništa kriv“, tješila ga je Lana.

„Hvala ti, Lana, no bojim se da me ne razumiješ. Tugovojska ne podnosi svjetlost. Kada bih mogao sjajiti jače, oni bi oslijepili, a mi bismo mogli pobjeći“, objasni Mjesec.

„Tako dakle... Znači, ako dovedemo svjetlost u Suzoliju, tugovojska nam neće moći nauditi?“

156

„Da. Ali Sunce i zvijezde ovamo ne dolaze već desetljećima, a ja... ja ne mogu sjati jače. Pokušavam, svakog dana pokušavam, no ne mogu...“ reče Mjesec u očaju.

„Mjeseče, slušaj me, nešto ćemo smisliti. No sada se moramo stišati jer, vidiš, ona je sve bliže. Ne smije nas čuti“, šapnu Lana promatraljući Feeru kako na Lajlinim leđima leti prema bunaru.

Kada je ptica sletjela na rub bunara, Feera skoči s njezinih leđa. I tada, po prvi put otkako je stigla u Stogodišnje Zemlje, Lana začu zvuk zlobe i pokvarenosti.

„Onaj beskorisni zemaljski dječak je proplakao. Zamisli, Lajla! Hajde, spuštaj se dolje i donesi mi njegove suze. Neće dugo ostati svježe, požuri!“ naredi Feera vjernoj ptici.

Lajli pak nije bilo svejedno. Oprezno se zagleda u bunar, kao da se i sama boji te duboke tame. Potom se uspravi, skoči i strmoglavi se prema dnu. Tamo zasta u čudu, okrenu se nekoliko puta oko sebe i povika: „Gospodarice Feero, ovdje nema ni dječaka ni suza! Čak ni ona njegova glupa staklenka nije ovdje. Nema nikoga i ničega.“

Feera je bila bijesna. „Uh, lukavac mal! Sigurno se odvažio ući u neku sobu beznađa. Zaboravi, beznađa će ga dokrajčiti. Već ćemo negdje naći svježu dječju suzu. Vraćaj se gore, Lajla“, naredi Feera i pojuri prema dvorcu.

Vrisak što je bio dopro iz sobe beznađa u Eliju je probudio bolna sjećanja. U tišini što je uslijedila, stisnut uza zid bunara, slušao je kako mu srce tuče, bojeći se pomaknuti. Časak kasnije iznad sebe začu lepet krila i Feerine naredbe.

U Eliju se tada nešto prelomilo. Ustao je, zgrabio staklenku sa svojim osjećajima, otvorio je i žurno, žestoko šapnuo suzama: „Ulazite unutra, brzo!“ Shvaćajući hitnost situacije, suze su ne časeći ni časa pojuriće u staklenku. Kada su sve ušle, Eli staklenku opet zatvori i stisnu je na prsa. „Držite se čvrstog!“ reče suzama, Timothyju i strahu. Potom otvori vrata prve sobe beznađa i prođe kroz njih govoreći si: „Što god nas čekalo iza ovih vrata, ne može biti gore od Feerinih namjera.“ Pomisao da bi Feera svaku suzu koju je isplakao mogla iskoristiti za pokretanje svojeg novog pogona za stvaranje bijesnih suza ljudila ga je koliko i užasavala. Znao je da nitko i ništa što je izašlo iz njegova srca ne smije tako završiti. „To nije njihova sudbina! Svrha suza i tuga i strahova i nemira nije izazvati neku novu patnju“, govorio si je. Nije bio niti svjestan toga da je spašavajući svoje suze započeo akciju spašavanja samoga sebe.

Zbog naleta hrabrosti, koji ga je obuzeo, Eli je bio posve zaboravio tko se nalazi iza vrata kroz koja je banuo, no sada kada se našao s druge strane, sjeti se da je u istoj sobi s Dragom, oblakom koji je njegovu svijetu donio toliko nevolje. Časak je stajao, ali strah koji je očekivao ne pojavi se. Elijevo srce zapamtilo je susret s oblakom, osjećaj tuge koji mu je donio i misao koja je tada i samog Elija iznenadila: „Pa ja se tog oblaka ne bojim!“

Malo hrabriji, no i dalje oprezan, Eli je hodao mračnom i tihom sobom beznađa. Najednom sobom odjeknu zveckanje okova i lanaca. Eli zastade, a ubrzo potom do ušiju mu stiže tužna molba: „Pomozite mi, molim vas! Moram stići u Ballbeck. Sve će priznati! Osnivači moraju saznati istinu!“ govorio je Drago.

Bio je tek na nekoliko koraka od crvenog oblaka, shvatio je Eli kada je u tmini ugledao odsjaj Draginih uplakanih očiju. Bez Iskrine čarolije i vlastite nade ne bi video čak niti toliko – ali sada je, kada se pažljivo zagledao, mogao razabrati obris oblaka u tami. „Pomozite!“ zavapi oblak opet.

Timothy i strah još se jače stisnu uz Elija, a sve suze u staklenci skupiše se u grupnom zagrljaju. Jedino Eli na poziv u pomoć nije ustuknuo u strahu. Umjesto toga, koraknu prema oblaku.

„Ja se tebe ne bojim. Zašto te se ne bojim?“ upita Eli iznenađeno.

„Oh, Eli...“ zavapi Drago. „Ne bojiš me se jer me vidiš. Hvala ti što me vidiš!“

Eli prizna da i dalje ne razumije.

„Smijem li ti ispričati istinu, Eli?“ upita Drago. Pogleda prema staklenci s osjećajima, prema Timothyu i strahu. „Smijem li vam svima ispričati istinu?“ ispravi se. Samo je Eli odgovorio tihim „Da“, ali svi su ga slušali dok im je pričao o strašnim namjerama s kojima ga je Feera poslala na Zemlju – i svima je bilo jasno da svaka riječ iz njega izlazi praćena boli, žaljenjem i strašnom krivnjom zbog svega što je učinio. Sada kada su ga saslušali i razumjeli, Eli i njegovi osjećaji više se nisu bojali oblaka. Puni sućuti prema prevarenom biću prionuli su na posao, skidajući s njega lance i okove, a kada je i posljednji pao na tlo, svi su uzdahnuli u olakšanju. Svi osim Elija. Njega je nešto jako mučilo.

„Eli, zašto si tako potišten?“ upita ga Timothy. „Drago će nas sada odvesti iz ovog mraka i sve će se razjasniti!“

„Pa... ustvari... moram vam nešto priznati“, reče Eli gledajući u pod. Duboko udahnu i reče: „Ja sam pred Vijećem u Ballbecku optužio Dragu za zlo na Zemlji. Ja sam bio svjedok pred Vijećem. I zbog mene jedna čitava Stogodišnja Zemlja sada nestaje. Ja sam... ja sam kriv za sve ovo...“ reče i zaplaka.

„O, Eli“, reče Drago. „Pogledaj me, molim te!“

Usrđnost u oblakovu glasu potaknu Eliju da podigne pogled.

„Slušaj me sad dobro, Eli“, reče Drago. „Ja najbolje znam cijenu vjerovanja Feeri. To što si učinio nije bila ni tvoja želja ni odluka. Feera te iskoristila, baš kao i mene. I znam da je osjećaj strašan – vjeruj mi, znam... no sada barem imam nadu da će se istina saznati. Svi imamo nadu.“

„Gdje ti tu vidiš nadu?“ upita Eli slomljeno.

No Timothy je shvatio: „Da, Eli, Drago je u pravu. Sada kada znamo koliko tvoja riječ i svjedočanstvo vrijede, možda možemo zajedno otici u Ballbeck i svima ispričati istinu.“

„Tako je!“ reče Drago. „Hajde, popnite mi se na leđa, ja ću vas izvesti iz bunara i idemo u Ballbeck. Zbog vas mi se vratila snaga!“

Uto se s druge strane vrata začuše uzvici i topot koraka. Tugovojska je shvatila da se oko Drage nešto zbiva, pa su započeli juriš prema njemu i društvu.

„Brzo! Skoči na mene, Eli, moramo pobjeći!“ žurno će Drago.

Znajući da je mu je ovo ne samo prilika da se izbavi iz mraka, nego i da ispravi nevolju u kojoj je i ne znajući sudjelovao, Eli požuri da ga

posluša, i čim se našao na leđima oblaka, kojeg se nekoć bojao, osjetio je neku neobičnu, neobjašnjivu sigurnost.

Kada su izašli iz sobe beznada, Eli i društvo iznenadili su se ugledavši pticu Lajlu – no činila se drugačijom nego tijekom prethodnih susreta. Očajno je mahala krilima pokušavajući poletjeti – bezuspješno. Do dna bunara stigla je začas, no put prema vrhu stvarao joj je probleme. Čak je i ona osjetila koliko je teško poletjeti kada si na dnu, koliko se teško uzdići iz mraka. U očaju je shvatila da nije u boljem položaju od Elija i ostalih pa im je, spazivši ih, uputila tužan pogled koji je sasvim jasno dozivao suošjećanje prema njezinim mukama.

159

„Iskoristila me za svoje zle planove, tako mi je žao!“ progovori ptica.
„Nisam znala što smjera“, prizna, spusti glavu i plačući zamoli za oprost.

Sjećajući se kako je strašno kada te netko iskoristi, Eli i Drago izmjeniše poglede. Časak potom Drago predloži Lajli da se i ona popne na njega te da zajedno krenu put izlaza. Lajla svima radosno zahvali i skoči na Dragu.

Drago se s mukom uspinjao kroz gustu tamu bunara. Sada je već bio nadomak vrha, no umjesto da hitro izleti na otvoreno, on mudro zastade i pogleda preko ruba. Pred očima su mu bili samo mrak, tama i umorni Mjesec, ali to ga je samo dodatno osnažilo da što prije pobegne iz ove zemlje. „Držite se čvrsto“, reče svojim putnicima, izleti iz bunara i strelovito se vinu prema nebu kako bi što prije preletio šiljaste planine.

U letu nije ni primijetio da ga je Lajla bila napustila. Prije nego što je itko shvatio što se događa, obrušila se na Dragu zlobno se smijući. Rasparala mu je bok čaporcima, napravila luk u zraku i ponovo se stuštila prema njima, a Eli, u pokušaju da je izbjegne, zakorači unazad – i pade. Za njim je pala i staklenka sa svim njegovim osjećajima.

Sve je to s Mjesečeva uha promatrala Lana, koja je tada prvi put osjetila da je dodiruje beznađe. Vidjela je Elija kako pada na tlo i kako tugovojska skače na njega prije nego li je stigao ustati. Opkolili su ga sa svih strana, gazili ga i šakljali. Eli ispusti staklenku s osjećajima, sklupča se i rukama prekri oči, posve nemoćan da se obrani od napada. Ubrzo na tlo pade i Drago izranjavan Lajlinim pandžama. Čim je pao u prašinu, snašla ga je

posve ista sudbina kao i Elija: tugovojska ga opkoli, napade i onesposobi, a s balkona prljavog dvorca grohotom se nasmija zla Feera. „Ne možete nam ništa, jadnici! Tama je vaša sudbina i od nje ne možete pobjeći!“ vikala je dok je rukom gladila Lajlu, koja joj se bila pridružila na balkonu.

Lanu preplavi bespomoćnost. Očajna pognu glavu, a bočica koju joj je Kan Sveznalica bio objesio oko vrata zanjiha se i privuče joj pažnju. Djevojčica se nasmiješi. U trenutku kad su svi ostali odustali od vjere da će se spasiti, Lana je otpila iz boćice i ispunila se nadom da će svjetlo ipak pobijediti. *Što sada?* zapitala se, staloženo pogledom prelazeći preko scene što joj se odvijala pod nogama. Ugledavši vagone sa suzama, naglo ustade.

„Mjeseče, vraćam se brzo“, šapnu mu.

„Lana, kamo ćeš? Molim te, ostani, opasno jel!“ govorio je Mjesec.

„Mjeseče, idem stvoriti svjetlost. Ti samo stoj ovdje i čekaj moj znak“, rekla je odvažno.

„Znak za što?“ upita Mjesec – no Lana je već bila otišla. Oprezno se spustila lancima koji su Mjesec držali prikovanim za tlo i potrčala do prvog vagona sa suzama. Eli je usred napada tugovojske uspio načas otvoriti oči i ugledati Lanu kako se skriva iza vagona. Prstić je stavila na usta, pokazujući mu da ne mora ništa govoriti.

„Spasit ćemo se!“ pročitao je Eli riječi s njenih usana. I odmah se sjetio Iskre i zrna nade koje mu je donijela kada ju je najviše trebao. Sada je to zrno bila Lana, djevojčica kojoj je tek malo ranije tog dana tako jako zavidio.

Odjednom zemljom odjeknu zvuk zvona. To je značilo da se Kan uspio spasiti, znala je Lana, i da će pomoći uskoro stići.

Povratak

163

U Ballbecku su se okupili osnivači – svi osim Feere. Iako je i ona čula zvono i pretpostavila da je u njega udario Kan Sveznalica, bila je uvjerenja da joj se ništa ne može dogoditi dokle god su dječak, koji je svjedočio, i okrivljenik Drago pod njezinom kontrolom.

Upravo se toga bojao i Kan, ali znao je da mu nema druge nego nastaviti. Tako je osnivačima u jednom dahu ispričao o Feerinim namjerama i sjećanjima, cijelo vrijeme teška srca gledajući u Ernesta. Osnivač HealVillea više nije nalikovao na sebe. Sve godine što su mu se sjatile na lice i tijelo nisu bile tako strašne kao pogled u kojem je bilo očito da se pomirio s krajem. Prisilivši se da odvrati pogled, Kan zaključi: „Svjestan sam toga da moje riječi nisu snažnije od riječi dječaka koji je potvrdio Dragina nedjela – ali molim vas da uzmete u obzir da je Drago i sam bio prevaren!“

Nastade tišina. Časak potom osnivači se stadoše došaptavati, a rasprava uskoro postade bučna. Sa svakom rječju koja bi do njega doprla Kanu je bilo sve teže, jer bilo mu je jasno da koliko god osnivači htjeli spasiti HealVille, uvijek se sve vraćalo na apsolutno povjerenje u svjedočanstvo djeteta sa Zemlje.

Potom se glas osnivača Zemlje Dušak probi kroz buku. „Tvoje riječi ne bi bile vrednije od dječakovih da govorite različite stvari“, reče Mirko ustajući. Okrenuo se prema osnivačima i naglasi: „Kan Sveznalica rekao je isto što i dječak – da je Drago zaista učinio sve za što je optužen. No Kan je objasnio i kako je do toga došlo. Dječak nije rekao da je Drago zao – rekao je samo što je učinio, što znači da Kanove riječi potvrđuju dječakovo svjedočanstvo. I zato, dragi osnivači, molim vas da podignite ruke ako mislite da HealVilleu treba smjesta ukinuti propisanu kaznu!“

Svi su osnivači uzdahnuli u olakšanju i podigli ruke, a debelo nebesko

korijenje, koje je stiskalo HealVille, odmah izgubi snagu, osuši se i beživotno pade na tlo. HealVille je bio siguran i ništa u njemu više nije drhtalo.

„Sada nam preostaje pitanje zemlje Suzolije“, nastavi Mirko. „Tko je za to da se smjesta ukine?“

Uznemireni zbog svega što su čuli, osnivači učas podigoše ruke u zrak.

„Neeeee! Stanite!“ u panici će Kan, vidjevši da je u zemlji Suzoliji nebesko korijenje već počelo izbijati. „Ne možemo ukinuti Suzoliju dok ne spasimo djecu i suze!“

164 „Djecu? Koju djecu?“ upita Ernest ustajući s mukom. Iako je i dalje bio slab, ravnodušnost mu je nestala iz pogleda čim je Kan spomenuo djecu. „Lana... Gdje je Lana? Poslao si je kući? Reci mi da si je poslao kući!“ zavapi Ernest.

Kan duboko uzdahnu.

„Kane, koja djeca su u Suzoliji?“ ustrajao je Ernest.

„Lana i Eli“, reče Kan. „Žao mi je, Erneste, nisam ih mogao spasiti! No sada možemo pokušati zajedno! Moramo doći do njih prije nego što Suzoliju stisne nebesko korijenje, prije nego što ta zemlja postane još opasnija!“

Svi osnivači tada se uznemiriše, a najviše Ernest.

„Moramo im pomoći! Kane, zaviri u svoja sjećanja i pitaj se što je Feerina slaba točka? Moramo hitno pronaći nešto što će nam pomoći da je porazimo ili barem onesposobimo.“

„Ne moram niti misliti o tome“, spremno će Kan. „Feerina tugovojska ne podnosi svjetlost.“

„Dakle, osnivači, moramo u Suzoliju odnijeti svjetlost!“ reče Ernest.

Bila je to valjana ideja, ali nitko od osnivača nije znao kako da je sprovedu u djelo. Dok su raspravljadi među sobom, Ernest se dosjeti i većinu osnivača pošalje prema Suzoliji. „Idite do planina i pričekajte Kana Sveznalicu, on će vam reći što vam je činiti“, reče im. Potom skupi ostale osnivače i ukrca se s njima u Kanovu lokomotivu, koja ih hitno odveze u HealVille. Čim su stigli, počeli su skupljati osušeno nebesko korijenje i spremati ga u lokomotivu. „Korijenje ćete vezati oko šiljastih vrhova planina i dovesti ga do ruku osnivača koji će vas tamo dočekati. Tada ćete svi zajedno povući korijenje prema sebi i srušiti planine koje Suzoliju drže u mraku“, objasnio im je dok su radili.

„A što je s tobom?“ upita Kan. „Ti ne ideš s nama?“

„U meni više nema snage ni za još jedan korak, a kamoli da pomičem planine“, reče Ernest umorno. „Ali zato vjerujem da ćete vi uspjeti i u toj vjeri odlazim u svoju kolibu. Tamo ću pričekati djecu. Znam da će doći.“

Ne časeći ni časa, Kan s vagonima punim osnivača i suhog nebeskog korijenja odleti do planina zemlje Suzolije.

165

Skrivena iza vagona sa suzama, Lana je znala da mora djelovati brzo. Otvorila je prvi vagon s pomoćnicama; suze su je odmah prepoznale i razveselile se.

„Lana, što se događa?“ upitala je jedna pomoćnica.

„Ššš“, šapnu Lana. „Ja ću vas sada pustiti, a vi se samo čvrsto zagrlite.“

„Što? Ne razumijemo“, javile su se suze uglaš.

Lana ih ponovno utiša i šaptom im reče: „Nemam sada vremena objašnjavati, no molim vas da mi vjerujete. Kada izadete iz vagona, idite prema Mjesecu, a kada mu budete blizu, samo se čvrsto zagrlite.“

„Oh, Lana, nisam baš sigurna! Što ako tugovojska krene na nas? Pa vidiš i sama da su opasni!“ reče jedna suza.

„Neće krenuti na vas. Neće vas vidjeti. Molim vas, učinite kako sam vam rekla. Sad je vrijeme da vjerujete u mene!“

Ne znajući što bi drugo, suze su se složile.

Lana skoči s prvog vagona na drugi, još jednom promotri sve oko sebe, pa reče: „Sad! Krenite, grlite se čvrstol!“

Potom ode do trećeg vagona, pa četvrtog, i tako sve dok nije oslobođila baš svaku suzu. No da bi je suze čule, morala je biti glasna – a tako ju je čula i Feera koja se odmah zaletjela prema njoj na Lajli.

Časak potom sve se promijenilo. Suze su, baš kao što ih je Lana i zamolila, okružile Mjesec i zagrlile se, stvarajući oko njega gustu vodenastu opnu, a Mjesec je sjaj, iako slab i treperav, odrazio se u suzama i stvorio sasvim novo svjetlo, svjetlo spasa. Tako odražen u suzama, Mjesec je blještao i sjao toliko snažno da su tugovojnici pali na koljena u očaju. Rukama su prekrivali oči ne bi li ih sakrili od naglog svjetla koje se širilo Suzolijom.

Tako onesposobljeni nisu mogli spriječiti Dragu i Elija da se spase.

Eli brzo zgrabi svoju staklenku te zazove Timothyha i svoj strah. Nije ih odmah vidoio, no javili su mu se iz njegova desnog džepa, gdje su se bili sakrili.

Uto Lajla, s Feerom na leđima, silovito sleti na Mjesec i zagreba ga pandžama. Iako preplašen i umoran, Mjesec se nije prepustio napadu. Željan nebesa i slobode, borio se i izmicao čaporcima sve žešće i žešće – sve dok nije udario u opnu od suza, a one su popadale iz zagrljaja i razlile se čitavom Suzolijom.

166
Budući da nisu mogle kontrolirati brzinu i smjer, suze su u bujici odnijele i Lanu; jurile su Suzolijom poput kakvog opasnog riječnog brzaca, bacajući Lanu amo-tamo, sve dok nije ispala iz suznog vala i udarila o kamen. U tami što je ponovo zavladala čim su se suze razlile, prekrivši i posljednju nadu da će se dobra bića iz ove zemlje uspijeti spasiti, djevojčica je ležala bez svijesti.

„Lanaaaaa!“ kriknu Eli potrčavši prema njoj, no u mraku se spotaknu i pade. Drago mu je htio pomoći, ali u tmini ga nije uspio naći. U međuvremenu se i Mjesec prestao boriti, jer bio je suviše ranjen. Prije no što su se stigli snaći, tugovojska izvadi lance te veza u kolonu sve suze, Dragu i Eliju. Lanu, koja je i dalje bila bez svijesti, svojim pandžama podignu ptica Lajla.

„Nju mi odnesi u dvorac“, naredi Feera. „Za njezinu suzu još nije prekasno!“

Kad je Lajla odjetjela, zla osnivačica obrati se svojim zarobljenicima: „Mislili ste me prevariti. Zar ste zaboravili da sam ja osnivačica najvažnije zemlje u Oblasti Stu? Zar ste zaboravili domet moje moći?“ ljutito mahnu rukom. „Krenite prema bunaru. Njegovo je dno posljednje što ćete u životu vidjeti. Hajde, ne opirite se!“ vikala je Feera dok ih je tugovojska gurala, štipala i tjerala prema bunaru.

Prestrašen, Eli se kriomice osvrnu da vidi je li se Lana probudila. Mislio je da će mu pogled na nju uliti nadu, ali kada je video da djevojčica nepomično leži u pandžama zle ptice, koja je sad već bila nadomak dvoru, Eli se još više obeshrabri. Pognuvši glavu nastavi hodati u koloni dobrih zarobljenih bića.

Kada su stigli do bunara, Feera skoči na rub i prostrijeli ih pogledom. Baš je htjela progovoriti kad se suzolijsko tlo zatrese. Feera se namršti i osvrnu se. „Što je to bilo?“ pitala je, ne znajući da je nebesko korijenje

već započelo svoj posao. Budući da su tugovojnici samo slegnuli ramenima, ona se opet usredotoči na Elija, Dragu i suze. Sad nije stigla ni otvoriti usta, a tlo se tako zatrese da Feera izgubi ravnotežu i od siline podrhtavanja pade u bunar.

Tugovojska pohrli na rub bunara, ali mogla je samo promatrati zlu gospodaricu kako pada u mrak koji je sama iskopala. „Neeeeeeeeee, Lajlaaaaaaaaaaa!“ vikala je u padu. Čuvši njen krik, Lajla ispusti Lanu na dvorište dvorca i odleti prema bunaru. „Lajla, silazi po mene!“ vikala je Feera s dna.

„Ali, gospodarice, ja vas ne mogu spasiti“, reče Lajla zdvojno. „Iz tog se mraka ne mogu uzdići. Posljednji put kad sam pala, nisam s dna uspjela poletjeti sama.“

„Ne izmišljaj! Spuštaj se dolje kad ti kažem!“ bješnjela je Feera – a Lajla, iako svjesna da iz tog mraka neće moći spasiti ni sebe ni voljenu gospodaricu, ipak skoči za njom u mrak.

Tugovojska je sve to zbumjeno promatrala. Nisu znali što im je činiti. Jedino što su znali bilo je slušati Feerine naredbe, jer ona je upravljala njihovim životima i svrhom. Ne znajući što bi drugo, vratili su se do zarobljenika i pazili da se ne pokušaju oslobođiti.

U svemu su tome zaboravili na Lanu. Kad ju je Lajla bila ispustila, djevojčica se od siline udarca probudila i tako je vidjela sve što se dogodilo. Budući da joj ruke nisu bile vezane, potrčala je prema livadi i iz okova oslobođila voljeni Mjesec.

„Idi, spasi se!“ šapnula mu je. „Mi ćemo biti dobro! Vidimo se među zvijezdama!“

Ali Mjesec je nije poslušao. „Lana, moje svjetlo, ma kako slabo, ipak je jedino svjetlo koje imate. Ne, neću vas napustiti!“ reče. Kao da se slaže s njegovim rijećima, tlo se ponovno zatrese, a s novim drhtajem stignu svjetlo i nada. Šiljasti vrhovi planina smrvili su se i urušili, propuštajući zrake svjetlosti što su poput kopalja probadale tamu. Načete nebeskim korijenjem, što se u njih živo probijalo odozdo, planine su popustile pred snagom stotina osnivača koji su ih mrtvim korijenjem vukli na drugu stranu.

Svjetlo koje su osnivači pustili u Suzoliju tugovojsku je bacilo na koljena, pa Lana radosna potrči da oslobođi Elija, Dragu i suze. Prema njima su već trčali i osnivači. Dok je Eliju odvezivala ruke, Lana s neba

začu veseli zvižduk. Pogledavši prema gore vidje da joj iz lokomotive maše Kan Sveznalica. Na lokomotivu je bio prikopčao sve vagone koje je Lajla u tu zemlju dovela, a Lana se smijala dok su se suze se u njih ukrcavale.

No umjesto da ih smjesta odveze kući u HealVille, Kan u vagone nastavi ukrcavati i tugovojsnike koji su i dalje žmirili pod svijetлом koje je konačno stiglo u Suzoliju.

„Kane, što radiš? Pa oni su zli!“ istaknu Lana zbumjeno.

„Lana, oni su zli jer im nitko nije pokazao kako da budu drugačiji. Dosad. Sad ćemo im mi pokazati“, objasni Kan spokojno.

168

„Ali kako? Oni ne podnose svjetlost.“

„Baš kao što su se jednom navikli na mrak, tako će se i naviknuti na svjetlost. Treba im vremena i nježnosti, no ne zaboravi – svi su oni jednom izašli iz dječjih srca“, reče Kan i ozbiljno zaključi: „Ništa i nitko što odatle dolazi nije stvoreno za mrak. To nije njihova sudbina.“

I tako sa suzama i tugovojskom Kan odleti iz Suzolije, a Lana, Eli i svi njegovi osjećaji skoće Dragi na leđa i polete visoko prema nebu. Iza njih se na nebo uzdignu i veliki Mjesec koji ih je pratio u letu. Svi osnivači čarobnih zemalja pljeskali su im s tla, radosni, prije nego što su i sami pošli za njima. Kada im je svjetlost zvijezda nekog sretnijeg neba pomilovala lica, Lanu i Elija preplavi mir; znali su da im mrak više ne može nauditi. Mjesec odleti u zagrljaj dobrih, sjajnih zvijezda koje su mu odmah stale vidati rane. „Hvala ti za zagrljaj, Lana!“ viknu Mjesec u pozdravu nasmiješenoj Lani.

Kada je Drago odletio dovoljno daleko, Suzoliju je zgrabilo moćno nebesko korijenje i smrvilo je u prašinu. Lana i Eli tome nisu svjedočili. Dok su sjedili na Dragi u tišini, Lana je primijetila da se na leđima oblaka, kojeg se nekoć bojao Eli, sada osjeća sigurno. Eli je pak znao da je djevojčica kojoj je jednom zavidio najljepše društvo koje je mogao poželjeti.

Ali Lana se još nije mogla sasvim prepustiti osjećaju mira. I dalje nije znala gdje je Ernest. Povrh toga, dok se Drago približavao HealVilleu, postalo joj je bolno jasno koliko se ta zemlja u kratko vrijeme promijenila.

„Lana, jesli li dobro?“ upitao ju je zabrinuto Eli kada ih je Drago ostavio na tlu i odletio svojoj obitelji Dobrih Oblaka. Iz tuge u njenim očima razumio je da HealVille ne bi trebao izgledati ovako.

Lana usplahireno odmahnu glavom. „Ovo... ovo ne može biti...“,

zausti u nevjerici. HealVille je bio razrušen. Kućice s vratima koja su vodila u zemlje sa Staze istine ležale su u ruševinama. Svaki šarenim kamen čarobne zemlje bio je prekriven prašinom, a čak je i jezero dječjih suza, sad opet puno, pod zvjezdanim nebom izgledalo bezbojno.

Uto do njih doleti Kan Sveznalica. Prije nego što je stigla izustiti pitanje, koje ju je najviše mučilo, Kan im reče: „Lana i Eli, krenite ravno na BeHill. Ernest i Ravnateljica vas čekaju. Požurite, jako je važno!“

Lana odmah potrči. Eli je zbunjeno nastavio stajati, jer njega je mučilo nešto drugo.

„Kane, a jesu li tamo i tugovojnici?“ upitao je oprezno.

„Nisu, Eli, oni su već u programu rehabilitacije. Prolaze zemljama sa Staze Istine kako bi povjerovali da umiju osjećati mir i radost i shvatili da mrak nije njihova sudbina.“

Iako ga je Kanov odgovor smirio, Eli je htio znati i gdje je Feera.

„Na dnu bunara koji je sama iskopala“, reče Kan. „Lajla iz tog mraka ne može poletjeti, pa su sada zajedno prepustene izlazima kroz sobe beznađa. Ne znam hoće li se uspjeti spasiti, no za svoju sudbinu same su odgovorne. Čarolija im sada ne može pomoći. U svakom slučaju, od zemlje Suzolije ostali su samo prašina i jedan bunar iz kojeg možda više nitko nikada neće izići.“

„Ni sjene nevidljive djece sa Zemlje?“ upita Eli zabrinuto.

„Njih smo već spasili, Eli. Ne mogu ti otkriti gdje se sada nalaze, no budi siguran da je to mjesto za njih dobro.“

„A zašto nije i Feera nestala? Na sastanku osnivača u Ballbecku gdje sam svjedočio rekli ste da će HealVille nestati, baš kao i Ernest. Zašto Feera nije nestala?“ htio je znati Eli.

„Svatko nestaje na drugačiji način. Ona tako nestaje kroz mrak koji je sama stvorila.“

Iako Eli nije bio posve zadovoljan objašnjnjem, vidio je da je Lana već blizu vrha BeHilla, pa potrči za njom.

169

Lanu je ispred Ernestove kolibe dočekala Ravnateljica. Nije okolišala: „Lana, Ernest je jako loše.“ Kada je djevojčica htjela ući, Ravnateljica je zaustavila. „Moramo pričekati Eliju.“

Dječak se upravo uspinjao uzbrdo. „Evo me!“ reče hvatajući dah.

„Dobrodošao u HealVille, Eli! Čekali smo te!“ reče Ravnateljica uzvratiti mu osmijeh. Potom se uozbilji. „Podite sa mnom“, reče otvarajući vrata.

U kaminu je gorjela vatra i pucketanjem krasila tišinu. Spazivši Ernestov šešir, što je virio iznad naslona naslonjača okrenutog prema vatri, Lana mu pride – i zaprepasti se. Osnivač HealVillea bio je obavijen nemoći, tugom i beznađem. Njegova šarena ogrlica sada je bila crna. Neko su se vrijeme šutke promatrali, a onda Lana koraknu bliže i zagrlji ga.

„Što se događa? Zašto si tužan? Pa spasili smo HealVille! Samo... samo ga treba malo počistiti“, šapnula je.

Ernest se blago nasmiješi. „Istina, HealVille je spašen. No nismo ga spasili mi nego vi – ti i Eli. Gdje je Eli?“ upita Ernest okrećući glavu.

Eli stupi pred njega.

„Eli, tako mi je drago što te vidim! Svi smo te dugo čekali!“

Eli se nesigurno nasmiješi. „Drago mi je. Čuo sam za Vas. I video sam Vas, znate, tamo u Ballbecku... Ali ne razumijem... Nisam znao da ste me čekali?“ prizna zbumjeno.

„O da, čekali smo te od trenutka kada si stupio na Panatone“, reče Ernest.

„Ali ja sam došao na Panatone kako bih otišao u Suzoliju“, usprotivi se Eli.

„Ti si stigao na Panatone u potrazi za nadom. Suzolija nikada nije bila tvoje odredište, već samo stanica na putu do mira i razumijevanja“, objasni Ernest.

Eli kratko pošuti. Znao je da mu je trebala nada, ali... „I dalje ne razumijem. Nikada nisam prošao kroz Nadopunilišta –“

Ernest ga prekinu. „Nisi, jer je čarolija Stogodišnjih Zemalja naglo ugašena. To, međutim, nije prekinulo twoju potragu za nadom.“ Ernest spusti pogled na Elijevu narukvicu, a za njim i Eli i Lana. Bila je šarena.

„Ali... kako?!“ začudi se Eli.

„Ti si u Stogodišnje Zemlje došao tražeći nadu da ćeš jednom ponovno biti miran i sretan. Iako se čarolija ugasila, ti si nadu pronašao. A pronašao si je samo zato što je nisi prestao tražiti. I u najcrnjem mraku galaksije uspio si pronaći zrno nade. Kada je to zrno nestalo, nadu si pronašao u sebi, gledajući u oči vlastitom strahu.“

Uto mu iz džepa proviri Timothy. On je i dalje bio malena suza, no u očima mu je gorjela želja za rastom. Ravnateljica mu pride i uhvati ga u naručje.

„Dobrodošao, Timothy! Jesi li spreman malo narasti?“ upitala ga je.

„O da, jako sam spreman!“, prizna Timothy gledajući u Elija.

„I ja bih želio narasti i postati nada!“ javi se strah iz balona, isto tako gledajući u Elija.

Eli se nasmija. „Naravno! Hvala vam na svemu! Zbog vas u svojoj patnji nisam bio sam.“

Ravnateljica spusti pogled na staklenku koju je Eli i dalje držao privijenu o prsa. „Što ćemo s njima? Jesi li spreman i njima dati šansu da postanu nada?“

Dječak pogleda staklenku i suze u njoj, kimne i pruži je Ravnateljici – a Ravnateljica je prihvati s osmijehom i ode iz kolibe s Elijevim osjećajima.

„Hajde“, javi se Ernest ponovno. „Sada kada si konačno miran i slobodan, idi i uživaj u HealVilleu. Danas nije u punom sjaju, no tijekom boravka ovdje i dalje ćes dobiti sve što ti je potrebno. Potraži Kana Sveznalicu, on će ti biti vodič.“

Eli kimnu. Baš je koraknuo prema vratima kada ga Ernest još jednom pozove po imenu.

„Eli, hvala ti na svemu što si učinio. Hvala ti za nadu koju si donio našoj Zemlji!“ reče Ernest iskreno.

Kad je Eli otiašao potražiti Kana, Lana i Ernest ostali su sami.

„Draga moja djevojčice, slušaj me dobro“, reče Ernest pogledavši je u oči. „Ja moram nakratko otići iz HealVillea. Ravnateljica će se pobrinuti da se zemlja očisti i da sve u njoj ponovno postane čarobno, baš kao nekada, baš kao jutros – li ja ne mogu ostati. Preumoran sam i pretužan. Prestar. Ti i Eli danas ćete se vratiti kući. Nećete se moći vratiti u Stogodišnje Zemlje dok se one ne oporave od nevolje koja ih je snašla, od koje ste ih ti i Eli spasili kada u nama nije bilo dovoljno nade. Ja ću vam već nekako zahvaliti – ali sad moram ići.“

„Ali kamo ideš? Hoću li te ikad više vidjeti?“ upita Lana na rubu suza.

Ernest odmahnu glavom dobrostivo se smiješći. „Lana, ja ću biti dobro. Obećajem. Ali sada me moraš pustiti. Vidiš li moju ogrlicu? Crna je zato što samo jedan dan nisam učinio nešto lijepo za sebe. Samo jedan dan zaboravio sam si reći da umijem osjećati mir i radost, da moji snovi

nisu izbrisani, da nisam sam i da u meni živi hrabrost. Dopustio sam da jedan jedini strašan događaj iz mene izbriše sve boje. Razumiješ li? Ne mogu ostati u čarobnoj zemlji ukoliko ni sam ne vjerujem da sam čaroban“, objasni blago.

Lana kimnu. „Razumijem.“ Znala je da je sve što Ernest govori istina. Od onih kojima želimo pomoći nikada ne smijemo očekivati da budu dobro, jer kada su osjećaji u pitanju, ne postoje uvjeti, tuđa pravila i zahtjevi. Možemo ih samo podržati na njihovu putu prema miru i sreći.

„A gdje ćeš biti? Smijem li barem to znati?“ upita Lana uzdahnuvši.

172

„Idem na putovanje prema sebi. Ne znam ni sam kojim ću zemljama morati proći da bih tamo stigao, da bih se spoznao, zagrlio i zavolio – da bih povjerovala da sam čaroban. Ali znam da ću ustrajati. To ti mogu obećati!“

„U redu. Vjerujem ti.“ Zastavši, Lana prizna: „I dalje sam tužna.“

„Hm...“ zamisli se Ernest. „Nije to tuga. To samo čuješ naša srca kako se opravštaju, prepuna zahvalnosti što su se imala prilike susresti. I ja ih čujem.“ Potom zaplaka i privuče Lanu u zagrljav.

„Hajde, pomozi mi da ustanem“, reče nakon nekog vremena.

Kada je stigao do vrata, oslanjajući se na Lanino rame, Ernest je zastao da pogleda svoj voljeni HealVille. Lani je djelovao kao da posljednji put, s ponosom i sjetom, gleda što je stvorio – kao da se opravšta. Ta je pomisao Lanu još jednom raznježila do suza.

Uto im priđe Ravnateljica. Ernest duboko udahnu i hrabro se nasmiješi. „Spreman sam!“ reče. Ravnateljica zviždukom pozva Flu-Flua.

„Ostani čarobna, Lana!“ obratio joj se Ernest nježno kada se oblaku popeo na leđa – i već časak kasnije odleti u nebo.

„Kamo ga Flu Flu odvodi?“ upita Lana Ravnateljicu, gledajući ga kako nestaje u daljini.

„Vodi ga zvijezdama. One će ga zagrliti i poslati na put sebi samome.“ Ravnateljica je zagrljala rukom oko ramena. „Dodji, moramo tebe i Eliju poslati kući.“

Zajedno su krenule prema klupi pored Jezera dječjih suza. Putem su isprva šutjele, a Lana je promatrala kako se njezina voljena zemlja počinje rumenjeti. Vidjela je suze kako pažljivo i nježno uzimaju s tla svaki kamen i brišu s njega sivilo, da bi ga potom zagrlile i vratile tamo gdje pripada. Dok su to činile, pjevale su Suncu, Mjesecu i zvijezdama. Slavile

su svjetlost u svim njenim oblicima i veselile se svakom trenutku u zemlji koja više nije drhtala. Lana je tada shvatila da je HealVille siguran i da će ostati čaroban još barem stotinu godina.

„Jeste li vi dugo u HealVille? Otpočetka?“ upita Ravnateljicu.

„Ma ne – samo nekoliko desetljeća. Točnije, tri. Ja sam stigla iz srca jednog dječaka kada je imao devet godina. I, da se pohvalim, ja sam prva suza koja je svojem djetetu pisala. Tako sam i postala Ravnateljica Opservatorija tuge“, reče suza ponosno.

„A, znači vi ste osnovali Opservatorij tuge?“

„Zapravo ne. Opservatorij je tada već postojao, samo što djeca iz njega nisu dobivala pisma. No moj se dječak toliko borio shvatiti svoje osjećaje da ga ja više nisam mogla samo promatrati. Tako malo mu je nedostajalo da sve shvati da sam mu napisala pismo kako bih mu pomogla. Kada su ostale suze u HealVilleu vidjele što radim i koliko je to mojem dječaku pomoglo, i one su počele činiti isto. Ernest nas je u tome podržavao.“

173

„Hvala što ste to učinili. Zbog vas sam i sama dobila priliku osjetiti na tisuće djece“, reče Lana usrdno. „A kako je vaš dječak danas?“

„Oh, on više nije dječak. Sad je već tata!“

„Zbilja?“ znatiželjno će Lana. „A što se njemu dogodilo? Zašto je bio tužan?“

„Pa, on je rođen u obitelji Vitezova plemenita pogleda. Kada je bio sasvim malen, njegovi su se roditelji razboljeli i umrli, a on je ostao siroče. Nažalost, od svih obitelji u kojima je mogao završiti, on je završio u Wellsdonu, a tamo kao dječak nije smio plakati. Sa svojim se osjećajima borio na razne načine. Više je puta skoro izgubio vjeru u to da će biti sretan, no ustrajao je. Kada je počeo odlaziti iz Wellsdona kako bi pronašao mjesto gdje će moći plakati bez straha da će ga netko zbog toga posramiti, pronašao je jednu livadu u Forhillu. Odlazio je onamo svakoga dana, a jednoga ljeta na livadi je sreo i djevojčicu koja mu je postala prijateljica. Kada su odrasli, zaljubili su se i osnovali obitelj. Ja sam mu kroz godine pisala sve rjeđe, jer djevojčica, koju sam ti spomenula, također dolazi iz obitelji Vitezova plemenita pogleda, pa je moj dječak imao ljubavi koliko mu je trebalo. A onda je jedne srpanjske noći na svijet stigla djevojčica i moj je dječak postao tata. Te je noći do HealVillea prvi put stigla pomoćnica koja sa sobom nije donijela ništa tužno, nego nam je samo prenijela želju dječakova srca. Kada je postao tata, moj je dječak

poželio da njegova pisma, sva pisma koja su mu pomogla, završe u rukama djece kojoj su potrebna.“

„A zašto je to učinio?“ prekinu je Lana.

„Zato što je u očima svojeg djeteta video ljubav i nadu da će uz nju zauvijek znati biti dobro. Više mu nije bila potrebna čarolija drugih svjetova, jer on je svoju čaroliju držao u naručju“, reče Ravnateljica, a Lani na oči navru suze radosnice.

„Vidiš, Lana, tada, zbog te želje, osnivači svih Stogodišnjih Zemalja udružili su svoju čaroliju. Svaki je od njih na Zemlju poslao po jedno čarobno zrno iz svojeg svijeta. Tamo su se zrna udružila, a udružuju se i danas, u naumu da pisma nježno odnose u ruke djece kojoj su potrebna. Ta pisma i danas putuju – sva njegova pisma osim jednoga. Ono prvo smo ostavili kako bi došlo u ruke jednoj posebnoj djevojčici i osvijetlilo joj put kada se na njega spusti magla.“

Lana u suzama upita: „A kako... kako se zvao taj dječak?“

Ravnateljica je pogleda u oči. „Mak. Mak Fisher.“

Lana zaplaka i zagrlji je.

„Sada sve znaš, Lana. Sad si spremna za povratak kući.“

Lana više nije govorila. Prišla je klupi i sjela da pričeka Elija i Kana, promatrajući zemlju kako se oporavlja.

Sunce je već bilo na zalasku kada je Kan doveo Elija do Lane. Zagrljio je Lanu, posjeo dječaka na klupu i objasnio mu da si mora šapnuti nešto lijepo kako bi stigao kući. Eli kimnu, duboko udahnu, zažmiri i šapnu: „Bit ćeš dobro. Uvijek ćeš biti dobro.“

Prije nego je zažmirila, Lana u jezeru ugleda Orku, Veru i Orla kako skaču i veselo je pozdravljaju. Ona im odzdravi smijući se, pa udahnu i zažmiri. Njezin šapat danas je bio drugačiji. „Ti si nečija čarolija!“ rekla si je. Trenutak kasnije oboje su otvorili oči na livadi ispod hrasta. Šutke su pogledali prema rupi koju je Eli bio iskopao tako davno, tek jutros – a onda su potrčali prema kući, smijući se.

Okrugli sat u kuhinji pokazao je da je njihova avantura u čarobnim zemljama trajala, kao i obično, tek 15 zemaljskih minuta.

„Hej, vas dvoje!“ reče Elijev tata ulazeći u kuhinju. „Jeste li dobro? Što vam se to dogodilo da ste tako sretni? I kakve to narukvice nosite? Gdje ste to pronašli?“

Lana i Eli se pogledaju, nasmiju i bez riječi otrče svatko u svoju sobu.

Izvukavši ispod kreveta kutiju s uspomenama sa Staze istine, Lana u nju stavi i bočicu s nadom koju joj je bio darovao Kan. Svatko u svojoj sobi, djeca su legla na krevet, htijući u mislima još jednom proći sve što se maločas dogodilo, no to im nije pošlo za rukom. Odmah su zaspala, snivajući čarolije.

175

Kada se Lana idućeg jutra probudila, potrčala je prema kuhinji u nadi da nije propustila Elijev odlazak. Htjela ga je ispratiti, zagrliti i pozdraviti – no u kuhinji je našla samo mamu i tatu kako se grle. Oči su im bile pune suza, ali izgledali su sretno.

„Što se događa?“ upitala je zbumjena. Roditelji je pozovu u zagrljaj i priviju je uza se, ništa ne govoreći.

Nakon nekog vremena Lana na okruglom stolu spazi pismo u poznatoj omotnici. Istrgnu se iz zagrljaja i poče ga čitati. U pismu je pisalo:

Dragi Mak,

Tako sam ponosna na tebe i Evu. Samo da znate, Lana je jučer zagrlila Mjesec! Hvala vam što joj nikad niste rekli da je to nemoguće.

U ime stanovnika HealVillea,

Martha, Ravnateljica Opservatorija Tuge“

Lana podignu pogled s pisma prema tati. „Sada znate“, reče.

„Znamo“, odvrati tata.

„Znači, i onda si znao... Onog dana kada sam te pitala o HealVilleu, znao si? Zašto mi nisi rekao?“

„Zato što si krenula na svoj put, prema spoznaji i shvaćanju sebe, a ja nisam mogao biti svjetlo na tom putu. Ti si svoje svjetlo morala pronaći sama, a putem si i sama zasvijetlila. I to, čarolijo naša, to je sve što smo u životu htjeli – da pronadeš svoje svijetlo, da ga pratiš i čuvaš.“

Tata joj položi ruku na rame, a mama je privuče u zagrljaj.

Sretan trenutak prekinu zvuk koraka na stepenicama. Bio je to Eli, s kovčegom u ruci. Njegovi su roditelji zahvalili Fisherima na gostoprimgstvu i krenuli preko livade do šume, prema Wellsdonu. Lana i Eli su se prije toga čvrsto zagrlili. Lana mu je šapnula da je sretna što su dijelili tako važnu avanturu, a on joj je priznao da će si dopustiti da zaplače čak i ako mu to budu branili.

Lana Fisher i Eli Malik danas imaju deset godina i žive posve drugačije živote – pa ipak, kada su se sreli u svojim najcrnjim trenucima, u avanturi potrage za svjetлом, čarolijom i mirom, bili su bliski. Iako se nakon Elijeva odlaska iz Forhillia nisu niti vidjeli niti čuli, Lana bi se dječaka sjetila svaki put kada bi došla na livadu osjećati osjećaje. Eli bi se pak sjetio Lane svaki puta kada bi zapisivao što osjeća.

Do svog desetog rođendana Lana ni jednom nije propustila osjećati osjećaje. Tog je srpanjskog dana, kao i obično, sjela ispod hrasta, zatvorila oči i počela disati kao u Zemlji Dušak – ali umjesto osjećaja, osjetila je dodir. Poznavala je tu ruku što je obuhvatila njenu, prepoznala je njezinu toplinu. Otvorivši oči, našla se na klupi pored jezera – a pored nje sjedio je Ernest.

Izgledao je mlađe nego kada su se posljednji put vidjeli, jednako mlado kao kada ga je upoznala. „Jesam li ti rekao?“ upita je s osmijehom.

Presretna, Lana mu se baci u zagrljaj, a Ernest je toplo privi uza se.

Nakon duga vremena, Ernest se odmaknu da joj kaže radosnu vijesti. „Danas nećemo ostati u HealVilleu, jer moram te nekamo odvesti. Čekaju te.“

„Kamo to idemo?“ upita ona veselo.

„Idemo na svečano otvorenje nove Stogodišnje Zemlje!“

„Nove zemlje?“ ushićeno će Lana. „A koja joj je svrha?“

„To će ti ispričati njezin osnivač“, odvrati Ernest tajnovito.

Lana se strese u uzbudjenju. „Jedva čekam! A tko je on?“

„Netko koga dobro poznaješ“, reče Ernest. „Netko tko u ovom svečanom trenutku nosi onaj isti zeleni džemper.“

Lana se zapanjeno zagleda u Ernesta. Licem joj se raširi osmijeh, pretoči se u smijeh. Začas im se pridruži Drago, sretan i spokojan. Zagrlivši ga, Lana s Ernestom poleti na oblaku visoko prema nebu, prema zemlji dječaka kojem je nekoć bilo zabranjeno plakati.

Dotle ćeš i ti, drago dijete, jednom stići. Ja ču te odvesti. No prije tog putovanja moram znati da mi vjeruješ kada ti kažem da si čarobno, dovoljno, prekrasno. Mogu li na to računati?

Zahvale

U najtužnijem razdoblju svog života našla sam se u sobi prepunoj ljudi koje sam poznavala i za koje sam tada bila duboko uvjerenja da su ljepši od mene, u svemu bolji od mene, vrjedniji od mene. A onda mi je kroz misli prošlo pitanje: što ja imam, a da nitko drugi u ovoj sobi ne posjeduje? Odgovor je i mene samu iznenadio, a glasio je: sretno djetinjstvo. U tim sam dvjema riječima pronašla snagu da izadem iz mraka u kojem sam bila i da danas dišem mirna, sretna i ispunjena. Naime, svoje sam sretno djetinjstvo te noći proglašila svojom supermoći. I tek tada sam postala svjesna da imam obitelj i dom u koji mogu stići tužna i moja će tuga tamо biti prihvaćena. Tamo sam mogla stići sa svojim pogreškama i one su bile shvaćene. Tamo sam mogla i smjela doći u svakom stanju i odlaziti dalje u život s malo više ljubavi prema sebi. Uz takav dom do danas s lakoćom hodam hrabra. I zato, kad sam počela pisati ovu priču, željela sam njome odati počast svome sretnom djetinjstvu. No, pišući je, shvatila sam da njome prolaze i dijelovi svih onih drugih bića koja sam susrela izvan rodnog doma. I svima im želim zahvaliti:

Mama i tata, hvala vam što ste me grlili, podržavali i vjerovali u mene, čak i onda kada niste razumjeli što to točno pokušavam napraviti; kad ni sama još nisam bila razumjela.

Mojim sestrama, Ivi i Katarini, hvala što su me grlike najjače kad sam bila najgora. I što to čine i danas.

Hvala mom suprugu Jurici što me pogledao kao da sam čarolija kad sama sebi nisam bila čarobna.

Jani, Leni i Bruni – velika mi je čast rasti s vama, hvala vam!

Damiru, mom Ernestu s ovog svijeta, hvala jer uvijek učini da razumijem što mi se oko srca događa i jer grli u meni sve ono što sama ponekad zaboravim.

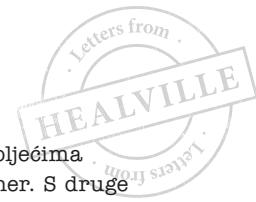
Mojoj urednici, Ivi – bila si čuvarica ove priče, njezine nježnosti i čistoće. Hvala ti što si pazila da se ne izgubim.

Mojoj mentorici i priateljici Leonor, hvala ti za znanje, podršku, inspiraciju i povjerenje koje mi pružaš. Zauvijek će te podsjećati na to koliko si mi važna u životu.

Dečkima iz Studio Size, hvala vam na prijateljskoj podršci, ali i strpljenju, fleksibilnosti i velikom umijeću da moje riječi spremite u korice kojima se ponosim.

Svi ste vi u ovoj priči, nadam se da se prepoznajete.

Jelica

SADRŽAJ:

S jedne strane borove šume stoji Forhill – gradić koji stoljećima zaobilaze sve nevolje svijeta. U njemu odrasta Lana Fisher. S druge strane šume, u Wellsdonu, živi Eli Malik – dječak kojem se ponekad čini da ga nijedna nevolja nije zaobišla.

Eli i Lana imaju osam godina, iste su visine, no žive posve različite živote. Ipak, kad se sretnu, dijeli isti problem – oboje prolaze kroz svoju prvu veliku patnju. Istražujući načine kako da se nose s osjećajima koji ih zbuđuju, Lana i Eli završe u čarobnoj pokrajini Stogodišnjih Zemalja. Oduševljeni saznanjem da su te zemlje stoljećima osnivala djeca, Lana i Eli hrabro se prepuštaju čarobnoj avanturi kroz posve različita iskustva. Dok Lana svoje vrijeme provodi u nježnim razgovorima sa suzama koje je jednom isplakala, Elija okružuju umorne i tužne sjene nevidljive djece sa Zemlje.

Kad Stogodišnje Zemlje snađe velika opasnost, Lana i Eli hitno se moraju vratiti kući, samo što se ispostavlja da to neće biti baš tako jednostavno. Naime, u izvanrednim se okolnostima sva čarolija u Stogodišnjim Zemljama gasi. Da bi sretno stigli kući i spasili Stogodišnje Zemlje, Lana i Eli prvo će morati pronaći čaroliju u sebi samima.